

Forslag landsmøtet 2018

III. Handlingsprogram

Innhold

1. Politisk innflytelse (forslag 1 – 28), side 3

- Forhandlingsrett, side 4
- Eldreombud, side 16
- Eldreråd, side 22
- Annet, side 33

2. Økonomi og arbeidsliv (forslag 29 – 71), side 41

- Pensjonsreformen, side 42
- Krafttak for minstepensjonister, side 64
- Skatter og avgifter, side 74
- Kommuneøkonomi, side 92
- Arbeidsliv, side 97

3. Trygg alderdom (forslag 72 – 147), side 101

- Helse, side 102
- Digitalisering, side 172
- Bolig og velferdsteknologi, side 181
- Vergemål, side 192

4. Aktivitet og deltakelse (forslag 148 – 173), side 195

- Aktivitetssenter, side 196
- Aldersgrenser, side 200
- Frivillig sektor, side 208
- Samferdsel, side 212
- Folkehelse, side 222

5. Diverse (forslag 174 – 178), side 230

1. Politisk innflytelse (forslag 1 – 28)

- Forhandlingsrett (forslag 1-10)
- Eldreombud (forslag 11-14)
- Eldreråd (forslag 15-22)
- Annet (forslag 23-28)

Forhandlingsrett

Forslag 1-10 om forhandlingsrett ivaretas av samleforslag 1a
(side 15)

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 1

Forslagsstiller:

Odda og Tyssedal

Forslag:

1) Fortsette- og øke innsatsen for å oppnå forhandlingsrett mtp. Offentlig pensjon.

Begrunnelse:

Samordnet med forslag fra:

Helse Bergen Pf. Forslag 20

Innstilling fra fylkesforeningen:

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 1a (side 15)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 1a

Vedtak landsmøtet 2018:

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 2

Forslagsstiller:

Helse Bergen Pensjonistforening

Forslag:

Vi må få forhandlingsretten tilbake.

Begrunnelse:

Vi har tapt kjøpekraft.

Samordnet med forslag fra:

Forslag fra Odda og Tyssedal Pf. Forslag 6

Innstilling fra fylkesforeningen:

Forslaget støttes

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 1a (side 15)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 1a

Vedtak landsmøtet 2018:

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 3

Forslagsstiller:

Eidsberg Pensjonistforening

Forslag:

Pensjonistforbundet må arbeide for at forbundet skal ha forhandlingsrett på vegne av sine medlemmer.

Begrunnelse:

Forhandlingsrett vil bety bedre økonomi for våre medlemmer.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Pensjonistforbundet fokuserer på forhandlingsrett for pensjon og eldreomsorg.

Forslaget anbefales vedtatt.

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 1a (side 15)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 1a

Vedtak landsmøtet 2018:

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 4

Forslagsstiller:

Fredrikstad Pensjonistforening

Forslag:

Forutsatt at Pensjonistforbundet får forhandlingsrett i pensjonsoppgjøret, må det prosentvise oppgjøret erstattes med rent kronetillegg.

Begrunnelse:

Ved prosentvise tillegg er det alltid de svakeste som kommer dårligst ut, og forskjellene blir større.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Dagens reguleringsregime med «minus 0,75 prosent» gir svært uheldige utslag og bidrar til å undergrave tilliten til pensjonsreformen. Alderspensjonistene har for tredje år på rad fått realinntektsnedgang.

Pensjonistforbundet må arbeide for selvstendig forhandlingsrett og for å endre dagens reguleringsregime med «minus 0,75 prosent». Ved noen anledninger er det riktig å løfte enkelte grupper med rene kronetillegg.

Intensjonene i forslaget støttes.

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 1a (side 15)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 1a

Vedtak landsmøtet 2018:

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 5

Forslagsstiller:

Raufoss og Omegn Pensjonistlag

Forslag:

Det er et absolutt krav å få tilbake forhandlingsretten.

Begrunnelse:

Det er for oss naturlig og udiskutabelt at en så stor gruppering som landets pensjonister er, har innflytelse over sin egen hverdag gjennom forhandlinger.

Samordnet med forslag fra:

Østre Gausdal Pensjonistlag

Innstilling fra fylkesforeningen:

Forslaget støttes av Oppland fylkesforening.

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 1a (side 15)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 1a

Vedtak landsmøtet 2018:

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 6

Forslagsstiller:

Fagorganisasjonsfunksjonærenes pensjonistforening

Forslag:

Få tilbake forhandlingsretten

Begrunnelse:

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Tiltres

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 1a (side 15)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 1a

Vedtak landsmøtet 2018:

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 7

Forslagsstiller:

Vadsø Pensjonistforening

Forslag:

Det må fortsatt arbeides med forhandlingsretten til pensjonistene. Uten den er man forhandlingslammet. Pensjonistene krever å være likestilt med andre grupper i samfunnet.

Begrunnelse:

Fratakelse av rettigheter innebærer tap av menneskeverd og identitet. Muligheten til å forhandle egne rettigheter er meget viktig også for pensjonistene.

Samordnet med forslag fra:

Ingen

Innstilling fra fylkesforeningen:

Det må fortsatt arbeides med forhandlingsretten til pensjonistene. Uten den er man forhandlingslammet. Pensjonistene krever å være likestilt med andre grupper i samfunnet.

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 1a (side 15)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 1a

Vedtak landsmøtet 2018:

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 8

Forslagsstiller:

Samarbeidsutvalg for Skienspensjonister

Forslag:

Pensjonistforbundets viktigste krav forhandlingretten står fast. Vi må skape bedre forståelse blandt pensjonister og folk flest, hva det betyr at Pensjonistforbundet får tilbake forhandlingsretten.

Pensjonistforbundet må aktivt gå ut og bruke media og møter for pensjonister til å fortelle hva det innebærer at vi får tilbake forhandlingsretten.

Begrunnelse:

En opplever ofte når en snakker med eldre at forhandlingsretten betyr lite eller ingenting når vi ikke kan streike. Pensjonistforbundet må fortelle pensjonister og folk flest. Ved uenighet mellom statsråden og Pensjonistforbundet under forhandlinger når vi har forhandlingsrett. Kan Pensjonistforbundet nekte og godta tilbudet fra staten. Statsråden må da gå til Stortinget og legge frem saken. Det betyr økt press på partene, men også mulighet at Pensjonistforbundet kan få bedre forståelse for sine krav.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Styrets innstilling: Forslaget anbefalt i styremøte 07.12.2017 (enstemmig)

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 1a (side 15)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 1a

Vedtak landsmøtet 2018:

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 9

Forslagsstiller:

Lørenskog Pensjonistforening

Forslag:

Vi støtter også arbeidet med å få tilbake forhandlingsretten når det gjelder justering av pensjonene, og foreslår at det tas inn i handlingsprogrammet

Begrunnelse:

Programområde – økonomi og arbeidsliv.

Lørenskog pensjonistforening støtter retten til å fortsette i arbeid etter fylte 70 år..

Vi kan ikke akseptere at pensjonistene år etter år taper kjøpekraft i forhold til prisstigningen

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Pensjonistforbundet Akershus støtter forslaget.

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 1a (side 15)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 1a

Vedtak landsmøtet 2018:

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 10

Forslagsstiller:

Tverlandet pensjonistforening

Forslag:

Reell forhandlingsrett skal tilbake

Begrunnelse:

Det er helt uforståelig at ikke en så stor organisasjon med 220 000 medlemmer har denne retten. Her har Pensjonistforbundet sin største oppgave i 2018.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Pensjonistforbundet Nordland viser til at forslaget fra Tverlandet Pf vedrørende forhandlingsrett ligger i gjeldende handlings 2015-1018 pkt. 5.1. og at dette var krav nr. 1 til statsbudsjett 201 fra Pensjonistforbundet.

Pensjonistforbundet Nordland mener at dette er en av de viktigste saker som må videreføres i nytt handlingsprogram og i all kontakt med sentrale myndigheter.

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 1a (side 15)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 1a

Vedtak landsmøtet 2018:

Samleforslag 1a (for forslag 1 - 10)

Forslag 1-10: Pensjonistforbundet må få forhandlingsrett.

Sentralstyrets innstilling: Forslag 1-10 ivaretas gjennom følgende forslag:

1a. Pensjonistforbundet krever forhandlingsrett for pensjoner under utbetaling fra folketrygden.

Landsstyrets innstilling: Forslag 1a enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Følgende hadde ordet: Arne Silseth Delegat 136

Enstemmig vedtatt

Eldreombud

Forslag 11-14 om eldreombud ivaretas av samleforslag 1b (side 21)

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 11

Forslagsstiller:

Fagforbundet Fredrikstad pensjonistforening avd 013

Forslag:

Pensjonistforbundet skal være en sterk pådriver for opprettelse av eldreombud på nasjonalt plan.

Begrunnelse:

Eldre er som kjent en økende gruppe som utgjør en stadig større del av befolkningen med konsekvenser både økonomiske, sosialt, politisk og kulturelt. Eldre har ingen tilegnede lover, retningslinjer eller ombudsordninger. I dag finnes bl.a. Forbrukerombud, Likestillings- og diskrimineringsombud og Barneombud, men ingen ombud for eldre. Ansvaret for eldre er splittet og spredd mellom en rekke ulike forvaltningsnivåer. Eldre må sees i lys av å være en resurs, ikke bare en gruppe med behov for sosial velferd. Eldre trenger en talsperson som kan hevde eldre meninger og jobbe for de eldres rettigheter.

Samordnet med forslag fra:

Fagforbundet Sarpsborg pensjonistforening avd. 004.

Innstilling fra fylkesforeningen:

Pensjonistforbundet jobber for å styrke de eldres rettigheter som pensjonist. Forbundet fokuserer på forhandlingsrett for pensjon og eldreomsorg. Pensjonister er en mangfoldig gruppe med mye resurser, og er som folk flest. Forbrukerombud og Likestillings- og diskrimineringsombud skal også ivareta de eldre i samfunnet.

Styret i fylkesforeningen mener at de eldre vil tjene på at de eldres organisasjoner, med Pensjonistforbundet som den største, arbeider for de eldres rettigheter i samfunnet.

Et flertall anbefaler at forslaget ikke skal vedtas.

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 1b (side 21)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 1b

Vedtak landsmøtet 2018:

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 12

Forslagsstiller:

Fagforbundet Sarpsborg pensjonistforening avd. 004.

Forslag:

Pensjonistforbundet skal være en sterk pådriver for opprettelse av eldreombud på nasjonalt plan.

Begrunnelse:

Eldre er som kjent en økende gruppe som utgjør en stadig større del av befolkningen med konsekvenser både økonomiske, sosialt, politisk og kulturelt. Eldre har ingen tilegnede lover, retningslinjer eller ombudsordninger. I dag finnes bl.a. Forbrukerombud, Likestillings- og diskrimineringsombud og Barneombud, men ingen ombud for eldre. Ansvar for eldre er splittet og spredd mellom en rekke ulike forvaltningsnivåer. Eldre må sees i lys av å være en resurs, ikke bare en gruppe med behov for sosial velferd. Eldre trenger en talsperson som kan hevde eldre meninger og jobbe for de eldres rettigheter.

Samordnet med forslag fra:

Fagforbundet Fredrikstad pensjonistforening avd. 013

Innstilling fra fylkesforeningen:

Pensjonistforbundet jobber for å styrke de eldres rettigheter som pensjonist. Forbundet fokuserer på forhandlingsrett for pensjon og eldreomsorg. Pensjonister er en mangfoldig gruppe med mye resurser. Pensjonister er som folk flest. Forbrukerombud og Likestillings- og diskrimineringsombud skal også ivareta de eldre i samfunnet.

Styret i fylkesforeningen mener at de eldre vil tjene på at de eldres organisasjoner, med Pensjonistforbundet som den største, arbeider for de eldres rettigheter i samfunnet.

Et flertall anbefaler at forslaget ikke skal vedtas.

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 1b (side 21)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 1b

Vedtak landsmøtet 2018:

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 13

Forslagsstiller:

Laukvik pensjonistforening

Forslag:

At det opprettes et nasjonalt eldreombud

Begrunnelse:

Laukvik Pensjonistforening har ved flere anledninger tatt opp sak om at det opprettes et eldreombud uten at det har skjedd så mye i saken. Foreningen har ikke lyst å slippe taket i saken, men fremlegger den igjen for Pensjonistforbundet at den behandles på kommende landsmøte som avvikles 4 - 7 juni 2018 på Storfjell hotell.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Pensjonistforbundet Nordland viser til at forslaget fra Laukvik Pf vedrørende nasjonalt eldreombud, ligger i gjeldende handlingsplan 2015-2018, pkt 3.2.

Pensjonistforbundet Nordland anbefaler derfor at forslaget om et nasjonalt eldreombud videreføres i ny handlingsplan.

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 1b (side 21)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 1b

Vedtak landsmøtet 2018:

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 14

Forslagsstiller:

Pensjonistforbundet – Sandnes lokallag

Forslag:

Nasjonalt Eldreombud

Begrunnelse:

Ombudet skal:

- Ivareta de eldres rettigheter i samband med planlegging og utredning på alle felter.
- Styrke de eldres rettssikkerhet.
- Fremme forslag til tiltak som kan løse eller forebygge konflikter mellom de eldre og samfunnet.
- Sørge for at det gis tilstrekkelig informasjon til det offentlige om eldres rettigheter og behov.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Forslaget tiltredes.

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 1b (side 21)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 1b

Vedtak landsmøtet 2018:

Samleforslag 1b (for forslag 11 - 14)

Forslag 11-14: Det bør opprettes et nasjonalt eldreombud.

Sentralstyrets innstilling: Sentralstyret støtter intensjonen i forslagene.

Vi vil kjempe for at Norge får et nasjonalt eldreombud. Etter at forslaget kom, har Norge fått en ny regjeringsplattform. Der står det at regjeringen vil «etablere et nasjonalt eldre-, pasient- og brukerombud. Ombudet skal lokaliseres til et av de eksisterende pasient- og brukerombudene». Sentralstyret ønsker et ombud med et bredere mandat og organisert utenom ordinære pasient- og brukerombud, slik. f.eks. barneombudet er.

Forslag 11-14 ivaretas gjennom følgende forslag:

1b. Pensjonistforbundet krever et nasjonalt eldreombud, med ansvar for å sikre og arbeide for eldres rettigheter på alle samfunnsområder.

Landsstyrets innstilling: Forslag 1b enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Eldreråd

Forslag 15 – 22

Forslag 15, 16, 17, 20, 21 og 22 ivaretas av forslag 1c (side 32)

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 15

Forslagsstiller:

Ålen PF

Forslag:

Ny forskrift eldreråd. I dag blir eldreråd orientert om f.eks. byggesaker som vedrører eldre skjer i ettertid når formannskapet har gjort vedtak.

Begrunnelse:

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Forslaget støttes: Eldrerådene skal behandle alle saker som gjelder eldre, i god tid før beslutningen tas.

Innstilling fra sentralstyret:

Sentralstyret støtter intensjonen i forslagene. Ivaretas av forslag 1c (side 32).

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 16

Forslagsstiller:

Alta pensjonistforening

Forslag:

Det må arbeides for at eldrerådet får mer makt i kommunen og fast plass i kommunestyret.

Begrunnelse:

Ingen

Samordnet med forslag fra:

Ingen

Innstilling fra fylkesforeningen:

Det må arbeides for at eldrerådet får mer makt i kommunen og fast plass i kommunestyret.

Innstilling fra sentralstyret:

Sentralstyret støtter intensjonen i forslagene. Ivaretas av forslag 1C (side 32).

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt

Vedtak landsmøtet 2018:

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 17

Forslagsstiller:

Odda-Tyssedal Pensjonistforening

Forslag:

Forslag: Søke å foreslå representanter fra våre lokale pensjonistlag til eldreråd i kommuner og fylker ved kommune og fylkestingsvalg

.

Begrunnelse:

Politisk Innflytelse

Oppnå samordning og mer effekt av i arbeidet i begge fora

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Intensjonen i forslaget støttes.

Tillegg fra Fylkesforeningen:

Etter kommunevalget tilskriver Pensjonistforbundet alle foreninger og lag og anmoder dem om å ta opp representasjon i eldrerådet og kreve å få representasjon i rådet etter størrelse.

Innstilling fra sentralstyret:

Sentralstyret støtter intensjonen i forslagene. Ivaretas av forslag 1C

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt

Vedtak landsmøtet 2018:

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 18

Forslagsstiller:

Hellerud pensjonistforening

Forslag:

Direkte valg på medlemmer i lokale eldreråd

Begrunnelse:

Eldrerådet vil bli mere synlig og velgerne vil bli kjent med de som skal være med i rådet i den kommunale valgperioden.

Samordnet med forslag fra:

Romsås pf

Innstilling fra fylkesforeningen:

Tiltres

Innstilling fra sentralstyret:

Sentralstyret støtter ikke forslagene.

Det vil være en fordel med synliggjøring av rådene og Pensjonistforbundet kan ha mange kandidater på valg. Men det vil gå på bekostning av forslagsretten, slik at vi kan få flere råd uten medlemmer fra Pensjonistforbundet og mindre innflytelse totalt.

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 19

Forslagsstiller:

Romsås pensjonistforening

Forslag:

Eldreråd velges direkte

Begrunnelse:

Samordnet med forslag fra:

Hellerud pf

Innstilling fra fylkesforeningen:

Tiltres

Innstilling fra sentralstyret:

Sentralstyret støtter ikke forslagene.

Det vil være en fordel med synliggjøring av rådene og Pensjonistforbundet kan ha mange kandidater på valg. Men det vil gå på bekostning av forslagsretten, slik at vi kan få flere råd uten medlemmer fra Pensjonistforbundet og mindre innflytelse totalt.

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 20

Forslagsstiller:

Pensjonistforbundet Buskerud

Forslag:

Pensjonistforbundet bør jobbe meget aktivt for å styrke Eldrerådene både i kommunene og i Fylkeseldrerådet.

Begrunnelse:

Eldrerådene sitter nært innbyggerne og beslutningstagerne i kommunene. De blir ofte lyttet til av både politikerne og kommuneadministrasjonen

Samordnet med forslag fra:

Kongsberg Pensjonistforening, Hemsedal Pensjonistforening

Innstilling fra fylkesforeningen:

Innstilling fra sentralstyret:

Sentralstyret støtter intensjonen i forslagene. Ivaretas av forslag 1C (side 32)

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt

Vedtak landsmøtet 2018:

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 21

Forslagsstiller:

Storsteinnes og Omegn Pensjonistforening

Forslag:

Nr. 1 Arbeide for at Eldrerådene skal lovfestes som separate kommunale råd.

Begrunnelse:

Sammenslåingen av to råd i vår kommune har resultert i Rådet for eldre og mennesker med nedsatt funksjonsevne. Erfaringen er at dette har svekket begge de to tidligere rådenes innflytelse. Samtidig ser man at pensjonister generelt med dette blir definert som mennesker med nedsatt funksjonsevne. Pensjonister og eldre har interessefelt langt ut over de interessefelt som ivaretas av rådet for mennesker med nedsatt funksjonsnivå. Denne sammenblanding av interessefelt virker både diskriminerende og stigmatiserende.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Innstilles

Innstilling fra sentralstyret:

Sentralstyret støtter ikke forslaget.

I unntakstilfelle kan det være behov for sammenslåing. Samtidig må det være svært strenge krav for sammenslåing. Dette må fremgå av nye forskrifter. Ivaretas derfor av forslag 1c (side 32).

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt

Vedtak landsmøtet 2018:

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 22

Forslagsstiller:

Dønna pensjonistforening

Forslag:

§ 2 andre ledd i Lov om kommunale og fylkeskommunale eldreråd foreslås endret slik:

"Pensjonistforeningar har rett til å koma med framlegg om medlemmar til eldrerådet og skal så vidt mulig være representert i eldrerådet. Fleirtalet av rådsmedlemmene skal vere alderspensjonister i kommunen.

Begrunnelse:

Fra eldrerådslova ble gjennomført har Dønna pensjonistforening foreslått - og fått valgt inn -3 av 5 medlemmer m/varamedlemmer i Dønna eldreråd.

Etter kommunevalget for to år siden valgte Dønna kommunestyre fullstendig å overse Dønna pensjonistforenings forslag, slik at foreningen denne perioden ikke er representert i rådet. Lokalt finnes ingen andre pensjonistforeninger.

Forholdet ble tatt opp med Fylkesmannen i Nordland, som med basis i eldrerådslovas formulering, ikke kunne foreta seg noe i saken.

Dønna eldreråd fungerer ikke lenger etter § 3 i eldrelova, idet de iflg. Protokoll ikke behandler saker som gjeld levekåra for eldre og heller ikke selv tar opp saker som berører eldre i kommunen.

Det har ikke vært mulig å få klarhet i kommunestyrets beveggrunner for sin handling.

Det som mer enn antydes er at lederskapet ønsket seg en sammensetning av eldrerådet som skulle medføre at forslag om sterke innstramminger i tjenestene til funksjonshemmede eldre skulle kunne gjennomføres raskt og uten "støy" fra berørte mennesker og deres organisasjoner. Det var ellers nevnt som lite ønskelig at eldrerådet skulle "blande seg inn" ved behandlingen av årsbudsjett og økonomiplan.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Pensjonistforbundet Nordland viser til at de momenter som Dønna pensjonistforening påpeker finnes i dagens særlov fra 1991 som gjelder fram til kommunevalget 2019.

Fra 2019 oppheves eldreloven og erstattes med en ny paragraf i kommuneloven. Kommunene blir fortsatt pliktig til å ha et eldreråd.

Regjeringen vil utforme forskrifter til kommuneloven, og forskriftene vil likne på deler av gjeldene paragrafer i eldrerådsloven. Vi kjenner ikke til om forskriftene er utformet.

Pensjonistforbundet var imot Regjeringens forslag fordi vi mente at eldrerådenes rettigheter blir svekket.

Pensjonistforbundet Nordland ber om at Pensjonistforbundet følger utviklingen nøye, og om nødvendig tar opp med sentrale myndigheter eventuelle skjevheter i de nye forskriftene.

Innstilling fra sentralstyret:

Sentralstyret støtter intensjonen i forslaget.

Forslaget omfatter å endre en paragraf i en lov som allerede er vedtatt erstattet med ny § 10b i kommuneloven. Men intensjonen om forslagsrett støttes. Ivaretas derfor av forslag 1c (side 32).

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt

Vedtak landsmøtet 2018:

Samleforslag 1c (for forslag 15, 16, 17, 20, 21 og 22)

Forslag 15, 16, 17, 20, 21 og 22: Bedre vilkår for eldrerådene

Sentralstyrets innstilling: Forslag 15, 16, 17, 20, 21 og 22 ivaretas gjennom følgende forslag:

1.c. Forskriftene til § 10b i kommuneloven må sikre at eldrerådene blir tidlig involvert i alle saker som angår eldres levekår, at eldrerådene får møte- og talerett i kommunestyret, at seniororganisasjoner har forslagsrett på nye medlemmer, at rådene får tilstrekkelige opplæring, at rådene får sekretærhjelp tilsvarende minst 1/3 årsverk, at rådene selv velger leder og nestleder, samt ha strenge bestemmelser for sammenslåing av råd.

Landsstyrets innstilling: Forslag 1c enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Følgende hadde ordet: Arnfinn Larsen	Delegat nr. 129
Egil Haaland	Delegat nr. 115
Mildrid Nesheim	Delegat nr. 135
Per Edvardsen	Delegat nr. 41
Lars Hugo Tyldum	Delegat nr. 83

Enstemmig vedtatt

Annet

Forslag 23 – 28

Forslag 23 og 26 ivaretas av forslag 1d (side 38)

NB! Forslag 27 og 112 (side 150) behandles samlet

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 23

Forslagsstiller:

Sjetne Pensjonistforening

Forslag:

Det innføres en lov med mandat om at kommunene skal opprette Brukerråd for sykehjem og helse og velferdssenter

Begrunnelse:

Brukerråd i kommunale helse og velferdssektoren skal ivareta brukermedvirkningen ved planlegging, utvikling og evaluering av tjenestene. De skal lytte til og verdsette brukernes erfaringer og synspunkter. Brukerråd skal høres i viktige saker som påvirker sykehjemmenes og helse og velferdssentrenes utvikling og kvalitet på tjenestene. De skal i samarbeid med ledelsen bidra til å gi informasjon til brukere og pårørende slik at de kan ha reel innflytelse på de endringer som skjer. Brukerråd er et viktig virkemiddel for å gi brukerne økt innflytelse på kvalitet og omfang i tjenestene. I dag er kommunene ikke lovpålagt å opprette brukerråd.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Forslaget støttes.

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 1d (side 38)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 1d

Vedtak landsmøtet 2018

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 24

Forslagsstiller:

Sjetne Pensjonistforening

Forslag:

Det kreves at regjeringen får på plass et statlig NAV-ombud i alle kommuner.

Begrunnelse:

Opprettelse av NAV-ombud for å sikre brukernes rettigheter har vært på agendaen på Stortinget siden NAV-reformen ble innført. Bakgrunnen er at tusenvis av hjelpetrengende opplever at de ikke får innfridd sine lovfestede rettigheter

Flere partier på Stortinget har tatt til ordet for å opprette et slikt ombud. Et statlig NAV-ombud vil styrke rettsikkerheten for mennesker i møte med NAV.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Forslaget støttes.

Innstilling fra sentralstyret:

Sentralstyret støtter intensjonen i forslaget.

Det er ikke realistisk med et ombud i hver kommune. Men det er behov for et sentralt NAV-ombud for brukere over hele landet. Forslaget ivaretas derfor av forslag 1e.

Forslag 24 ivaretas gjennom følgende forslag:

1e. Pensjonistforbundet vil ha et uavhengig statlig NAV-ombud for å sikre at alle brukere av NAV får innfridd sine lovfestede rettigheter.

Innstilling fra landsstyret:

Forslag 1e enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 25

Forslagsstiller:

Den Gamle Garde

Forslag:

Handlingsprogram – politisk innflytelse

- Pensjonistforbundet skal jobbe aktivt overfor de politiske partiene på Stortinget for å fremme sine saker. Medlemmene oppfordres til å ta aktivt del i politiske partier for å påvirke lokalt.

Begrunnelse:

Pensjonistforbundet er en partipolitisk uavhengig organisasjon. Mange saker lar seg gjennomføre om vi får gjennomslag hos partiene på Stortinget. Det er også viktig at våre medlemmer deltar aktivt i lokalpolitikken. Plasser i kommunestyre er betinget av medlemskap i politiske partier. Det er også lettere å få plass i eldreråd med et politisk parti i ryggen. Politiske partier har overraskende få medlemmer i forhold til det stemmetallet de sanker. Så dette er en unik mulighet til å få større innflytelse. Bieffekter av deltakelse er selvfølgelig å forebygge ensomhet og isolasjon.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Tiltres, men begrunnelsen utgår.

Innstilling fra sentralstyret:

Sentralstyret støtter forslaget

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 26

Forslagsstiller:

Østre Gausdal Pensjonistlag

Forslag:

Etablere brukerutvalg ved sykehjem/omsorgssenter og hjemmetjeneste i den enkelte kommune. Dette må lovfestes.

Begrunnelse:

Forslag om brukerutvalg ved sykehjem er med i program for 2015-2018 uten at det er skjedd noe. I vår kommune er det enhetsleder som utpeker medlemmer i brukerutvalget, noe pensjonistutvalget er sterkt imot. Vi har prøvd med egen sak til elderrådet uten å få gjennomslag. Derfor mener vi at Pensjonistforbundet snarest må arbeide for å få lovfestet brukerråd.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Forslaget støttes av Oppland fylkesforening.

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 1d (side 38)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 1d

Vedtak landsmøtet 2018:

Samleforslag 1d (for forslag 23 og 26)

Forslag 23 og 26: Innføre ny lov om brukerråd for sykehjem og helse- og velferdssenter.

Sentralstyrets innstilling: Sentralstyret støtter intensjonene i forslagene.

§ 8-2 i Lov om pasient og brukerrettigheter pålegger staten å ha pasient- og brukerombud i hvert fylke. Ombudets mandat omfatter både statlige spesialisthelsetjenester og kommunale helse- og omsorgstjenester (som sykehjem m.m.). Samme lov sikrer også hvert individ rett til brukermedvirkning. Det er imidlertid ikke lovpålagt å ha et brukerråd for sykehjem eller andre kommunale helsetjenester (f.eks. i eget hjem). Mange kommuner har slike råd og erfaringene er gode.

Forslag 23 og 26 ivaretas gjennom følgende forslag:

1d. Alle kommuner må pålegges å ha brukerutvalg for sykehjem og hjemmebaserte tjenester.

Landsstyrets innstilling: Forslag 1d enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Følgende hadde ordet: Arne Silseth

Delegat nr. 136 Tar opp forslag 23

Anne Lise Hessen Følsvik

Delegat nr. 125

Synnøve Solhaugen Engen

Delegat nr. 168

Sjur Malm

Delegat nr. 87

Vedtatt mot 6 stemmer

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 27

Forslagsstiller:

Pensjonistforbundet Buskerud

Forslag:

Pensjonistforbundet bør arbeide aktivt med kommende regioner, fylker og kommuner for å formalisere samarbeid i form av Partnerskapsavtaler for Folkehelse.

Begrunnelse:

Pensjonistforbundet og de politiske myndigheter har sammenfallende interesser av å tilrettelegge for den økende befolkningen av eldre i form av arrangement av både sosial karakter og for å stimulere til «aktiv» aldring. Pensjonistforbundets lokal-lag driver en utstrakt frivillig innsats som bør formaliseres og verdsettes av våre myndigheter.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Innstilling fra sentralstyret:

Sentralstyret støtter forslagene.

Partnerskap for folkehelse er en god måte å etablere en infrastruktur for folkehelsearbeidet. Det omfatter en forankring av folkehelseansvaret i ulike deler av offentlig sektor, samt en ansvarsdeling mellom det offentlige, frivillig sektor og private aktører. Et noenlunde likt tiltak ble spilt inn som krav til statsbudsjettet 2016 («I et folkehelseperspektiv bør kommuner og fylker oppfordres til å inngå partneravtaler med fylkes- og lokalforeninger av pensjonistorganisasjoner.»).

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 28

Forslagsstiller:

Samarbeidsutvalg for Skienspensjonister

Forslag:

Pensjonistforbundet går inn for å få flere eldre inn i politiske verv. Bladet Pensjonisten må sette av spalteplass frem til kommunevalget 2019 og drive en opplysningskampanje og sette fokus på saken.

Begrunnelse:

De eldre er for dårlig representert i det politiske og får derfor lite innflytelse på mange saker som angår de eldre. Vi minner om internasjonal dag 2017 for eldre som hadde temaet. «Ta steget inn i framtida: Ta i bruk og utnytt talent, bidrag og deltaking fra dei eldre i samfundet».

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Styrets innstilling: Forslaget ikke anbefalt i styremøte 07.12.2017 (2 stemmer for og 5 stemmer mot)

Innstilling fra sentralstyret:

Sentralstyret støtter ikke forslaget.

Vi støtter intensjonen, men Pensjonisten er underlagt redaktørplakaten.

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

2. Økonomi og arbeidsliv (forslag 29-71)

- Pensjonsreformen (forslag 29-45)
- Krafttak for minstepensjon (forslag 46-53)
- Skatter og avgifter (forslag 54-66)
- Kommuneøkonomi (forslag 67-69)
- Arbeidsliv (forslag 70-71)

Pensjonsreformen – underregulering

Forslag 29-36

Forslag 29-36 om underregulering ivaretas av forslag 2a (side 51)

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 29

Forslagsstiller:

Agdenes PF

Forslag:

Få bort avkortningen av vår pensjon på 0,75 %.

Begrunnelse:

Mistet kjøpekraft over flere år.

Samordnet med forslag fra:

HitraPensjonistan

Innstilling fra fylkesforeningen:

Forslaget støttes.

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 2a (side 51)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 2a

Vedtak landsmøtet 2018:

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 30

Forslagsstiller:

Eidsberg Pensjonistforening

Forslag:

Avkortning av trygdeoppgjøret må opphøre

Begrunnelse:

Avkortningen på 0,75% er ikke rettferdig ovenfor de trygdede og må opphøre.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Dagens reguleringsregime med «minus 0,75 prosent» gir svært uheldige utslag og bidrar til å undergrave tilliten til pensjonsreformen. Alderspensionistene har for tredje år på rad fått realinntektsnedgang.

Pensjonistforbundet må arbeide for selvstendig forhandlingsrett og for å endre dagens reguleringsregime med «minus 0,75 prosent».

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 2a (side 51)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 2a

Vedtak landsmøtet 2018:

Forslag til landsmøte 4. til 8. juni 2018 nr 31

Forslagsstiller: HitraPensjonistan

Forslag:

Få tilbake forhandlingsretten og fjerne 0,75 % regelen.

Begrunnelse:

Opprettholde kjøpekraften, forhandle om egen økonomi er en menneskerett.

Samordnet med forslag fra:

Agdenes Pensjonistforening.

Innstilling fra fylkesforeningen:

Forslaget støttes.

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 2a (side 51)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 2a

Vedtak landsmøtet 2018:

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 32

Forslagsstiller:

Tromsdalen og Tomasjord Pensjonistforening

Forslag:

Nr. 2 Vi krever at underregulering av løpende pensjon opphører.

Begrunnelse:

Vi må ha samme kjøpekraftsutvikling som resten av befolkningen, lønnsutviklingen skal følges.

Samordnet med forslag fra:

Forslag nr. 1 og 2, samordnes.

Innstilling fra fylkesforeningen:

Innstilles

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 2a (side 51)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 2a

Vedtak landsmøtet 2018:

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 33

Forslagsstiller:

ANDEBU PENSJONISTFORENING

Forslag:

Hva vil Pensjonistforbundet gjøre for å fjerne underregulering av pensjonen, 0.5 % pr. år.

Pensjonistforbundet må arbeide for å fjerne 10% reduksjon av pensjonen for gifte samboere.

Begrunnelse:

Det har i mange år vært underregulering av pensjonen i f.h.t. index og i f.h.t. de yrkesaktive. Dette er en stor sak for Pensjonistforbundet å arbeide for en rettferdig pensjonsøkning.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Fylkesforeningen gir sin tilslutning.

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 2a (side 51)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 2a

Vedtak landsmøtet 2018:

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 34

Forslagsstiller:

Tverlandet pensjonistforening

Forslag:

Avkortning på -0,75% må fjernes

Begrunnelse:

Dette er en usosial avkortning for pensjonistene. Lønn er normalt mye høyere enn pensjon, dermed blir gapet mellom lønn og pensjon bare større og større ettersom årene går. Hvor skal dette ende?

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Pensjonistforbundet Nordland viser til at forslaget fra Tverlandet Pf vedrørende avkortning av grunnpensjon for gifte og samboende pensjonister, og avkortning på 0,75% ved regulering av løpende pensjon ligger i gjeldende handlingsplan 2015-2018 pkt. 5.1.

Pensjonistforbundet Nordland anbefaler at avkortning på 0,75% av alderspensjon må fjernes. Kravet bør videreføres i ny handlingsplan.

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 2a (side 51)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 2a

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 35

Forslagsstiller:

Måsøy Pensjonistforening

Forslag:

Reforhandle pensjonsreformen fra 2011 hvor alderspensjonister skal trekkes 0,75% av det årlige tillegget.

Begrunnelse:

Dette medfører at alderspensjonistene får nedgang i kjøpekraften hvert år og dette kan ikke fortsette lenger for en så stor gruppe av landets befolkning.

Samordnet med forslag fra:

Ingen

Innstilling fra fylkesforeningen:

Det er nødvendig å reforhandle pensjonsreformen fra 2011 hvor alderspensjonister skal trekkes 0,75% av det årlige tillegget. Dette medfører at alderspensjonistene får nedgang i kjøpekraften hvert år og dette kan ikke fortsette lenger for en så stor gruppe av landets befolkning.

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 2a (side 51)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 2a

Vedtak landsmøtet 2018:

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 36

Forslagsstiller:

Raufoss og Omegn Pensjonistlag

Forslag:

Pensjonsforliket solidaritetsdelen på 0,75% må fjernes/endres.

Begrunnelse:

Slik det fungerer i dag har pensjonistene tapt kjøpekraft ved de tre siste oppgjørene. Derfor støtter vi fullt ut arbeidet med å fjerne denne urettferdigheten.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Forslaget støttes av fylkesforeningen.

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 2a (side 51)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 2a

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Samleforslag 2a (for forslag 29 - 36)

Forslag 29 – 36: Fjerne underregulering.

Sentralstyrets innstilling: Sentralstyret støtter intensjonen i forslagene.

Dagens reguleringsregime har medført tapt kjøpekraft tre år på rad. Det forsterker sosiale forskjeller og forhindrer sosial utjevning.

Forslag 29 - 36 ivaretas gjennom følgende forslag:

2a. Fratrekket på 0,75 prosent ved regulering av løpende pensjon må fjernes.

Landsstyrets innstilling: Forslag 2a enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Pensjonsreformen – Avkortning

Forslag 37-39

Forslag 37-39 om avkortning ivaretas av forslag 2b (side 56)

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 37

Forslagsstiller:

Tverlandet pensjonistforening

Forslag:

Ektepar/samboende pensjonister skal ha 100 % hver av G.

Begrunnelse:

Pensjonen er personlig. Innbetaling skjer fra den enkelte sin lønn. Derfor er en avkortning som nyttes i dag, urettferdig og må derfor opphøre. Innbetalingen er en spareordning på lik linje med bankinnskudd.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Pensjonistforbundet Nordland viser til at forslaget fra Tverlandet Pf vedrørende avkortning av grunnpensjon for gifte og samboende ligger i gjeldende handlingsplan 2015-2018 pkt. 5.1.

Pensjonistforbundet Nordland anbefaler at avkortning av grunnpensjon for gifte og samboende må avvikles, og at kravet videreføres i ny handlingsplan.

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 2b (side 56)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 2b

Vedtak landsmøtet 2018:

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 38

Forslagsstiller:

Tromsdalen og Tomasjord Pensjonistforening

Forslag:

Nr. 4 Samordning av pensjon for gifte og samboende må fjernes.

Begrunnelse:

Mange ektefolk velger å skille seg pga. denne ordningen.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Innstilles

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 2b (side 56)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 2b

Vedtak landsmøtet 2018:

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 39

Forslagsstiller:

Måsøy Pensjonistforening

Forslag:

Fjerning av avkortet alderspensjon (gjenstående 10%) for gifte / samboere.

Begrunnelse:

I statsbudsjettet for 2018 er det foreslått fjerning av skattekasse 2 og at det blir bare 1 skattekasse i skattemeldingen. Dette må medføre at den berømte avkortingen av alderspensjonen blir fjernet samtidig for gifte og samboere.

Samordnet med forslag fra:

Ingen

Innstilling fra fylkesforeningen:

PF må arbeide for at avkortet alderspensjon (gjenstående 10%) for gifte / samboere fjernes.

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 2b (side 56)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 2b

Vedtak landsmøtet 2018:

Samleforslag 2b (for forslag 37 – 39)

Forslag 37 - 39: Fjerne avkortning i alderspensjon for ektepar og samboende.

Sentralstyrets innstilling: Sentralstyret støtter intensjonen i forslagene.

Det er en viktig sak at pensjon er individuelt opparbeidede rettigheter. Derfor bør kravet på sikt innfris. Samtidig er det ikke realistisk med politisk gjennomslag for kravet i nær fremtid, gitt de høye kostnadene (om lag 5,5 mrd. kroner per år), at det ble gjennomført en endring i avkortningen så sent som i 2016 (fra 85 til 90 prosent) og at det ikke er en del av ny regjeringsplattform (2018).

Forslag 37 - 39 ivaretas gjennom følgende forslag:

2b. Avkortningen av grunnpensjon for gifte og samboende må på sikt fjernes, men prioriteres ikke i handlingsprogramperioden 2018 - 2021.

Landsstyrets innstilling: Forslag 2b enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Pensjonsreformen - Annet

Forslag 40 – 45

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 40

Forslagsstiller:

Pensjonistforbundet – Stavanger lokalforening

Forslag:

Vi sier NEI til økonomisk nedgang av pensjonsdelen i Folketrygden

Begrunnelse:

Pensjonistene har de siste årene hatt en reell nedgang i kjøpekraften, en klar underregulering i forhold til lønnstakernes kjøpekraftsutvikling og dette kan ikke fortsette. Pensjonsdelen i Folketrygden må derfor bli kompensert. Forsetter denne utviklingen vil kjøpekraften for pensjonister forverre seg ytterligere.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Forslaget tiltredes.

Innstilling fra sentralstyret:

Sentralstyret støtter ikke forslaget.

Pensjonsandelen i folketrygden følger av reglene for opptjening og utbetaling, det er således disse som bør endres om man ønsker høyere pensjon.

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt

Vedtak landsmøtet 2018:

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 41

Forslagsstiller:

Tromsdalen og Tomasjord Pensjonistforening

Forslag:

Nr. 5 Levealdersjusteringen må endres.

Begrunnelse:

Kvinner lever gjennomsnittlig lenger enn menn. Mange kvinner har jobbet i deltids og lavtlønnsyrker. Det må tas hensyn til kvinners spesielle situasjon.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Innstiller: Levealdersjusteringen må tas bort.

Innstilling fra sentralstyret:

Sentralstyret støtter forslaget.

Levealdersjustering er et incentiv som bidrar til sosiale forskjeller. Mange ikke har helse til å stå lenge nok i arbeid og utsette uttaket av pensjon for å få en tilstrekkelig pensjon.

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 42

Forslagsstiller:

Vadsø Pensjonistforening

Forslag:

Et område som bekymrer er etterlatte pensjon. Det er kjent i fra media at man ønsker å fjerne denne. Dette vil spesielt ramme enkene. I hovedsak er det de som mottar ytelsen. Kvinner lever også gjennomsnittlig lengere enn menn. De har da også behov for ytelsen lengere enn menn. Forskjellen i pensjon mellom kvinner og menn er allerede forskjellig. Kvinner mottar i gjennomsnitt mindre ytelse enn menn. Det vil svekke sikkerhetsnettet i alderdommen og føre til mere utrygghet for pensjonistene.

Begrunnelse:

Pensjonistene er en stor og økende gruppe i samfunnet. De har over lang tid bidratt til fellesskapet i samfunnet. De har vært med på å bidra til velferden vi har i dag. Derfor oppfattes det som urettferdig og respektløst å bli fratatt goder og rettigheter som er opparbeidet over lang tid.

Samordnet med forslag fra:

Ingen

Innstilling fra fylkesforeningen:

Et område som bekymrer er etterlattepensjon. Det er kjent i fra media at man ønsker å fjerne denne. Dette vil spesielt ramme enkene. I hovedsak er det de som mottar ytelsen. Kvinner lever også gjennomsnittlig lengere enn menn. De har da også behov for ytelsen lengere enn menn. Forskjellen i pensjon mellom kvinner og menn er allerede forskjellig. Kvinner mottar i gjennomsnitt mindre ytelse enn menn. Det vil svekke sikkerhetsnettet i alderdommen og føre til mere utrygghet for pensjonistene.

Innstilling fra sentralstyret:

Sentralstyret støtter forslaget.

Å avvike ordningen bryter med forutsetningen om at pensjonssystemet skal sikre økonomisk og sosial trygghet. Det vil særlig gå utover kvinner/enker (jf. høringsuttalelse mai 2017).

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 43

Forslagsstiller:

Bardu Pensjonistforening

Forslag:

Vi ber om at Pensjonistforbundet tar saken opp med NAV slik at offentlig pensjon blir utbetalt den 12. i hver måned.

Begrunnelse:

I dag utbetales pensjonen for mai og desember den 12. i måneden. Øvrige måneder den 20. For de to månedene er det 40 dager til neste utbetaling. Dette er for lang tid og kan ha økonomiske problemer for enkelt. Å flytte til den 12. i måneden gir en lik tid mellom hver utbetaling og vil samstemme med lønnsutbetalinger i det offentlige. Vi mener dette er ei riktig og god løsning for pensjonistene.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Tilsluttes

Innstilling fra sentralstyret:

Sentralstyret støtter forslaget.

Regelmessige utbetalinger på samme dato hver måned gir forutsigbarhet og gjør det lettere å disponere inntekten.

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 44

Forslagsstiller:

Bergen Pensjonistforening

Forslag:

Fra og med neste pensjonistoppgjør må det i hovedsak gis kronetillegg

Begrunnelse:

Pensjonistoppgjørene må ikke øke forskjellene pensjonistene imellom, slik det hittil har vært med prosenttillegg

Samordnet med forslag fra:

Forslag fra Odda og Tyssedal Pf forslag 7 og Bømlo Pf forslag 14

Innstilling fra fylkesforeningen:

Innstilling fra sentralstyret:

Sentralstyret støtter ikke forslaget.

Det er riktig at kronetillegg kan være nødvendige for å demme opp for sosiale skjevheter ved prosentregulering. Men det bør ikke være en hovedregel. Sentralstyret ønsker få reell forhandlingsrett (jf. forslag 1a) og å fjerne underreguleringen (jf. forslag 2a) for å utjevne forskjeller.

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 45

Forslagsstiller:

Tromsdalen og Tomasjord Pensjonistforening

Forslag:

Nr. 1 Pensjonistene må få bedring i reallønn.

Begrunnelse:

Ikke oppgitt

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Innstilles

Innstilling fra sentralstyret:

Sentralstyret støtter intensjonen i forslaget.

Intensjonen i forslag 45 ivaretas av forslag 1a (få forhandlingsrett), 2a (fjerne underregulering) og 2b (fjerne avkortning).

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Krafttak for minstepensjonister

Forslag 46 – 53

Forslag 46 - 53 ivaretas av samleforslag 2c (side 73)

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 46

Forslagsstiller:

Skage Pensjonistlag, Nord-Trøndelag

Forslag:

Jobbe for å heve pensjonen til enslige minstepensjonister og utrede muligheten for reduksjon i faste kostnader, som kommunale avgifter og faste avgifter til staten for aleneboende.

Begrunnelse:

Minstepensjonister har i dag en inntekt under EUs fattigdomsgrense.

Samordnet med forslag fra:

Se likelydende forslag fra Namdalseid Pensjonistlag.

Innstilling fra fylkesforeningen:

Forslaget støttes.

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 2c (side 73)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 2c

Vedtak landsmøtet 2018:

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 47

Forslagsstiller:

Namdalseid Pensjonistlag, Nord-Trøndelag

Forslag:

Jobbe for å heve pensjonen til enslige minstepensjonister og utrede muligheten for reduksjon i faste kostnader, som kommunale avgifter og faste avgifter til staten for aleneboende.

Begrunnelse:

Minstepensjonister har i dag en inntekt under EUs fattigdomsgrense.

Samordnet med forslag fra:

Likelydende forslag fra Skage pensjonistforening.

Innstilling fra fylkesforeningen:

Forslaget støttes.

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 2c (side 73)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 2c

Vedtak landsmøtet 2018:

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 48

Forslagsstiller:

Tverlandet pensjonistforening

Forslag:

Enslige pensjonister skal ha 120 % av G.

Begrunnelse:

En enslig pensjonist har større faste utgifter enn når to deler på disse. Derfor skal en enslig pensjonist få en ekstra fordel, noe som er rettferdig.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Pensjonistforbundet Nordland viser til at enslige pensjonister kan være både minstepensjonister og pensjonister med god inntekt. Av den grunn er ikke forslaget dekkende for de som trenger det mest.

Pensjonistforbundet har de to siste årene fått gjennomslag for heving av minstepensjon både for enslige og ektepar/samboende.

Pensjonistforbundet Nordland anbefaler at kravet for å heve minstepensjonen for alle grupper videreføres i ny handlingsplan.

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 2c (side 73)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 2c

Vedtak landsmøtet 2018:

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 49

Forslagsstiller:

Balke pensjonistlag

Forslag:

Økning av minstepensjonen opp til 3 G, fratrekket på 0,75 ved regulering av pensjoner må falle bort. Minstepensjon vil da følge utviklingen i G.

Begrunnelse:

Vi mener at minstepensjonen i folketrygden gjør at mange minstepensjonister kommer under EU's fattigdomsgrense som er kr 216.000. Minste pensjonsutbetaling i folketrygden bør være 3G.

Samordnet med forslag fra:

Dal pensjonistforening.

Innstilling fra fylkesforeningen:

Forslaget støttes av Oppland fylkesforening.

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 2c (side 73)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 2c

Vedtak landsmøtet 2018:

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 50

Forslagsstiller:

Odda og Tyssedal

Forslag:

2) Arbeide for at medlemmer som har minstepensjon skal komme over 2,6 G (EU sin fattigdomsgrense) ved å bruke kronetillegg i stedet for prosenttillegg

Begrunnelse:

Slik det er nå, reduseres vår kjøpekraft. Ingen pensjonister i Norge bør komme under Fattigdomsgrensen i EU

Samordnet med forslag fra:

Forslag fra Bergen Pf , forslag 23 og Bømlo Pf, forslag 14

Innstilling fra fylkesforeningen:

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 2c (side 73)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 2c

Vedtak landsmøtet 2018:

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 51

Forslagsstiller:

Bømlo Pensjonistforening

Forslag:

Lønnsløft for minstepensjonistene.

Begrunnelse:

Må løftes slik at de kan få ein trygg og forutsigbar alderdom.

Samordnet med forslag fra:

Fra Odda og Tyssedal Pf forslag 7 og fra Bergen Pf, forslag 23

Innstilling fra fylkesforeningen:

Forslagene Støttes

Ingen i Norge skal ha pensjon under EU sin fattigdomsgrense som i dag er på 2,6 G.

Tillegg må bli gitt i kroner slik at lønnsforskjellen mellom pensjonister ikke fortsetter å øke

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 2c (side 73)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 2c

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 52

Forslagsstiller:

Tromsdalen og Tomasjord Pensjonistforening

Forslag:

Nr. 3 Løft av minstepensjonister.

Begrunnelse:

Enslige minste pensjonister og minstepensjonist ektepar må få et løft, de ligger i dag under fattigdomsgrensen.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Tilsluttes

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 2c (side 73)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 2c

Vedtak landsmøtet 2018:

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 53

Forslagsstiller:

Dyrøy Pensjonistforening

Forslag:

3. Økonomi og arbeidsliv – **Økonomisk krafttak for de som har minst.**

Begrunnelse:

Minstepensjonen bør heves, slik at den blir til å leve av.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Tilsluttes

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 2c (side 73)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 2c

Vedtak landsmøtet 2018:

Samleforslag 2c (for forslag 46 – 53)

Forslag 46 – 53: Heve minstepensjonen.

Sentralstyrets innstilling: Sentralstyret støtter intensjonen i forslagene.

Forslagene omfatter ulike mål (opptil 3G) for og måter å heve minstepensjon på (kronetillegg/øke til gitte summer og/eller varianter av grunnbeløpet). Enkelte omfatter kun enslige minstepensjonister, andre alle minstepensjonister. En vesentlig økning av minstepensjonen vil medføre at mottakerne må betale skatt. Det er hensynstatt i kravet under på 2,6G.

Forslag 46 - 53 ivaretas gjennom følgende forslag:

2c. Minste pensjonsnivå må heves for alle. For enslige må det økes til minst 2,6 G, dvs. over EUs fattigdomsgrense. Samtidig må det utarbeides ordninger som gjør det mulig å heve minste pensjonsnivå slik at alle minstepensjonister får full nytte av økningen.

Landsstyrets innstilling: Forslag 2c enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Skatter og avgifter

Forslag 54 - 60

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 54

Forslagsstiller:

Hellerud pensjonistforening

Forslag:

Skattekasse 2 for aleneboende

Begrunnelse:

Skatter og avgifter er like store om man er 1 eller flere i husholdningen. Dette gir store økonomiske utfordringer når man blir/er aleneboende

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Tiltres ikke

Innstilling fra sentralstyret:

Sentralstyret støtter ikke forslaget.

(se argumentasjon under forslag 55).

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 55

Forslagsstiller:

Romsås pensjonistforening

Forslag:

Skattekasse 2 beholdes

Begrunnelse:

Samordnet med forslag fra:

Hellerud pf

Innstilling fra fylkesforeningen:

Tiltres ikke

Innstilling fra sentralstyret:

Sentralstyret støtter ikke forslaget.

Fra 2018 bortfaller skattekasse 2. Dermed får par hvor kun den ene jobber, eller der den ene av ektefellene har veldig lav inntekt, inntil 6 000 kroner mer i skatt. Regjeringens motivasjon er hensynet til «likestilling, arbeidsdeltakelse, integrering og bekjempelse av barnefattigdom». Pensjonister kan ikke forventes å øke sin yrkesdeltakelse eller endre sin inntekt i vesentlig grad. Det kan derfor argumenteres for at de som allerede er pensjonister burde få beholde skattekasse 2. Samtidig er skattekasse 2 allerede vedtatt fjernet og det kan synes urealistisk å få innført den igjen, f.eks. er også Ap for å fjerne den. Sentralstyret mener derfor det er bedre at kampen for å forbedre eldre ensliges og pars økonomi føres på andre måter.

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 56

Forslagsstiller:

Forbundet for ledelse og teknikk, avd. 4 Oslo/Akershus pensjonistforening

Forslag:

Skattelette for pensjonister.

På grunn av svekket kjøpekraft, ønsker vi nedsatt skatt som kompensasjon for dagens ordning med 0,75% av lønnsoppgjøret. Det beste er å forhandle bort denne 75% slik at reguleringen blir 100% Nå har vi hatt denne ordningen i så mange år at pensjonistene merker dette helt klart på kjøpekraften

Begrunnelse:

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Intensjonen tiltres, men må sees i sammenheng med at det ikke skal være underregulering av pensjon.

Innstilling fra sentralstyret:

Sentralstyret støtter ikke forslaget.

Slik forslaget fremstår – en udefinert generell skattelette for alle pensjonister – kan ikke sentralstyret støtte forslaget. Som fylkesforeningen skriver i sin innstilling: «Intensjonen tiltres, men må sees i sammenheng med at det ikke skal være underregulering av pensjon.». Ved å kjempe gjennom kompenserende skattetiltak begrunnet med konsekvenser av underregulering, kan man i verste fall undergrave kampen for reell forhandlingsrett og fjerning av underreguleringen. Videre bryter forslaget med prinsippet om å skatte etter evne; det er ikke nødvendigvis slik at alle pensjonister har behov for skattelette.

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 57

Forslagsstiller:

Måsøy Pensjonistforening

Forslag:

Forskjellen mellom minstefradrag på pensjon og lønnet arbeide bør utlignes.

Begrunnelse:

Forskjellen gjør at pensjonistene kommer mye dårligere ut enn vanlige lønnsinntakere og andre. Forskjellen utgjør nærmere 20.000,- . Også uføretrygdete oppnår minstefradrag som lønnsinntakere.

Samordnet med forslag fra:

Ingen

Innstilling fra fylkesforeningen:

PF bør arbeide for at forskjellen mellom minstefradrag på pensjon og lønnet arbeide utjevnes.

Innstilling fra sentralstyret:

Sentralstyret støtter forslagene.

Minstefradraget for lønnsinntakere er 45 prosent og for pensjonister 31 prosent. Lønnsinntakere kan trekke fra inntil kr 97 610 og pensjonister 83 000. I verste fall kan dette medføre i underkant av kr 4 000 mer i skatt for pensjonister. Samtidig utlignes dette (delvis) ved at trygdeavgiften for lønnsinntakere er 8,2 prosent og 5,1 prosent for pensjonister. Skal man føre en prinsipiell kamp for lik skattlegging av lønnsinntakere og pensjonister, bør man være bevisst på at gjennomslag på et område (for eksempel minstefradraget) kan bli kompensert med utliknende tiltak (for eksempel heve trygdeavgiften).

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 58

Forslagsstiller:

Evje og Hornnes Pensjonistforening.

Forslag:

Pensjonistforbundet må krevje at det blir slutt på ulikskapen med omsyn til minstefrådraget.

Begrunnelse:

Minstefrådraget for lønsmottakarar og pensjonister hadde for ein del år sidan det same prosenttalet. Slik er det ikkje lenger. For 2018 er talet for lønsmottakarar 44%, for pensjonistane 31%.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Tiltres

Innstilling fra sentralstyret:

Sentralstyret støtter forslagene.

Minstefradraget for lønsmottakere er 45 prosent og for pensjonister 31 prosent. Lønsmottakere kan trekke fra inntil kr 97 610 og pensjonister 83 000. I verste fall kan dette medføre i underkant av kr 4 000 mer i skatt for pensjonister. Samtidig utlignes dette (delvis) ved at trygdeavgiften for lønsmottakere er 8,2 prosent og 5,1 prosent for pensjonister. Skal man føre en prinsipiell kamp for lik skattlegging av lønsmottakere og pensjonister, bør man være bevisst på at gjennomslag på et område (for eksempel minstefradraget) kan bli kompensert med utliknende tiltak (for eksempel heve trygdeavgiften).

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 59

Forslagsstiller:

Evje og Hornnes Pensjonistforening.

Forslag:

Pensjonistforbundet må kreve rett til fradrag i skattelikninga for medlemskontingent.

Begrunnelse:

Pensjonistforbundet er å betrakte som fagforening for pensjonistane. Pensjonistmedlemene i Utdanningsforbundet har denne retten.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Tiltres.

Innstilling fra sentralstyret:

Sentralstyret støtter forslaget.

Pensjonistforbundet er pensjonistenes fagforening. Akkurat som for arbeidslivet er høy organisasjonsgrad et gode. Medlemsbaserte **frivillige organisasjoner** er en av bærebjelkene i sivilsamfunnet. De skaper sosiale fellesskap og gir medlemmene mulighet til å engasjere seg i samfunnet og delta i saker og aktiviteter de brenner for. Medlemskap bør derfor stimuleres.

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 60

Forslagsstiller:

Tana pensjonistforening

Forslag:

Fakturering av kommunale avgifter og eiendomsskatt.

Svært mange norske kommuner fakturerer fremdeles kommunale avgifter og eiendomsskatt ved utsending av regning hvert kvartal. Denne fakturaen varierer mye i sum fra kommune til kommune. Den kan anslagsvis variere fra omkring 2000 til 10.000 i kvartalet fra kommunene til kommune, og med høye eiendomsskatter kan det variere enda mer.

For mange er denne store regningen fire ganger i året vanskelig å håndtere, - den kommer også like før ferien og i julemåneden.

Kommuner argumenterer med merarbeid og økte kostnader om de skal gå over til månedlig fakturering. En slik argumentasjon holder ikke lenger.

I Norge må vel kommunene snart være de eneste som holder på den gamle ordningen med kvartalsvis betaling. Med nettbank, avtalegiro og e-faktura har de aller fleste gått over til månedvis fakturering. Det kan nevnes strøm, forsikring, telefon, bredbånd, avisabonnement, etc, etc.

Begrunnelse:

Overgang til månedlig fakturering vil være en fordel både for kommunene og innbyggerne; kommunene får innbetaling hver måned og innbyggerne får en betalingsmåte som er overkommelig å håndtere.

Tana pensjonistforening ber om at Pensjonistforbundet Finnmark fremmer denne saken for landsmøtet med ønske om at Pensjonistforbundet fronter denne saken overfor KS.

Samordnet med forslag fra:

Ingen

Innstilling fra fylkesforeningen:

PF bes om å arbeide for at norske kommuner går over fra kvartalsvis til månedvis fakturering av kommunale avgifter.

Svært mange norske kommuner fakturerer fremdeles kommunale avgifter og eiendomsskatt ved utsending av regning hvert kvartal. Denne fakturaen varierer mye i sum fra kommune til kommune. Den kan anslagsvis variere fra omkring 2000 til 10.000 i kvartalet fra kommunene til kommune, og med høye eiendomsskatter kan det variere enda mer.

For mange er denne store regningen fire ganger i året vanskelig å håndtere, - den kommer også like før ferien og i julemåneden.

Kommuner argumenterer med merarbeid og økte kostnader om de skal gå over til månedlig fakturering. En slik argumentasjon holder ikke lenger.

I Norge må vel kommunene snart være de eneste som holder på den gamle ordningen med kvartalsvis betaling. Med nettbank, avtalegiro og e-faktura har de aller fleste gått over til månedsvis fakturering. Det kan nevnes strøm, forsikring, telefon, bredbånd, avisabonnement, etc, etc.

Innstilling fra sentralstyret:

Sentralstyret støtter forslaget.

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Skatter og avgifter - Annet

Forslag 61 - 66

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 61

Forslagsstiller: Pensjonistforbundet Vestfold

Forslag: Begravelsesbidrag gjeninnføres

Begrunnelse:

Tidligere fikk alle slikt bidrag men dette ble tatt vekk for noen år siden. Vi ønsker at Pensjonistforbundet presser på for å få innført dette igjen. Det koster utrolig mange penger å få begravd de døde. Å gå til NAV og stå med lua i handa i en slik situasjon er uverdigg for de sørgende og det er skammelig at gamle som mister sine kjære må låne penger for å begrave sine.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Fylkesforeningen gir sin tilslutning.

Innstilling fra sentralstyret:

Sentralstyret støtter intensjonen i forslaget.

Slik forslaget fremstår og er begrunnet, legges vekten på at det skal være en generell støtte uavhengig av behov, samt at det er knyttet skam til å søke gravferdsstøtte fra NAV. Gravferdsstønaden er behovsprøvd. Det gis opptil 23 337 kroner til å dekke faktiske og nødvendige utgifter. Utbetalingen avkortes mot formue og tjenestepensjon som blir utbetalt til avdøde for måneden etter dødsfallet, samt forsikringsbeløp og liknende som blir utbetalt som følge av dødsfallet. Sentralstyret støtter intensjonen i forslaget, men mener det er mer hensiktsmessig å arbeide for at kriteriene for NAVs gravferdsstønad endres slik at flere kan motta den, samt at selve ytelsen økes. En gjennomsnittlig gravferdsfaktura ligger på om lag 40.000 kroner ifølge Virke, som organiserer de aller fleste begravelsesbyråene i landet. NAVs støtte bør avspeile dette nivået.

Forslag 61 ivaretas gjennom følgende forslag:

2d. NAVs gravferdsstøtte må økes og kriteriene innrettes slik at flere er berettiget til å motta den.

Innstilling fra landsstyret:

Forslag 2d enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Følgende hadde ordet: Ellen Stampe

Delegat 93

Enstemmig vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 62

Forslagsstiller:

Mosvik Pensjonistlag, Nord-Trøndelag

Forslag:

Honnørrabatt på fly.

Begrunnelse:

Samme begrunnelser som honnørrabatt på kollektiv transport.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Forslaget støttes.

Innstilling fra sentralstyret:

Sentralstyret støtter ikke forslaget.

Som hovedregel blir det i dag gitt honnørrabatt for innenlands reiser med transportmidler som mottar offentlig støtte, uavhengig av reiseavstand. For flyruter som mottar offentlig støtte (anbudsrutene) omfatter honnørrabatten et begrenset antall passasjer seter. Dette gjelder for eksempel de fleste rutene til Widerøe. Det er kun på anbudsruiter at staten etter EØS-regelverket har adgang til å sette regler for priser og rabattordninger. På øvrige ruter er det fri prissetting.

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 63

Forslagsstiller:

Egil og Birgit Halvorsen (medlemmer i Vallset Pensjonistforening)

Forslag:

Når vi ringer offentlige etater er mange som har 5 sifre nr. eller 815. Disse burde gjøres om til 800 nr. som er gratis. Mange henviser til .no. Det er ikke alle om har data og kan gjøre det.

Begrunnelse:

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Fylkesstyret i Hedmark støtter intensjonen i forslaget.

Innstilling fra sentralstyret:

Sentralstyret støtter forslaget.

Det bør være gratis å ringe det offentlige. Kravet støttes bl.a. av Forbrukerrådet, samt at EU-domstolen har avgitt en dom som forbyr norske private bedrifter å ha dyre telefontjenester til kundeservice.

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 64

Forslagsstiller:

Pensjonistforbundet Sogn og Fjordane

Forslag:

Pensjonistforbundet krev at det vert iverksett tiltak for å jamne ut den store skeivfordelinga av nettleige. Dagens system fører til store skilnader i husholdningane sine straumkostnader. Dette går stort sett ut over abonnentane som bur i dei områda av landet der det vert produsert fornybar kraft, medan sentrale, tettfolka område får langt billegare straum. Særleg får minstepensjonistane problem når straumrekninga vert 8-10.000,- dyrare enn ved tilsvarande forbruk i sentrale område. Å føreslå samanslåing av nettselskap i utkantane gjev inga løysing. Utjamning krev politisk vilje og konkrete tiltak.

Begrunnelse:

Skeivfordelinga skuldast at nettselskapa må bere dei regionale og lokale kostnadene ved utbygging og drift av nettet, medan kostnadene med sentralnettet vert utjamna for heile landet. Utbygging av ny kraft, t.d. i Sogn og Fjordane, vil ofte krevje utbygging og forsterking av lokale og regionale linjer fram til sentralnettet. Desse kostnadene vert belasta dei lokale abonnentane, medan dei som brukar krafta, 50 eller 100 mil borte, ikkje får noko belastning. Vedlagt fylgjer dokumentasjon: Nettleigekart frå NVE, og Nettleigestatistikk for hushaldningar for 2017. Ein skal merke seg at p.g.a. stor aktivitet med utbygging av fornybar kraft forverrar skeivfordelinga seg stadig.

Samordnet med forslag fra:

Gaular Pensjonistlag.

Innstilling fra fylkesforeningen:

Vedtak i sak 68/17FS: Saker til landsmøtet. Forslag nr 2: Utjamning av kostnader med nettleige.

Vedtak: Styret syner til resolusjon frå fylkesårsmøtet 2017 og framlegg frå Gaular Pensjonistlag, og bed om at sentralstyret støttar opp om vårt krav til utjamning av nettleiga og at saka vert teken med på landsmøtet 2018.

Innstilling fra sentralstyret:

Sentralstyret støtter forslaget.

NVEs nettleiestatistikk bekrefter forslagsstillers begrunnelse. Strøm er et velferdsgode der bosted ikke bør avgjøre kostnadene for nettleie (kostnader bør primært avgjøres av forbruk).

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Resolusjon vedteke på fylkesårsmøtet 2017 - Skeiv fordeling av kostnaden med nettleige.

Resolusjonen: «Urettferdig fordeling av kostnaden med nettleige», var også oppe på årsmøtet i 2015, men skeivfordelinga har heller vorte forsterka dei to siste åra. Måten nettleiga vert utrekna på og belasta abonnentane er svært urettferdig, med langt større belastning på dei som bur utanfor dei tettast busette områda i landet. I år er det stortingsval, og Pensjonistforbundet Sogn og Fjordane vil utfordre dei politiske partia i fylket, likeeins dei fremste representantane på listene med spørsmål om kva dei vil gjere for å rette på dette. Vi vil og be dykk om å dokumentere kva dei ulike partia og stortingsrepresentantane frå vårt fylke har gjort i den valperioden som no snart er slutt.

Pensjonistforbundet Sogn og Fj. har nær 4500 medlemer, fordelt på 39 lokallag, og denne saka er teken opp av svært mange lokallag. Mange av våre medlemer ser fram til å få konkrete svar før stortingsvalet til hausten. Her er mange pensjonistar som må leve på minstepensjon eller med små tillegg til minstepensjonen. Den ekstra nettleiga utgjør, som vi nedanfor syner, ein stor del av ei «månadsløn» til ein minstepensjonist.

Vi legg ved dokumentasjon:

- Fylkesvis nettleigestatistikk for husholdningar, som syner at Oslo, Akershus og Østfold, som hentar ein stor del av krafta si frå Sogn og Fj., har nettleige på frå 23,9 til 25,0 øre, medan vårt fylke, der krafta vert produsert, betalar 40,4 øre i nettleige. Meirverdiavgift og forbruksavgift kjem i tillegg til desse tala, og dermed får vi naturleg nok også 60 % meir i mva avg.
- Vi legg også ved NVE sitt kart som syner nettleigenivået i dei ulike nettleigeselskapa.

Vi har og samanlikna nettleiga i tre kommunar, ut frå Forbrukarrådet sine nettsider, Bergen, Gaular og Aurland med like føresetnader, straumkostnad for ein einebustad med berekna forbruk 21.000 kwh pr år. Straumprisen er lik, skilnaden ligg i nettleiga.

Medan einebustaden i Bergen får ei nettleige på kr 14.244,- pr år, vert tilsvarande kostnad i Gaular kr 22.284,- og i Aurland heile kr 22.704,-.

Det kostar altså kr 8.460,- meir i Aurland og kr 8.040,- meir pr år i Gaular enn i Bergen å halde seg med naudsynt lys og varme. Dette er nye tal, opplysningane er henta ut frå NVE sine nettsider 8. februar 2017.

Pensjonistforbundet Sogn og Fjordane undrar seg over at eit system som er så urettvist, ikkje vert endra, knapt nok diskutert av de politiske eliten. Svaret er vel at dei fleste veljarane bur i sentrale strok, der vi og finn media og andre som styrer kunnskapane og meiningane våre, difor er

Pensjonistforbundet

det få parti som torer å ta tak i problemet. Ein har før høyrte at nettselskapa berre kan slå seg saman, men det hjelper lite om 4 nettselskap med om lag like høg nettleige her i fylket slår seg saman.

Derimot ventar vi at dei som vil representere fylket vårt kan engasjere seg, og at dei finn høve til å alliere seg med andre som representerer distrikt i liknande situasjon.

Vi set pris på konkrete svar på denne utfordringa, og tilbakemeldingar om kva dei ulike kandidatane og partia vil føreta seg.

Resolusjonen vert send til dei politiske partia i Sogn og Fj., til alle fyrstekandidatane og til nr 2 på dei listene som no har stortingsrepresentant. Media. Til Fylkesorganisasjonane i Pensjonistforbundet som har høgast nettleige.

Vedlegg: Kart og nettpisar

Med helsing

Per Kjelstad

Fylkesleiar

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 65

Forslagsstiller:

Sarpsborg pensjonistforening

Forslag:

Pensjonistforbundet skal arbeide for bedre tilgjengelighet, bedre service og mer prisvennlige tjenester for sine kunder.

Begrunnelse:

Til tross for at bankene tjener mye penger, øker prisene på bankens tjenester. Videre er bankene blitt mindre fysisk tilgjengelig.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Forslaget anbefales vedtatt

Innstilling fra sentralstyret:

Sentralstyret støtter forslaget.

Alle har behov for banktjenester, men forutsetningene for å ta i bruk ny teknologi som gir billigere banktjenester er ulikt fordelt. Færre filialer og gebyrer på tradisjonelle tjenester rammer eldre i større grad enn andre.

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 66

Forslagsstiller:

Forbundet for ledelse og teknikk, avd. 4 Oslo/Akershus pensjonistforening

Forslag:

Reiseforsikring

Tillegget på premien for pensjonister over 67år bør fjernes. Er usosial. Må være bedre med litt høyere egenandel.

Bør Pensjonistforbundet tegne / forhandle frem egen reiseforsikring for sine medlemmer?

Begrunnelse:

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Tiltres ikke

Innstilling fra sentralstyret:

Sentralstyret støtter ikke forslaget.

Vi er enige i intensjonen om at alder kan være et urettferdig kriterium for forsikringspremier, dvs. at aller helst burde man få en risikovurdering utfra individuell vurdering av helse. I verste fall kan enkelte prissettinger være aldersdiskriminerende. Samtidig viser statistikk fra Europeiske Reiseforsikring at risikoen for sykdom på reise øker med alder, og at spesielt etter fylte 67 år er risikoen betydelig høyere. For eksempel sto eldre over 67 år for 58,2 prosent av antallet syke-saker som ble innmeldt fra Spania i 2016. Pensjonistforbundet har likevel (allerede) klart å fremforhandle en reiseforsikringsavtale med Europeiske Reiseforsikring med langt bedre vilkår enn for øvrige kunder. Andre ledd i forslaget er derfor allerede ivaretatt.

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Kommuneøkonomi

Forslag 67 – 69

Forslag 68 og 69 ivaretas av forslag 2e (side 96)

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 67

Forslagsstiller:

Dyrøy Pensjonistforening

Forslag:

2. Økonomi og arbeidsliv – **Kommunal økonomi.**

Begrunnelse:

At kommunene har en god økonomi er avgjørende for at de eldre får sine primære behov dekt slik at de kan leve et verdig liv.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Tilsluttes

Innstilling fra sentralstyret:

Sentralstyret støtter forslaget.

Eldre er den største brukergruppen av kommunale helse- og omsorgstjenester. Deres velferd er avhengig av kommunens økonomi. Derfor bør kommunenes frie inntekter økes.

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 68

Forslagsstiller:

Lørenskog Pensjonistforening

Forslag:

Vi foreslår at det i handlingsprogrammet tas inn krav om at kommunene må utarbeide oversikt over innbyggere over 80 år de neste 10-årene og at det blir utarbeidet realistiske omsorgsplaner for disse i samme periode.

Begrunnelse:

Programområde- trygg alderdom.

Lørenskog pensjonistforening støtter arbeidet med å skape en mer verdig eldreomsorg blant annet ved bedre hjemmebaserte tjenester og utvikling av brukervennlig velferdsteknologi.

Vi ser imidlertid antall eldre over 80 år øker sterkt de kommende årene. Dette vil stille økte krav til heldøgns behandlingsplasser i kommunene.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Pensjonistforbundet Akershus støtter forslaget.

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 2e (side 96)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 2e

Vedtak landsmøtet 2018:

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 69

Forslagsstiller: Neset Pensjonistforening

Forslag.

Pensjonistforbundet vil arbeide aktivt for at kommunene får en lovfestet plikt til å utarbeide eldreplan med forpliktende handlingsdel.

Begrunnelse:

Det økende antall eldre i vårt velferdssamfunn, stiller store krav til kommunene i tiden fremover. Det store behov innen pleie- og omsorg som det økende antall eldre genererer, krever en målrettet satsing fra kommunene. Slik situasjon er i dag, er det få kommuner som har egen eldreplan med en forpliktende handlingsdel. For å få til en bedring på dette viktige området, vil det være nødvendig å lovfeste eldreplaner med forpliktende handlingsdel i alle kommuner. Det er samtidig viktig å påpeke nødvendigheten av å sette kommunene økonomisk i stand til å gjennomføre det de planlegger

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Forslaget tiltres

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 2e (side 96)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 2e

Vedtak landsmøtet 2018:

Samleforslag 2e (forslag 68 og 69)

Forslag 68 og 69: Kommunene må lage en oversikt over innbygger over 80 år de neste tiårene og utarbeide realistiske omsorgsplaner for disse. Kommunene må få en lovfestet plikt til å utarbeide eldreplan med forpliktende handlingsdel.

Sentralstyrets innstilling: Sentralstyret støtter intensjonen i forslagene.

Ifølge en NOVA-evaluering av Omsorgsplan 2015, var det i 2015 kun 55 prosent av kommunene som hadde satt de fremtidige omsorgsutfordringene på dagsorden. Antakelig er tallet vesentlig større i dag (økt oppmerksomhet pga. endret demografi m.m.). Det kan også innvendes at ansvaret for slike planer delvis er hjemlet i kommunens oppgaver i kommuneloven, bl.a. gjennom at rådmannen er pålagt å «påse at de saker som legges fram for folkevalgte organer, er forsvarlig utredet, og at vedtak blir iverksatt.», samt «sørge for at administrasjonen drives i samsvar med lover, forskrifter og overordnede instruksjoner, og at den er gjenstand for betryggende kontroll.». En lovfesting vil likevel være et sterkere signal om at alle kommuner må ha planer som synliggjør behovet for ulike tjenester og arbeidskraft.

Forslag 68 og 69 ivaretas gjennom følgende forslag:

2e. Kommunene må få en lovfestet plikt til å lage langtidsplaner basert på eldres forventede bruk av helse- og omsorgstjenester.

Landsstyrets innstilling: Forslag 2e enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Arbeidsliv

Forslag 70 – 71

Forslag 70 og 71 ivaretas av samleforslag 2f (side 100)

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 70

Forslagsstiller:

Kongsberg Pensjonistforening

Forslag:

Tilrettelegge for at eldre oppegående pensjonister kan stå lengre i arbeid

Begrunnelse:

Befolkningen blir stadig eldre og i dag er det mange som bør få stå lengre i arbeid dersom de ønsker dette.

Samordnet med forslag fra:

Hemsedal Pensjonistforening

Innstilling fra fylkesforeningen:

Støttes

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 2f (side 100)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 2f

Vedtak landsmøtet 2018:

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 71

Forslagsstiller:

Seniorforeningen i EVRY

Forslag:

Styrke økonomien for seniorer:

PF bør bidra til at seniorer/pensjonister holder seg lenger i arbeid.

Sikre oppsigelsesvern slik at ikke eldre arbeidstakere er de som må gå først ved organisasjons-/bemanningsendringer.

Styrke medlemsfordeler ved landsdekkende avtaler, som f.eks avtalen med Specsavers

Begrunnelse:

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Tiltres, er i varetatt

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 2f (side 100)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 2f

Vedtak landsmøtet 2018:

Samleforslag 2f (for forslag 70 og 71)

Forslag 70 og 71: Bidra til at flere eldre kan stå lenger i arbeid (m.m.).

Sentralstyrets innstilling: Sentralstyret støtter intensjonen i forslagene.

Eldre som selv kan og vil bør oppfordres til å stå lenger i arbeid. Det er behov for flere seniorpolitiske tiltak og mindre aldersdiskriminering i arbeidslivet. Samtidig må tiltak for å øke sysselsettingen blant eldre ikke svekke rettighetene til dem som ikke kan stå lenger i arbeid. Gjennomsnittlig avgangsalder er om lag 64 år. Det er derfor intet behov for å endre aldersgrensen i arbeidsmiljøloven, men et behov for å vurdere flere seniorpolitiske tiltak og om noen tiltak bør inntreffe tidligere.

Forslag 70 og 71 ivaretas gjennom følgende forslag:

2f. Det er behov for en mer målrettet seniorpolitikk og mindre diskriminering i arbeidslivet, slik at eldre kan stå lenger i arbeid.

Landsstyrets innstilling: Forslag 2f enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

3. Trygg alderdom (forslag 72 – 147)

- Helse (forslag 72 – 129)
- Digitalisering (forslag 130 – 136)
- Bolig og velferdsteknologi (forslag 137 – 145)
- Vergemål (forslag 146 – 147)

Helse – Tannhelse

Forslag 72 – 86

Forslag 72 – 86 om egenandel ivaretas av samleforslag 3a (side 118)

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 72

Forslagsstiller:

Tverlandet pensjonistforening

Forslag:

Innføre systemet med egenandel også for tannhelse blant eldre over 67 år.

Begrunnelse:

Tannlegebesøk må organiseres som vanlig legebesøk med egenandel og et tak på denne egenandelen. Tannhelsen er en del av kroppens funksjoner, derfor er det merkelig at vi i Norge ikke kan greie å få til det som svært mange andre land med dårligere økonomi enn vår kan få til.

Samordnet med forslag fra:

Laukvik pensjonistforening

Innstilling fra fylkesforeningen:

Pensjonistforbundet Nordland viser til at forslagene fra Laukvik Pf og fra Tverlandet Pf vedrørende innføring av egenandelssystem for tannhelse, ligger i gjeldende handlingsplan 2015 – 2018 pkt 2.4 samt i Pensjonistforbundets krav nr 5 i drøfting med Regjeringen vedrørende statsbudsjett 2019.

Pensjonistforbundet Nordland anbefaler at kravet om egenandelssystem for tannhelse videreføres i ny handlingsplan.

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 3a (side 118)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 3a

Vedtak landsmøtet 2018:

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 73

Forslagsstiller:

Frosta Pensjonistlag, Nord-Trøndelag

Forslag:

Frikortordning for tannhelsetjenester.

Begrunnelse:

Det er ikke alle som har penger til god tannhelse slik det er i dag.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Forslaget støttes.

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 3a (side 118)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 3a

Vedtak landsmøtet 2018:

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 74

Forslagsstiller:

Pensjonistforbundet Vestfold

Forslag:

Tannhelse inn som en del av kroppen og med egenandelstak

Begrunnelse:

Her snakker vi om forebyggende helse. Vi vet alle at dårlig tannhelse er et betydelig problem i Norge og at dårlig tannhelse kan føre til alvorlig hjertesykdom.

I dag kvier mange nordmenn seg for å gå til tannlegen, ikke bare av frykt for hull i tennene, men også av frykt for utgiftene. Tennene er en viktig del av kroppen vår og vi syns at tannhelse tjeneste skal dekkes av folketrygden på lik linje med andre helseplager.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Fylkesforeningen gir sin tilslutning.

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 3a (side 118)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 3a

Vedtak landsmøtet 2018:

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 75

Forslagsstiller:

Harstad Pensjonistforening

Forslag:

Nr. 2

- For eldre over 67 år bør det innføres egenandelstak 2, på lik linje med annen helserefusjon. Egenandelstaket bør gjelde all tannbehandling og settes til dekning av utgifter pr. år lik andel for andre helsetjenester.

Begrunnelse:

Forskning viser at munnens bakterieflora har en direkte innvirkning på et stort antall generelle sykdommer i kroppen vår.

Spesielt for eldre mennesker er det viktig at dette med god tannhelse følges opp, og at det gjøres billigere for disse å opprettholde en god pleie av tennene.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Innstilles

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 3a (side 118)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 3a

Vedtak landsmøtet 2018:

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 76

Forslagsstiller:

Fagorganisasjonsfunksjonærenes pensjonistforening

Forslag:

Dekning av tannbehandling

Begrunnelse:**Samordnet med forslag fra:****Innstilling fra fylkesforeningen:**

Tiltres

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 3a (side 118)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 3a

Vedtak landsmøtet 2018:

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 77

Forslagsstiller:

Odda og Tyssedal pf.

Forslag:

Tannhelse skal inn på samme egenandelstak som for resten av kroppen

Begrunnelse:

Vi bør kunne tilby våre innbyggere de samme tjenester som tilbys ellers i Skandinavia. Mangel på økonomi til å kunne holde tennene i orden, vil kunne føre til både sosiale og helsemessige problem.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Forslaget støttes

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 3a (side 118)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 3a

Vedtak landsmøtet 2018:

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 78

Forslagsstiller:

Dombås Pensjonistforening

Forslag:

Tannbehandling må inn under trygdeordningen med et eget egenandelstak.

Begrunnelse:

Det må jobbes for at tannbehandling får en ordning med egenandel på lik linje med legebehandling. Mange eldre går ikke til tannlegen fordi det er for dyrt.

Samordnet med forslag fra:

Balke Pensjonistlag, Lunner Pensjonistforening, Raufoss og Omegn Pensjonistlag

Innstilling fra fylkesforeningen:

Forslaget støttes av Oppland fylkesforening.

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 3a (side 118)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 3a

Vedtak landsmøtet 2018:

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 79

Forslagsstiller:

Pensjonistforbundet – Stavanger lokalforening

Forslag:

Gratis tannhelse for de over 70 år

Begrunnelse:

Tannhelse må være en del av helsetilbudet. Kravet om gratis tannhelse får ikke gjennomslag med begrunnelse i at det blir for dyrt hvis dette skal gjennomføres for alle. Vi må derfor prøve å sette kravet ut i livet ved at en begynner med enkeltgrupper, i første omgang med de som er over 70 år. Det kan innføres en egenandel som ikke bør være for stor.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Forslaget tiltredes.

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 3a (side 118)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 3a

Vedtak landsmøtet 2018:

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 80

Forslagsstiller:

Harstad Pensjonistforening

Forslag:

Minstepensjonister bør ha all tannbehandling gratis

Begrunnelse:

Forslag nr. 4 fra Harstad samordnes med forslag 2.

Samordnet med forslag fra:

Harstad nr. 2

Innstilling fra fylkesforeningen:

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 3a (side 118)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 3a

Vedtak landsmøtet 2018:

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 81

Forslagsstiller:

Kirkenes pensjonistforening

Forslag:

Gratis tannlegebehandling til 67+.

Begrunnelse:

En ser gjennom rapporter at mange eldre ikke ser seg råd til å opprettholde en god tannhelse etter at de blir pensjonister. Dette er bekymringsfullt! Tannhelse må komme inn under lovverket som de øvrige helsetjenester vi har i velferdssamfunnet.

Samordnet med forslag fra:

Ingen

Innstilling fra fylkesforeningen:

Tannhelse må komme inn under lovverket som de øvrige helsetjenester vi har i velferdssamfunnet. PF bør fortsatt jobbe for gratis tannlegebehandling til 67+.

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 3a (side 118)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 3a

Vedtak landsmøtet 2018:

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 82

Forslagsstiller:

Styret i Åmot pensjonistforening ved leder Synnøve Evensen, samt helsekontakt Fin Resch.

Forslag:

Pensjonistforbundet skal som fanesak nummer en, ha kampen for:

Kostnadsrefusjon fra HELFO (rikstrygdeverket) for utgifter til tidsmessig og funksjonell tannhelse for alle over 65 år, og for personer som lever av pensjon eller trygd.

Ordningen skal ta mønster etter kostnadsrefusjoner innen psykisk og somatisk helse, med en rimelig frikortgrense.

Begrunnelse:

Ved siden av det viktigste, arbeidet med å gjenopprette forbundets forhandlingsrett skal Pensjonistforbundet markere seg med en enkelt, verdig sak som for allmennheten alltid skal forbindes med Pensjonistforbundet.

Samordnet med forslag fra:

Hemsedal Pensjonistforening

Innstilling fra fylkesforeningen:

Forslaget støttes.

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 3a (side 118)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 3a

Vedtak landsmøtet 2018:

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 83

Forslagsstiller:

Eidsberg Pensjonistforening

Forslag:

Arbeide for bedre tilskuddsordning på tannhelsen

Begrunnelse:

Det er lovet at tennene også økonomisk skal være en del kroppen. Det er på høy tid at denne nå realiseres fullt ut. Det er for mange som ikke har råd til riktig tannpleie.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

En god tannpleie er et viktig velferdstiltak for alle. Bedre tenner gjør det enklere med et sunt kosthold. I dag er det for mange som ikke har råd til en optimal tannpleie.

Forslaget anbefales vedtatt.

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 3a (side 118)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 3a

Vedtak landsmøtet 2018:

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 84

Forslagsstiller:

Agdenes PF

Forslag:

Tannhelse

Begrunnelse:

En del av kroppen vår, og må inn under samme egenandelsordning.

Samordnet med forslag fra:

HitraPensjonistene

Innstilling fra fylkesforeningen:

Forslaget støttes.

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 3a (side 118)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 3a

Vedtak landsmøtet 2018:

Forslag til landsmøte 4. til 8. juni 2018 nr 85

Forslagsstiller: HitraPensjonistan

Forslag:

Eldres rett til gratis tannbehandling.

Begrunnelse:

God tannhelse er viktig også for eldre som har dårlig økonomi.

Samordnet med forslag fra:

Agdenes Pensjonistforening.

Innstilling fra fylkesforeningen:

Forslaget støttes.

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 3a (side 118)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 3a

Vedtak landsmøtet 2018:

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 86

Forslagsstiller:

Laukvik pensjonistforening

Forslag:

At Pensjonistforbundet skal arbeide for at tannhelsetjenesten blir refusjonspliktig på lik linje som det annen helsetjenesten er.

Begrunnelse:

Tannhelsen for eldre er viktig. Men den er ikke underlagt samme system som helsetjenester med refusjonsordning, selv om tennene er en del av menneskekroppen, men er overlatt til den enkelte. Unntaket er før en fyller 18 år og hvis en er i en situasjon at en er bruker av hjemmesykepleien og har hatt tjeneste fra den i 3 måneder og en gang pr. uke, da er tannpleien gratis.

Norge har en helsetjeneste som ligger i front i verden medisinsk. Alle skal ha et likeverdig tilbud av helsetjenester uavhengig av diagnose, bosted, personlig økonomi. Myndighetene sier at når sykdom rammer skal folk få tilbud om behandling og pleie med kort ventetid og med størst mulig nærhet til brukeren. Dette er helt glimrende og her på berget har vi det bra slik sett. Men når det gjelder tannhelsetjenesten er den utelatt refusjonsordningen noe som er vanskelig å akseptere.

Samordnet med forslag fra:

Tverlandet pensjonistforening

Innstilling fra fylkesforeningen:

Pensjonistforbundet Nordland viser til at forslagene fra Laukvik Pf og fra Tverlandet Pf vedrørende innføring av egenandelssystem for tannhelse, ligger i gjeldende handlingsplan 2015 – 2018 pkt 2.4 samt i Pensjonistforbundets krav i drøfting med Regjeringen vedrørende statsbudsjett 2019.

Pensjonistforbundet Nordland anbefaler at kravet om egenandelssystem for tannhelse videreføres i ny handlingsplan.

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 3a (side 118)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 3a

Vedtak landsmøtet 2018:

Samleforslag 3a (for forslag 72 – 86)

Forslag 72 – 86: Egenandel for tannhelse.

Sentralstyrets innstilling: Sentralstyret støtter intensjonen i forslagene.

I følge Statistisk sentralbyrå er det over 140 000 voksne som hvert år lar være å dra til tannlegen fordi de ikke har råd. God tannhelse reduserer faren for andre sykdommer og lidelser. Dårlig tannhelse kan medføre dårligere fysisk og psykisk helse og sosial isolasjon. En god offentlig tannhelseordning kan spare mange for smerte, sykdommer og store utgifter, samt redusere samfunnets utgifter til behandling av alvorlige sykdommer som oppstår på grunn av folks dårlige tenner.

Forslag 72 – 86 ivaretas gjennom følgende forslag:

3a. Pensjonistforbundet krever at utgifter til tannbehandling må inngå i et egenandelstak.

Landsstyrets innstilling: Forslag 3a enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Følgende hadde ordet: Arnhild Hegge

Delegat nr. 157

Fredd A. Gerhardsen

Delegat nr. 151

Enstemmig vedtatt

Helse – Helsestasjon

Forslag 87 – 91

Forslag 87 – 90 ivaretas av samleforslag 3b (side 124)

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 87

Forslagsstiller:

Hellerud pf

Forslag:

Helsestasjon for eldre.

Begrunnelse:

Et sted å henvende seg uten timebestilling om f.eks sårskader og spørsmål om kroppen som en sykepleier kan svare eller gi råd om.

Samordnet med forslag fra:

Romsås pf og Pensjonistforbundet Oslo

Innstilling fra fylkesforeningen:

Tiltres

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 3b (side 124)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 3b

Vedtak landsmøtet 2018:

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 88

Forslagsstiller:

Grane pensjonistforening

Forslag:

Etablering av helsestasjon for eldre

Begrunnelse:

I Norge regner man med at andelen innbyggere over 67 år vil mer enn dobles frem mot 2060. Det ventes at andelen innbyggere over 80 år vil tredobles i denne perioden.

Samhandlingsreformen som kom i 2012 skulle blant annet være en reform for bedre forebyggende helsetjenester. Likevel satser for få kommuner på forebygging og rehabilitering. Dette er kritikkverdig da disse tjenester vil gi mestring og mening for den enkelte og økonomisk gevinst for kommunen.

Helsestasjonens oppgaver er å drive forebyggende og helsefremmende arbeid.

Målet med helsestasjon for eldre må være å bedre helse- og levevaner for innbyggerne. Oppdage evt. sykdommer på et tidlig stadig. Ved å gi lavterskeltilbud med blant annet helsesamtaler, trenings- og kurstilbud, ta noen enkle prøver osv. vil vi være bedre rustet for livet som godt voksen. Leve hele livet.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Kommunale helsestasjoner for eldre, vil være en naturlig del av de forebyggende, kommunale helsetjenestene. Eldre vil her kunne få faglig veiledning for å bedre deres levevaner.

Pensjonistforbundet Nordland støtter Grane pensjonistforening forslag og begrunnelse

Pensjonistforbundet Nordland mener at etablering av helsestasjon / helsestasjonstjeneste for eldre er et viktig forebyggende arbeid og anbefaler at forslaget innarbeides i ny handlingsplan.

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 3b (side 124)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 3b

Vedtak landsmøtet 2018:

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 89

Forslagsstiller:

Sand Pensjonistlag

Forslag:

Helsestasjon for eldre

Begrunnelse:

Helsestasjon for eldre kan være til god hjelp i helseomsorgen, både forebyggende og som avlastning for fastlege. Dette gjelder også mental helse. Ikke alle har ektefelle, slektninger eller venner de kan snakke med om temaer som matlyst, mindre fysiske plager, sex, livet og døden. Mange vil heller ikke uroe sine nærmeste eller føler de kan snakke om dette med dem.

Vi har helsestasjon for barn og helsestasjon for ungdom. Vi savner tiltak som dekker de eldre sine behov.

Samordnet med forslag fra:

Tysvær Pensjonistlag og Sauda Pensjonistforening

Innstilling fra fylkesforeningen:

Forslaget tiltredes.

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 3b (side 124)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 3b

Vedtak landsmøtet 2018:

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 90

Forslagsstiller:

Romsås pensjonistforening

Forslag:

Helsestasjon for eldre innføres

Begrunnelse:

Samordnet med forslag fra:

Hellerud pf og Pensjonistforbundet Oslo

Innstilling fra fylkesforeningen:

Tiltres

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 3b (side 124)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 3b

Vedtak landsmøtet 2018:

Samleforslag 3b (for forslag 87 – 90)

Forslag 87-90: Kommunale helsestasjoner for eldre.

Sentralstyrets innstilling: Sentralstyret støtter intensjonen i forslagene.

Gratis lavterskeltilbud som helsestasjoner for eldre, vil være både forebyggende og rehabiliterende og derfor et viktig folkehelseiltak. Tilbudet bør lovfestes.

Forslag 87 – 90 ivaretas gjennom følgende forslag:

3b. Kommunene må ha en lovfestet plikt til å ha helsestasjoner for eldre.

Landsstyrets innstilling: Forslag 3b enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Følgende hadde ordet: Sverre Bungum Delegat 113

Vedtatt mot 1 stemme

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 91

Forslagsstiller:

Pensjonistforbundet Oslo

Forslag:

Helsestasjon for eldre opprettes som et av tilbudene i Morgendagens aktivitetssenter.

Begrunnelse:

Helsestasjon for eldre bør være et gratis tilbud til alle eldre. Dagens erfaringer er at personer over 75 år og oppover er den største brukergruppe. Det er mange måter å utforme dette tilbudet på fra kurstilbudet for grupper eller til enkelt konsultasjoner. Det som er en overskrift er å bo trygt hjemme lengst mulig, da må velferdsteknologi(hverdagsteknologi), tilrettelegging og ulykkesforebyggende arbeide fokuseres på i tillegg til enkel helse screening. Helseministeren har frontet en landsomfattende aksjon. Sammen redder vi liv, enkel førstehjelp som har tre hovedfokus symptomer på:

- hjerneslag,
- hjerte lunge
- redning og ulykker

Samordnet med forslag fra:

Romsås pf og Hellerud pf

Innstilling fra fylkesforeningen:

Tiltres

Innstilling fra sentralstyret:

Sentralstyret støtter ikke forslaget.

Å legge helsestasjonen til MAS vil bidra til sykeliggjøring av eldre, samt forringe sentrenes profil som samlingsted for aktivitet.

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Helse – Helse og omsorg

Forslag 92 – 129

Forslag 94 – 96, 120 og 137 (side 182) ivaretas av samleforslag 3e (side 132)

Forslag 97 og 103 ivaretas av samleforslag 3f (side 140)

Forslag 105 og 109 ivaretas av samleforslag 3h (side 147)

Forslag 121 og 122 ivaretas av samleforslag 3i (side 161)

Forslag 124 og 125 ivaretas av samleforslag 3j (side 166)

Forslag 126, 127 og 129 ivaretas av samleforslag 3k (side 171)

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 92

Forslagsstiller:

Odda og Tyssedal pf.

Forslag:

Slå ring om våre lokale sjukehus slik at avstanden til nærmeste sjukehus blir slik at den skaper trygghet og sikkerhet for alle som bor i landet. Det må bli tatt hensyn til geografi og topografi samt klimatiske forhold.

Begrunnelse:

Det å vite at veien til nærmeste sykehus er kort vil føre til mindre engstelse og mindre uro

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Forslaget støttes

Innstilling fra sentralstyret:

Sentralstyret støtter intensjonen i forslaget.

Eldre benytter sykehus i større grad enn andre aldersgrupper og de bor i større grad enn andre aldersgrupper i distriktene. Avstanden til nødvendige sykehustjenester er derfor ekstra viktig for dem. Samtidig er det utfordringer knyttet til å rekruttere kompetent arbeidskraft til å bemanne alle lokalsykehus. Omfanget og kvaliteten på tjenestene kan derfor variere. Noe reisetid må forventes ved kompliserte tilfeller. «Heller bli frisk på Gjøvik, enn å dø på Hamar», som Oddvar Nordli sa.

Forslag 92 ivaretas av følgende forslag:

3c. Lokale sykehus må opprettholdes og tilføres ressurser og kompetanse, slik at avstanden til nødvendige sykehustjenester blir kortest mulig.

Innstilling fra landsstyret:

Forslag 3c enstemmig vedtatt

Vedtak landsmøtet 2018:

Følgende hadde ordet: Gunvor Riim Opedal

Delegat nr. 112 –

Leverte inn forslag som ikke kan bli behandlet

Enstemmig vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 93

Forslagsstiller:

Pensjonistforbundet Rogaland

Forslag:

Fokus på kontinuitet og samhandling mellom kommunehelsetjeneste og spesialhelsetjeneste.

Begrunnelse:

Brukeren må i fokus.

I dag opplever flere at det er for dårlig samhandling mellom kommunene og spesialhelsetjenesten/sykehusene knyttet til utskrevne pasienter, jfr. samhandlingsreformen. Kommunene må ha tilstrekkelige ressurser og kompetanse til oppfølging av utskrevne pasienter fra sykehusene.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Innstilling fra sentralstyret:

Sentralstyret støtter intensjonen i forslaget.

Samhandlingsreformen har medført at liggetidene på sykehus har gått ned, uten at kommunens tilbud (ressurser, kompetanse osv.) er økt tilsvarende.

Forslag 93 ivaretas av følgende forslag:

3d. Kommunene må tilføres ressurser og kompetanse til oppfølging av utskrevne pasienter fra sykehusene.

Innstilling fra landsstyret:

Forslag 3d enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 94

Forslagsstiller:

Agdenes PF

Forslag:

Få bort nedprioriteringer av sykehjems plasser.

Begrunnelse:

Vi må ha opp prioritering av sykehjems plasser, kan ikke ha bare duppeditter – må ha litt mere «varme hender».

Samordnet med forslag fra:

HitraPensjonistan og Ålen PF

Innstilling fra fylkesforeningen:

Forslaget støttes.

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 3e (side 132)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 3e

Vedtak landsmøtet 2018:

Forslag til landsmøte 4. til 8. juni 2018 nr 95

Forslagsstiller: HitraPensjonistan

Forslag:

Stopp nedbyggingen av sykehjemsplasser.

Begrunnelse:

Behov for sykehjemsplass, eldre rett til å ta egne valg.

Samordnet med forslag fra:

HitraPensjonistan og Ålen.

Innstilling fra fylkesforeningen:

Forslaget støttes.

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 3e (side 132)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 3e

Vedtak landsmøtet 2018:

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 96

Forslagsstiller:

Balke Pensjonistlag

Forslag:

Det må bygges nok sykehjemsplasser slik at det er mulig å få en plass når behovet er der.

Begrunnelse:

Omsorgsboliger med såkalt heldøgns tilsyn er ikke godt nok den dagen du trenger hjelp til det meste. Velferdsteknologi kan sikkert hjelpe i en del tilfeller, men det kan aldri erstatte menneskelig kontakt.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Forslaget støttes av Oppland fylkesforening.

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 3e (side 132)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 3e

Vedtak landsmøtet 2018:

Samleforslag 3e (for forslag 94-96, 120 og 137)

Forslag 94 – 96, 120 og 137: Det må bygges flere sykehjemsplasser og omsorgsboliger.

Sentralstyrets innstilling: Sentralstyret støtter intensjonen i forslagene.

Forslagene er ulikt formulert, men i essens like: Det er fortsatt behov for flere sykehjemsplasser, de må ikke prioriteres bort – ikke bygges eller legges ned - ved å velge omsorgsboliger e.l. billigere alternativer og staten har et ansvar. Behovet for sykehjemsplasser har store lokale variasjoner (enkelte steder har de faktisk for mange, men behov for andre boformer). Men antallet eldre øker og det vil nødvendigvis behovet for sykehjemsplasser og omsorgsboliger også å gjøre. Og vi vet at mange fortsatt bor på dobbeltrom mot sin vilje. Innføringen av ventelister vil gi et bedre bilde av behovet. Det er flere årsaker til at det er for få sykehjemsplasser, bl.a. Statens/Husbankens tilskuddsordninger som «belønner» kommunene for å velge andre omsorgsformer, regjeringens dobbeltromsrabatt og høye kostnader. Den enkeltes behov må avgjøre boform, ikke kommunenes økonomi og eksisterende tilbud.

Forslag 94-96, 120 og 137 ivaretas av følgende forslag:

3e. Staten må ha tilskuddsordninger som medfører at kommunene kan etablere, vedlikeholde og drive sykehjemsplasser og omsorgsboliger til alle som har behov for det.

Landsstyrets innstilling: Forslag 3e enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Følgende hadde ordet: Tove Andreassen

Delegat 152

Vedtatt enstemmig

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 97

Forslagsstiller:

Dal pensjonistforening, 2880 Nord-Torpa

Forslag:

Grunnbemanningen i sykehjem/hjemmesykepleien MÅ økes. Kommunene må være pålagt å følge en norm så det praktiseres likt fra kommune til kommune.

Begrunnelse:

For lav grunnbemanning fører til større «turnover», økt sykefravær mm. dvs. økte utgifter, så en økt bemanning vil sannsynligvis føre til innsparing på sikt. Det vil gi de ansatte bedre mulighet til å gi den service og de tjenestene som etterspørres (f.eks. matservering på mest gunstig tidspunkt for de eldre). Økt bemanning vil bety en mer verdig hverdag for de som trenger omsorgstjenestene, og de ansatte vil føle større grad av tilfredsstillelse med den jobben de utfører. **Fornøyde ansatte betyr bedre service!** Ikke bra at kommuneøkonomien styrer dette.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Forslaget støttes av Oppland fylkesforening.

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 3f (side 140)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 3f

Vedtak landsmøtet 2018:

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 98

Forslagsstiller: Nettet Pensjonistforening

Forslag:

Pensjonistforbundet vil arbeide aktivt for at den hjemmebaserte omsorg må styrkes gjennom en sterk økning av ressurser til hjemmehjelp.

Begrunnelse:

Uttrykket «Bo hjemme lengst mulig», er i ferd med å bli oppfattet som redningen innen det sterkt økende behov for pleie og omsorg som et økende antall eldre genererer.

Hjemmebasert tilpasset omsorg kan være både bra og verdig i de tilfeller der hjelpebehovet er slik at hjelpen kan tilpasses og at boligen er tilpasset behovet.

Dessverre er situasjonen ofte slik at den hjelp kommunen tilbyr, på langt nær dekker det behov for hjelp som den hjelpetrengende har. Spesielt er det tilfellet når det gjelder hjemmehjelp. Mange hjelpetrengende som bor hjemme, opplever å få tildelt 2-3 timer hjemmehjelp innenfor tidsrommet på 2 uker. Alle ser at det ikke er nok å få rengjort leiligheten/boligen en gang hver 14. dag.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Forslaget tiltres.

Innstilling fra sentralstyret:

Sentralstyret støtter intensjonen i forslaget.

Intensjonen ivaretas bl.a. av forslag 3e (øremerking av midler), 3f (bemanningsnorm), 67 (bedre kommuneøkonomi) og 2e (langtidsplaner for behov).

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt

Vedtak landsmøtet 2018:

Følgende hadde ordet: Anne Lise Hessen Følsvik

Bengt Gustav Eriksson

Arnold Tveit

Hans Olav Felix

Egil Haaland

Delegat nr. 125 til forretningsorden

Delegat nr. 132 til forretningsorden

Delegat nr. 36 til forretningsorden

Delegat nr. 10 til forretningsorden

Delegat 115 til forretningsorden

Enstemmig vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 99

Forslagsstiller: Pensjonistforbundet Møre og Romsdal

Forslag:

Pensjonistforbundet må i samarbeid med Norsk Sykepleierforbund og Fagforbundet, fokusere på helsefagyrket. Særlig må vektlegges lærlingeordningen.

Begrunnelse:

Det er en tendens til at helsefagyrket i en tid hvor kommunene sparer inn på midler til pleie og omsorg, at helsefagyrket oppfattes som stressende og krevende. Dette med bl.a bakgrunn i deltidsstillinger og mer krevende pleietrengende. Fokus må også rettes inn på dette betydningsfulle yrket samt at dette er et yrke med stadig større behov for fagarbeidere.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Forslaget tiltres

Innstilling fra sentralstyret:

Sentralstyret støtter intensjonen i forslaget.

Pensjonistforbundet samarbeider allerede med begge forbund om liknende problemstillinger. Samtidig er det et offentlig ansvar å lage planer for nødvendig bemanning, studieplasser m.m.

Forslag 99 ivaretas av følgende forslag:

3g. Regjeringen må legge fram en plan for å sikre at det er nok kvalifisert personell til å dekke behovet for tjenester i helse- og omsorgssektoren. Lærlingplasser må prioriteres.

Innstilling fra landsstyret:

Forslag 3g enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Følgende hadde ordet. Toril Indergård

Delegat nr. 139

Enstemmig vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 100

Forslagsstiller:

Grane pensjonistforening

Forslag:

Redusere antall deltidsansatte helse- og omsorgspersonell, til fordel for flere heltids ansatte helse- og omsorgspersonell.

Begrunnelse:

Halvparten av nye sykepleiere ansettes på deltid. Slik er situasjonen både på sykehusene og i kommunene.

Dette er alvorlig, det burde forventes et tydeligere tiltak fra regjeringen.

Heltidsjobb er bra både for pasient og den enkelte sykepleier. Heltid gir bedre kontinuitet og oppfølging av pasientene. For den enkelte ansatte er det viktig å ha en forutsigbarhet for arbeidstid og inntekt.

I de første seks måneder i år, er det nærmere 4000 utlyste sykepleierstillinger i sykehusene våre. Bare 47 % av disse var utlyst som heltidsjobb. I kommunene er situasjonen den samme for 7000 stillinger.

Sykepleierforbundet har uttalt at behovet for flere sykepleiere er så prekært, at det går på sikkerheten løs både for pasientene og de ansatte.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Pensjonistforbundet Nordland viser til en økende tendens til ansettelse av helse- og omsorgspersonell i deltidsstillinger. Dette er en uheldig utvikling som skaper liten kontinuitet og oppfølging av pasientene. Det er også viktig for en ansatt å ha en inntekt som gir dem trygghet og stabilitet, samt en sikker pensjon.

Pensjonistforbundet Nordland anbefaler at kravet om flere heltidsstillinger innarbeides i ny handlingsplan.

Innstilling fra sentralstyret:

Sentralstyret støtter forslaget.

Både hensynet til ansatte og brukere og pasienter tilsier at flere heltidsstillinger er nødvendig.

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 101

Forslagsstiller: HELSEUTVALGET, PENSJONISTFORBUNDET HORDALAND

Forslag:

Til demensomsorgen må det utdannes og ansettes tilstrekkelig av fagfolk med andre perspektiver enn sykdomsbehandling og medisinbruk - som helsearbeidere, aktivtører, fysio-/ergoterapeuter og innen psykologi og ernæring.

Begrunnelse:

Fremskrittene i demensomsorgen, som personsentrert omsorg, trenger andre faggrupper enn de som sørger for sykdomsbehandling og medisinering. De sistnevnte må heller rettes inn mot tidlig diagnostisering, som er svært viktig for demente.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Forslaget støttes

Innstilling fra sentralstyret:

Sentralstyret støtter forslaget.

Forslag 101 ivaretas delvis av forslag 3g (plan for kvalifisert personell, side 135).

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Følgende hadde ordet: Toril Indergård

Delegat nr. 139

Egil Haaland

Delegat nr. 115

Enstemmig vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 102

Forslagsstiller: BERGEN PENSJONISTFORENING

Forslag:

Sykehjem og helseforetak må ansette nok geriater for å unngå utstrakt grad av feilbehandling av mennesker med sammensatt sykdomsbilde. Et eksempel er Haukeland Universitetssykehus i Bergen som fremdeles mangler geriaterkompetanse.

Begrunnelse:

Med det økende antall eldre, vil helsevesenet måtte behandle mange flere mennesker med sammensatte og kompliserte helsebehov.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Forslaget støttes, men i første setning endres geriater med «ansatte med geriatriisk kompetanse»

Innstilling fra sentralstyret:

Sentralstyret støtter forslaget.

Forslag 102 ivaretas delvis av forslag 3 g (plan for kvalifisert personell, side 135).

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Følgende hadde ordet: Vigdis Ravnøy

Delegat nr. 114

Enstemmig vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 103

Forslagsstiller:

Pensjonistforbundet Rogaland

Forslag:

Pensjonistforbundet må arbeide for at det utarbeides forpliktende normer for kompetanse og bemanning i eldreomsorgen.

Begrunnelse:

Kompetanse og bemanning er en stor utfordring i eldreomsorgen.

Derfor må det jobbes for sikre god og nødvendig kompetanse og tilstrekkelig bemanning i alle ledd.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 3f (side 140)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 3f

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Samleforslag 3f (for forslag 97 og 103)

Forslag 97 og 103: Grunnbemanningen i sykehjem/hjemmesykepleien må økes, kommunene må være pålagt å følge en bemanningsnorm.

Sentralstyrets innstilling: Sentralstyret støtter intensjonen i forslagene.

Det er store variasjoner i antall sykepleiere og annet helsepersonell i forhold til antall beboere/brukere/pasienter. Variasjoner i bemanning kan ikke bare forklares med forskjellige behov. Sykehjemmene tilbyr ulik mengde arbeidsinnsats, også for svært like pasientgrupper. En bemanningsnorm kan være et tiltak for å utjevne forskjeller, forutsatt at lista legges høyt. Hvis den derimot legges lavt (en for lav minstestandard), blir det fort en bekvem unnskyldning for å opprettholde et for dårlig tilbud. Større samsvar mellom planlagt og faktisk bemanning kan være viktigere enn å innføre en standard bemanningsnorm. Fagforeningene og eldrerådene må involveres i arbeidet med å fastslå nivået for bemanningsnormen.

Forslag 97 og 103 ivaretas av følgende forslag:

3f. Det bør innføres en bemanningsnorm for sykehjem og hjemmesykepleie. Normen må fastsettes i samarbeid med eldrerådene og de ansattes fagforeninger.

Landsstyrets innstilling: Forslag 3f enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Følgende hadde ordet: Oddrun Strand Rangnes

Delegat nr. 109

Forslag 97 ble vedtatt mot 6 stemmer

Forslag 103 ble enstemmig vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 104

Forslagsstiller:

Seniorforeningen i EVRY

Forslag:

Klargjøre krav til tjenester som skal utføres innen helse- og omsorgsarbeid

PF bør utarbeide (eller bidra til) kravspesifikasjon for å etablere et tjenestenivå som grunnlag for det som må til for å hjelpe mennesker i ulike situasjoner, fra hjemmehjelp til opphold på institusjon. Denne kravspesifikasjon kan være grunnlag for å be om tilbud på tjenestene og ikke minst til å følge opp at de blir levert med den avtalte kvalitet. Uavhengig av hvem som leverer tjenestene kan en slik kravspesifikasjon bidra til å løfte kvaliteten, og uavhengig av bostedsadresse.

Begrunnelse:

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Tiltres ikke

Innstilling fra sentralstyret:

Sentralstyret støtter ikke forslaget.

Behov er ofte individuelle og generelle krav til tjenester kan bli minstestandarder. Rettigheter til nødvendig hjelp bør sikres på annen måte (f.eks. bemanningsnormer og enkeltvedtak).

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 105

Forslagsstiller:

Pensjonistforbundet Østfold

Forslag:

Det offentlige Mammografiprogrammet må utvides til også å gjelde kvinner som har passert 69 år.

Begrunnelse:

Kvinner mellom 50 og 69 år inviteres hvert annet år til røntgenundersøkelse av brystene i regi av det offentlige Mammografiprogrammet. Brystkreft er den kreftformen som rammer flest kvinner. 3 371 kvinner i Norge fikk brystkreft i 2016. Mammografiprogrammet har som mål å redusere dødeligheten av brystkreft. Derfor er undersøkelsen like aktuell for de over 69 år.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Forslaget anbefales vedtatt.

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 3h (side 147)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 3h

Vedtak landsmøtet 2018:

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 106

Forslagsstiller:

Malvik Pensjonistforening

Forslag:

Ved årlig-/rutinekontroll foreslår vi at blodprøve med PSA-test anvendes. Dette bør bli obligatorisk.

Begrunnelse:

Dette for å avdekke prostatakreft på et tidlig stadium.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Forslaget støttes.

Innstilling fra sentralstyret:

Sentralstyret støtter ikke forslaget.

Hvilke tester som er nødvendige og hvor ofte, er avgjørelser basert på medisinsk kompetanse og individuelle behov.

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 107

Forslagsstiller:

Harstad Pensjonistforening

Forslag:

Nr. 3 Det må bevilges mere penger til forskning på Osteoporose (benskjørhet).

Begrunnelse:

Benskjørhet (Osteoporose) er blitt en folkesykdom som i hovedsak rammer eldre mennesker, og gir dem en dårligere alderdom.

Det forskes alt for lite på denne sykdommen fordi det ikke bevilges nok midler til dette. Derfor forlanger vi, på vegne av alle som rammes, at det bevilges midler til forskning på denne sykdommen.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Innstiller

Innstilling fra sentralstyret:

Oversendes redaksjonskomiteen for uttalelse.

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Følgende hadde ordet: Fredd A. Gerhardsen

Delegat nr. 151

Oddbjørg Moseth

Delegat nr. 4

Enstemmig vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 108

Forslagsstiller:

Helseutvalget i PF Finnmark

Forslag:

Innspill til Pensjonistforbundets handlingsprogram for 2018 – 2021

3. Trygg alderdom - Fremtidens helse og omsorg

Eldres helse bør ses i et livsløpsperspektiv og i et forebyggende perspektiv (alderdommen vil bli atskillig lengere pga forhøyet levealder og behovene til eldre i 60-årene vil nødvendigvis være forskjellig fra eldre 80+).

Det er også viktig å løfte frem faren for omsorgssvikt. Det bør være fokus på holdningsskapende arbeid, synliggjøring av eldres individuelle behov, grunnleggende kunnskap innen alle utdanningsløp.

Begrunnelse:

Ingen

Samordnet med forslag fra:

Ingen

Innstilling fra fylkesforeningen:

Innspill til Pensjonistforbundets handlingsprogram for 2018 – 2021

3. Trygg alderdom - Fremtidens helse og omsorg

Eldres helse bør ses i et livsløpsperspektiv og i et forebyggende perspektiv (alderdommen vil bli atskillig lengere pga. forhøyet levealder og behovene til eldre i 60-årene vil nødvendigvis være forskjellig fra eldre 80+).

Det er også viktig å løfte frem faren for omsorgssvikt. Det bør være fokus på holdningsskapende arbeid, synliggjøring av eldres individuelle behov, grunnleggende kunnskap innen alle utdanningsløp.

Innstilling fra sentralstyret:

Intensjonen støttes, forslag 108 oversendes handlingsprogramutvalget.

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 109

Forslagsstiller:

Malvik Pensjonistforening

Forslag:

Mammografi utvides fra 69 år til utover 70-årene

Begrunnelse:

For å oppdage kreft på et tidlig stadium

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Forslaget støttes.

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 3h (side 147)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 3h

Vedtak landsmøtet 2018:

Samleforslag 3h (for forslag 105 og 109)

Forslag 105 og 109: Det offentlige mammografiprogrammet må utvides til også å gjelde kvinner som har passert 69 år.

Sentralstyrets innstilling: Sentralstyret støtter intensjonen i forslagene.

I våre krav til statsbudsjettet avgrenset vi imidlertid kravet til å utvide programmet til kvinner i alderen 69 til 74 år.

Forslag 105 ivaretas av følgende forslag:

3h. *Mammografiprogrammet må utvides til også å gjelde alle kvinner i alderen 69-74 år.*

Landsstyrets innstilling: Forslag 3h enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 110

Forslagsstiller:

Odda og Tyssedal pf

Forslag:

Årlig helsesjekk til alle over 75 år eventuelt 80 år

Begrunnelse:

Begrunnelse: Forebyggende tiltak

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Intensjonen i forslaget støttes.

Tillegg fra Fylkesforeningen:

Årlig helsesjekk skal være automatisk tilbud til alle etter fylte 75 år.

Innstilling fra sentralstyret:

Sentralstyret støtter ikke forslaget.

De fleste eldre er allerede i kontakt med fastlegen eller helseinstitusjoner i løpet av ett år.

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 111

Forslagsstiller:

Pensjonistforbundet Finnmark

Forslag:

Pensjonistforbundet bør arbeide videre med å få kommunene og andre som har ansvar for demensomsorgen om å gjøre det enklere å bruke GPS-sporing av demente.

Begrunnelse:

Pensjonistforbundet Finnmark har erfart at det har skjedd mange tragedier, også i fylket vårt, når det gjelder demente personer, som har forlatt hjemmet/institusjonen og gått seg bort. Noen har heldigvis blitt funnet, mer eller mindre nedkjølt og utslitt. Men flere er funnet døde. De aller verste tragediene er når folk ikke blir funnet.

Vårt ønske er at det er viktig å ta i bruk de hjelpemidlene som allerede finns, slik at mennesker blir funnet så snart som mulig. Det kan redde liv. Vi klarer ikke å se at personvern kan bety mer enn å verne personens liv, i disse tilfellene.

GPS kan også hjelpe demente til å ha en bedre livskvalitet, da de kan leve et mer sosialt liv, enn uten. De kan gå på besøk eller på butikker, stort sett bestemme selv. Begrensningene uten GPS kan føre til aggresjon eller depresjon. Trygg "vandrere" og gi dem bedre livskvalitet, ved å bruke GPS-sporing. Sørg på den måten for at vi har flere muligheter til å finne dem vi er glade i, når vi ikke vet hvor de er.

Samordnet med forslag fra:

Ingen

Innstilling fra fylkesforeningen:

Pensjonistforbundet bør arbeide videre med å få kommunene og andre som har ansvar for demensomsorgen om å gjøre det enklere å bruke GPS-sporing av demente.

Innstilling fra sentralstyret:

Sentralstyret støtter ikke forslaget.

Det er ikke klart hva forslagstiller legger i «enklere», men i argumentasjon er det tilsynelatende juridiske hindringer som oppleves som å være begrensende. Sentralstyret er tilfreds med lovverket som ble vedtatt i 2013 (Lov om endringer i pasient- og brukerrettighetsloven mv. § 4-6 a. *Bruk av varslings- og lokaliseringsteknologi*). Vi ønsker derfor ingen endring av juridiske betingelser. Men økt utbredelse av teknologien og økt kompetanse om den er vi fortsatt for.

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling vedtatt mot en (1) stemme.

Vedtak landsmøtet 2018:

Egil Andressen

Delegat nr. 95

Lars Hugo Tyldum

Delegat nr. 83

Ragnhild Marie Hagen

Delegat nr.3

Landsstyrets forslag vedtatt mot 10 stemmer

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 112

Forslagsstiller: Pensjonistforbundet Møre og Romsdal

Forslag:

Forbundet må forhandle frem samarbeidsavtaler med kommunene om tiltak som retter seg mot folkehelsearbeid.

Begrunnelse:

Ensomhet blant eldre er noe som brer om seg mer og mer i Norge. Dette forsterkes med at fler og fler får pleie hjemme, ut fra at man skal bo hjemme så lenge som mulig. Dette er i prinsippet bra, men det har en uant bakside. Kommunenes hjemmetjeneste er preget av at det er tid til sykepleie av den enkelte som er fokus. Det er ikke fokusert livskvalitet.

Ved forpliktende avtaler kan den enkelte lokalforening bidra med å ivareta den sosiale mangel mange har. Dette være seg hjemmebesøk eller at man tar med eldre på tur og møter etc. Dette er et samfunnsoppdrag kommunene ikke har bærekraft til for å kunne utføre. Derfor er det viktig at vi viser oss selv det ansvar at vi ønsker å sette folkehelsearbeid i fokus, men da i et system med en forpliktende samarbeidsavtale.

I en slik avtale må det være kommunens ansvar å tilrettelegge.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Forslaget tiltres

Innstilling fra sentralstyret:

Sentralstyret støtter forslagene.

Partnerskap for folkehelse er en god måte å etablere en infrastruktur for folkehelsearbeidet. Det omfatter en forankring av folkehelseansvaret i ulike deler av offentlig sektor, samt en ansvarsdeling mellom det offentlige, frivillig sektor og private aktører. Et noenlunde likt tiltak ble spilt inn som krav til statsbudsjettet 2016 («I et folkehelseperspektiv bør kommuner og fylker oppfordres til å inngå partneravtaler med fylkes- og lokalforeninger av pensjonistorganisasjoner.»).

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 113

Forslagsstiller:

Odda og Tyssedal Pf

Forslag:

Forslagsstiller: Odda-Tyssedal Pensjonistforening

Forslag: 3) Trygg alderdom

- 1) Samordning av takster for bruk av helsetjenester som f.eks. opphold på sjukeheim/aldersheim o.l bruk/lån av teknologiske hjelpemidler

Begrunnelse:

Det skal ikke være forskjellsbehandling av våre pensjonister avhengig av hvor i landet de er bosatt

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Forslaget støttes ikke

Innstilling fra sentralstyret:

Sentralstyret støtter ikke forslaget.

Prinsippet om lik tilgang på tjenester uavhengig av hvor man bor er godt, samtidig finnes det allerede lovfestede makspriser for enkelte tjenester, samt at prisen på mange tjenester er knyttet til egen inntekt og formue (betale etter evne) og lokalt selvstyre.

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 114

Forslagsstiller:

Evje og Hornnes Pensjonistforening.

Forslag:

Fjerne taket for tilbakebetaling av utgifter i Helfo og Pasientreiser.

Begrunnelse:

Har ein så store helseutgifter at eigendelssummen blir overskriden og ein får frikort, må overskridinga vere på 201 kroner eller meir for at ein skal få utbetalt det overskytande. For Pasientreiser er talet 101 kroner. Pensjonistforbundet må krevje at dette vedtaket forsvinn.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Tiltres

Innstilling fra sentralstyret:

Forslag 114 og 163 (side 217) oversendes redaksjonskomiteen for samlet uttalelse.

Dette er kun et problem dersom man kun har én reise til under 100 kroner og én konsultasjon til under 200 kroner. Har man flere reiser eller konsultasjoner summeres det opp og man får utbetalt alt. Pasientreiser: «Beløp som er mindre enn 100 kroner blir i utgangspunktet ikke utbetalt. Dersom du innen seks måneder gjennomfører flere pasientreiser, og summen av disse utgjør minst 100 kroner, kan du likevel ha rett på å få utbetalt disse beløpene under ett.». HELFO: «Stortinget fastsetter hvert år beløpsgrensen (egenandelstaket) for å få frikort for helsetjenester. Betaler du over den fastsatte beløpsgrensen, vil beløpet du har krav på bli utbetalt til din konto. Stortinget har bestemt at beløp som er mindre enn 200 kroner, ikke utbetales (folketrygdlovens § 22-19 2. ledd). Har du beløp til gode fra begge frikortordningene som til sammen utgjør 200 kroner eller mer, får du beløpet utbetalt automatisk.». Det er behov for bedre informasjon om ordningen.

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 115

Forslagsstiller:

Forbundet for ledelse og teknikk, avd. 4 Oslo/Akershus pensjonistforening

Forslag:

Egenandel HELFO/Folketrygden

Egenandelen må fjernes, eller senkes betraktelig for pensjonister og uføre

Begrunnelse:

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Intensjonen tiltres, men bør behøvsprøves for eks. på pensjoner, eller for inntekter under 2G

Innstilling fra sentralstyret:

Sentralstyret støtter intensjonen i forslaget.

Egen økonomi skal ikke begrense tilgang på nødvendig hjelp. Forslaget samsvarer med våre krav til statsbudsjettet 2019 («Pensjonistforbundet og SAKO-organisasjonene er opptatt av at den enkeltes økonomi ikke skal påvirke om og hvor ofte man benytter seg av nødvendige helsetjenester. Derfor ber vi regjeringen om å redusere egenandelen for nødvendige medisiner og helsetjenester.»).

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 116

Forslagsstiller:

Fengslets Pensjonist- og veteranforening Trondheim

Forslag:

Eldre og rus. Tiden er nå inne til å sette fokus på eldre og rus. En ber derfor forbundet snarest sette i gang en kampanje for å opplyse hvor farlig det er å kombinere medisin og alkohol. Det er forsket på at alkohol blant eldre over 65 år er økende. Økningen er størst blant kvinner, men det er fortsatt menn som drikker mest. Det er også forsket på at eldre over 70 år er de som bruker mest beroligende medikamenter, sovemedisin og smertestillende medikamenter. Dette forbruket kan føre til avhengighet. Dette kan gi uheldige konsekvenser for helsa, og det er et faktum at eldre tåler mindre enn tidligere i livet. Alle har vi en lever i kroppen - mister vi den - dør vi.

En kampanje bør settes i verk fra Forbundet side - Start med fylkeslagene - disse bringer det videre til hvert lag. Her bør man samarbeide med ulike organisasjoner som eks. edruskapskapskontoret i kommunen - Blå kors - AA - AEF (Arbeiderbevegelsens rus og sospel. Forbund.) Samt ha det som Hovedpost på pensjonistmøtene.

Begrunnelse:

I Norge i dag får vi flere og flere ensomme eldre. Disse tyr til alkohol og sammen med sterke medisiner er dette en falsk flukt fra virkeligheten. Mange stenger seg inne og isolerer seg – da er det lett å ty til alkohol – ofte. Alkoholen gjør stor skade i dag sammen med ulike medikamenter - vår gruppe Pensjonistene er en slik gruppe. Vi må bry oss mere om dette problemet i framtida.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Forslaget støttes.

Innstilling fra sentralstyret:

Intensjonen støttes, forslag 116 og 117 oversendes handlingsprogramutvalget.

Økt rusbruk blant eldre er et stigende problem. Det er behov for mer kunnskap og å iverksette forebyggende tiltak. Begge forslag inneholder virkelighetsbeskrivelser og fakta som ikke er egnet for landsstyrebehandling. Sentralstyret foreslår derfor at begge forslag oversendes handlingsprogramutvalget.

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 117

Forslagsstiller:

Helseutvalget, Pensjonistforbundet Nordland

Forslag:

Rusproblem blant eldre

Begrunnelse:

Rus og avhengighetsproblemer hos eldre er et økende problem, men er lite påaktet i Norge.

Vi trenger mer kunnskap og kompetanse om eldres rusvaner og rusproblemer både i kommunehelsetjenesten og i spesialisthelsetjenesten. Dette finner vi å lese i tidsskrift for Den norske legeförening.

Rusmiddelbruken blant eldre er økende, dette gjelder spesielt bruk av alkohol og vanedannende legemidler. Tall fra en stor helseundersøkelse viser at andelen kvinner og menn som rapporterer problemer knyttet til alkohol, har økt aller mest blant den eldre befolkning. Bruken av reseptbelagte vanedannende legemidler øker med alderen.

Rusproblemer hos eldre er i stor grad underdiagnostiserte og underbehandlet. Rusproblem blant eldre må tas på alvor. Vi må få økt kunnskap om problemet.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Fylkesstyret Nordland viser til forslaget fra Helseutvalget som peker på at et økende rusproblem blant eldre, er en utfordring for samfunnet vårt.

Pensjonistforbundet Nordland ber om at «forebygging av rusproblem blant eldre», får en mer sentral plass i vårt arbeid.

Innstilling fra sentralstyret:

Intensjonen støttes, forslag 116 og 117 oversendes handlingsprogramutvalget.

Økt rusbruk blant eldre er et stigende problem. Det er behov for mer kunnskap og å iverksette forebyggende tiltak. Begge forslag inneholder virkelighetsbeskrivelser og fakta som ikke er egnet for landsstyrebehandling. Sentralstyret foreslår derfor at begge forslag oversendes handlingsprogramutvalget.

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 118

Forslagsstiller:

Sjetne Pensjonistforening

Forslag:

Dette er et innspill til den nye eldrereformen «Leve hele livet»

Begrunnelse:

Befolkningsutviklingen i Norge viser en betydelig økning av antall eldre i årene fremover. Helse -og omsorgstjenesten står overfor store oppgaver. Kompleksiteten i oppgaveløsningen vil øke samtidig som befolkning eldres.

Fremfor å heve terskelen for å hjelpe, må det i større grad utvikles tjenester som støtter opp under forebygging, tidligere innsats og rehabilitering. Bruken av tjenester må i større grad bli en ressurs i eget liv. Pensjonistforbundet utfordrer kommunene til å gjennomføre tiltak:

- Forsterke satsingen i kommunen på boligrådgivning og informasjon om lån med tanke på tilpassede boliger for eldre.
- Bidra til eldres etablering av integrerte boligløsninger for eldre.
- Sikre at behov vurderes ved fysisk utforming av byrom/byplanlegging.
- Sikre velferdsteknologi og opplæring i bruk av digitale verktøy. Dette stiller krav til den enkelte og kommunen.
- Sikre gode og tilgjengelig transport for eldre. Kommunene må bli høringsinstans ved oppsett av kollektive ruteplaner.
- Fortsette med personlig assistanse etter fylte 67 år.
- Sikre gode og raske tilgang på hjelpemidler.
- Bidra til aktive og gode felles møteplasser.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Forslaget støttes.

Innstilling fra sentralstyret:

Intensjonen støttes, forslag 118 oversendes handlingsprogramutvalget.

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 119

Forslagsstiller:

Ålen PF

Forslag:

Det må være ventelister slik at det er mer forutsigbart når en kan få plass f.eks. sykehjem.

Begrunnelse:

Samordnet med forslag fra:

HitraPensjonistan og Agdenes PF

Innstilling fra fylkesforeningen:

Forslaget støttes.

Innstilling fra sentralstyret:

Sentralstyret støtter ikke forslaget.

Vi støtter intensjonen, men saken er allerede vunnet: Fra juli 2017 pålegger helse- og omsorgstjenesteloven kommunene å utarbeide ventelister.

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Følgende hadde ordet: Torunn Kopperud

Delegat nr. 91

Enstemmig vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 120

Forslagsstiller:

Kirkenes pensjonistforening

Forslag:

Staten må ta et større ansvar overfor kommunene for å få bygget ut sykehjemskapasiteten til det reelle behovet i hver enkelt kommune.

Begrunnelse:

En ser at kommunene i stor grad overser å bygge ut sykehjemsplasser. De satser på utbygging av omsorgsleiligheter. Dette fører til at alt for mange ikke får et forsvarlig omsorgstilbud ut fra sin helsesituasjon.

Vi mener at Staten må øremerke midler til utbygging og drift av sykehjemsplasser.

Samordnet med forslag fra:

Ingen

Innstilling fra fylkesforeningen:

Staten må ta et større ansvar overfor kommunene for å få bygget ut sykehjemskapasiteten til det reelle behovet i hver enkelt kommune.

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 3e (side 132)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 3e

Vedtak landsmøtet 2018:

Vedtatt tidligere

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 121

Forslagsstiller:

Alta pensjonistforening

Forslag:

PF bør arbeide for at enerom eller dobbeltrom på sykehjem må være valgfritt.

Begrunnelse:

Ingen

Samordnet med forslag fra:

Ingen

Innstilling fra fylkesforeningen:

PF bør arbeide for at enerom eller dobbeltrom på sykehjem må være valgfritt.

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 3i (side 161)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 3i

Vedtak landsmøtet 2018:

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 122

Forslagsstiller:

Målselv Pensjonistforening

Forslag:

Nr. 2 Alle som ønsker det må få enerom på sykehjem

Begrunnelse:

Ingen begrunnelse er angitt.

Samordnet med forslag fra:**Innstilling fra fylkesforeningen:**

Innstilles

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 3i (side 161)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 3i

Vedtak landsmøtet 2018:

Samleforslag 3i (for forslag 121 og 122)

Forslag 121-122: Alle som ønsker enerom på sykehjem må få det.

Sentralstyrets innstilling: Sentralstyret støtter intensjonen i forslagene.

Andelen på enerom er i senere år noe redusert. En årsak til det er dobbeltromsrabatten som gir kommunene en langt billigere utvei enn å bygge flere plasser.

Forslag 121-122 ivaretas av følgende forslag:

3i. Alle på sykehjem skal få tilbud om enerom. Rabattordningen for dobbeltrom må avskaffes.

Landsstyrets innstilling: Forslag 3i enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 123

Forslagsstiller: Pensjonistforbundet Møre og Romsdal

Forslag:

Helsetilsynet må få retningslinjer for å vurdere riktigheten av enkeltvedtak ved søknad om institusjonsplass. Videre må helsetilsynet gis sanksjonsmuligheter med hjemmel i lov, ved avvik

Begrunnelse:

Helsetilsynet er ikke politi. De sier selv bl.a.: *Av og til får vi spørsmål om vår rolle er å være politi for helsetjenesten. Det er vi ikke. Politiet har som oppgave å etterforske hendelser, også innenfor helsetjenesten, for å kunne si om det som har skjedd i fortiden er straffbart. Vår oppgave når vi benytter opplysninger om hendelser i fortiden, er å bruke dem for å si noe om sikkerheten for framtidige pasienter. Vi har ikke som oppgave å felle en dom over hendelser, personer eller systemer. Vi skal vurdere om tjenestene som blir ytt kan antas å være forsvarlige og sikre.*

De retningslinjer tilsynet forholder seg til er de retningslinjer den kommunen som er påklaget bruker. M.a.o. de skal vurdere forsvarlighet og sikkerhet ut fra dette. Ved vesentlig avvik skal de påtale og gir så kommunen en svarfrist for å komme med tilsvarende eller at vedtak er endret. Slik kan de gå frem og tilbake i lang tid.

Selv om vi har lovverk som gir pasienter rett til institusjonsplass, så er det kommunens retningslinjer og kommunens diagnose av pasienten som gjelder. Da for det ofteste ut fra kommunens økonomi for å kunne ha de forskjellige tjenestetilbud.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Forslaget tiltres.

Innstilling fra sentralstyret:

Sentralstyret støtter ikke forslaget slik det fremstår, men det foreslås oversendt redaksjonskomiteen.

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Følgende hadde ordet: Anne Lise Hessen Følsvik Delegat nr. 125

Tørres Sande Delegat nr. 7

Vedtatt mot 16 stemmer som ble avgitt for Møre & Romsdals forslag

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 124

Forslagsstiller: Pensjonistforbundet Møre og Romsdal

Forslag:

Det må snarest innføres nasjonale kriterier for tildeling av institusjonsplass.

Begrunnelse:

Endringer i pasient- og brukerrettighetsloven og helse- og omsorgstjenesteloven (rett til opphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester – kriterier og ventelister) ble innført 1. juli 2017. Gjennom Prop 99L (2015-2016) ble det klart at:

For å tydeliggjøre retten til sykehjemsplass eller opphold i tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester, foreslår Helse- og omsorgsdepartementet at rettigheten presiseres i pasient- og brukerrettighetsloven § 2-1 e første ledd. Det vil etter forslaget fremgå klart av loven at pasient eller bruker har rett til slikt opphold dersom dette etter en helse- og omsorgsfaglig vurdering er det eneste kommunale tilbudet som kan sikre pasienten og brukeren nødvendige og forsvarlige helse- og omsorgstjenester.

Kommunens korresponderende plikt til å tilby slike tjenester presiseres i helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 a første ledd.

Videre sier proposisjonen: *Regjeringen vil innføre nasjonale kriterier for tildeling av langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig.*

Men, vider i lovens § 3-2 a: *Kommunen skal tilby opphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester dersom dette etter en helse- og omsorgsfaglig vurdering er det eneste tilbudet som kan sikre pasienten eller brukeren nødvendige og forsvarlige helse- og omsorgstjenester.*

Kommunen skal gi forskrift med kriterier for tildeling av langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester. Forskriften skal også omfatte pasienter og brukere som vil være best tjent med langtidsopphold, men hvor kommunen vurderer at vedkommende med forsvarlig hjelp kan bo hjemme i påvente av langtidsopphold. Forskriften skal videre regulere hvordan kommunen skal følge opp pasienter eller brukere som venter på langtidsopphold.

[Kongen gir forskrift med kriterier for tildeling av langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester. Forskriften skal også omfatte pasienter og brukere som vil være best tjent med langtidsopphold, men hvor kommunen vurderer at vedkommende med forsvarlig hjelp kan bo hjemme i påvente av langtidsopphold.]

Kommunen skal treffe vedtak om kriteriene etter andre ledd er oppfylt. Kommunen skal føre ventelister over pasienter og brukere som venter på langtidsopphold etter andre ledd

Slik loven gjeler i dag, er det opp til kommunen å utarbeide kriterier. Dette har vist seg å ha en klar sammenheng med kommunens økonomi og ikke mist manglende institusjonsplasser.

Fra Prop 99L hentes: *Inntil nasjonale kriterier er på plass, foreslår Helse- og omsorgsdepartementet at*

Pensjonistforbundet

den enkelte kommune på bakgrunn av kommunens helhetlige tilbud må gi forskrift med kriterier for tildeling av langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig i kommunen. Pasient eller bruker som med forsvarlig hjelp kan vente på en langtidsplass, men som fyller kommunens kriterier, skal ha rett til vedtak om dette. Kommunene skal etter forslaget føre ventelister over pasienter og brukere som venter på langtidsplass i kommunen.

Kommunens forskrift skal også regulere hvordan kommunen skal følge opp personer som står på venteliste.

Kommunene har ansvaret for å sørge for kommunale helse- og omsorgstjenester. De må etter forslaget være tydelige overfor egne innbyggere 6 2 Prop. 99 L 2015–2016 på hvilke tjenester som kan forventes i egen kommune. Pasientens og brukerens rett til vedtak i dette systemet skal gi trygghet for at vedkommendes behov er sett og at et kommunalt tilbud om sykehjemsplass eller tilsvarende bolig er der når behovet oppstår.

Regjeringen sier videre at nasjonale kriterier vil bli innført når den nasjonale prøveordningen med statlig finansiering er evaluert. Dette betyr at i mellomtiden vil man i landet ikke ha et likt tilbud på pleie- og omsorg, men er avhengig av hvilken kommune man bor i. Dette betyr svært store forskjellsbehandlinger. De nasjonale kriteriene er utarbeidet og kan med fordel innføres slik at man slipper utryggheten og uvissheten om tjenestetilbudet.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Forslaget tiltres

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 3j (side 166)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 3j

Vedtak landsmøtet 2018:

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 125

Forslagsstiller:

Verdal Pensjonistlag, Nord-Trøndelag

Forslag:

Jobbe for fortgang i prosessen med å utarbeide felles, bindende retningslinjer for kommunene hva angår «Forskrift for tildeling av langtidsopphold i sykehjem i kommunene. »

Begrunnelse:

Med ulike kriterier blir det forskjellsbehandling, samt at det ikke er forenelig med forsvarlig og verdig eldreomsorg.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Tilsluttes

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 3j (side 166)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 3j

Vedtak landsmøtet 2018:

Samleforslag 3j (for forslag 124 og 125)

Forslag 124 og 125: Det må innføres nasjonale kriterier for tildeling av institusjonsplass.

Sentralstyrets innstilling: Sentralstyret støtter intensjonen i forslagene.

I dag gir hver kommune slike kriterier, mens regjeringen venter på Frps forsøk med statlig finansiering av eldreomsorgen før de vil fremme forslag om slike kriterier.

Forslag 124 og 125 ivaretas av følgende forslag:

3j. Det må innføres nasjonale kriterier for tildeling av institusjonsplass, uavhengig av erfaringene med forsøket med statlig finansiering av eldreomsorgen.

Landsstyrets innstilling: Forslag 3j enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Følgende hadde ordet: Arnfinn Larsen

Delegat nr. 129

Stein Aamdal

Delegat nr. 143

Enstemmig vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 126

Forslagsstiller:

Ålen PF

Forslag:

Vi forlanger at det serveres 4 måltider til samme tider hver dag på alle institusjoner. I Ålen er det 3 måltider lørdag og søndag, måltidene er forskyvd 2 timer.

Begrunnelse:

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Forslaget støttes, men med ny formulering: Det må serveres minst 4 måltider til samme tider hver dag på alle institusjoner. Det er en viktig forutsetning ernæringsmessig sett, at måltidene serveres ofte nok og jevnlig.

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 3k (side 171)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 3k

Vedtak landsmøtet 2018:

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 127

Forslagsstiller:

Oppland fylkesforening

Forslag:

Endring av måltidsrutiner i helseinstitusjoner.

Begrunnelse:

Ved de fleste helseinstitusjoner serveres dagens hovedmåltid, middagen, mellom kl 12 og 13. Det harmonerer dårlig med vanene til folk flest og fører samtidig til at det går lang tid til kveldsmåltid. Mange personer i institusjon får dermed dårlig ernæring og vekttap. I Gjøvik har man endret rutinene som en forsøksordning. Hovedmåltidet serveres mellom kl 15 og 16. Erfaringene er meget gode. Trivselen øker og ernæringstilstanden er bedret.

Pensjonistforbundet bør kreve at rutinene for matservering endres ved alle landets helseinstitusjoner i samsvar med de erfaringene som er høstet i Gjøvik og ved flere andre institusjoner som har gjennomført lignende endringer.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Forslaget støttes av Oppland fylkeforening.

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 3k (side 171)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 3k

Vedtak landsmøtet 2018:

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 128

Forslagsstiller:

Gardermoen Pensjonistforening

Forslag:

Vårt innspill: Sier oss enig og støtter det nye forslaget til handlingsprogrammet med vekt på pkt. 3 Trygg alderdom – spesielt sykehjemsplasser.

Begrunnelse:

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Se forslag fra Pensjonistforbundet Akershus Pkt 1 Trygg Alderdom, Endring Handsprogram

Innstilling fra sentralstyret:

Forslag 128 oversendes handlingsprogramutvalget.

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 129

Forslagsstiller:

Frosta Pensjonistlag, Nord-Trøndelag

Forslag:

Økt fokus på sunt og riktig kosthold for hjemmeboende pensjonister og beboere på institusjoner.

Begrunnelse:

God ernæring for alle.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Forslaget støttes.

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 3k (side 171)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 3k

Vedtak landsmøtet 2018:

Samleforslag 3k (for forslag 126, 127 og 129)

Forslag 126 - 127 og 129: Måltidsrutiner og kosthold på helseinstitusjoner og hjemmebasert omsorg.

Sentralstyrets innstilling: Sentralstyret støtter intensjonen i forslagene.

Antall måltider og tidspunktet for dem bør være mest mulig likt hvordan folk flest har det.

Forslag 126, 127 og 129 ivaretas av følgende forslag:

3k. Pasient og brukere på helseinstitusjoner og i hjemmebasert omsorg må tilbys minst 4 ernæringsrike måltider hver dag.

Landsstyrets innstilling: Forslag 3k enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Følgende hadde ordet: Toril Indergård

Delegat nr. 139

Enstemmig vedtatt

Trygg alderdom – Digitalisering

Forslag 130 – 136

Forslag 132 – 136 ivaretas av samleforslag 3n (side 180)

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 130

Forslagsstiller:

Pensjonistforbundet Sogn og Fjordane

Forslag:

At alle kommunar installerar internett/ WIFI/ TV med fleire kanalar i alle pasientrom på Helsetuna/Omsorgssentera slik at pasientane har ein mogelegheit til å koble seg opp å følge med på det som skjer i verda og lokalt.

Begrunnelse:

For å få ein så normal kvardag som mogeleg, og ha mogelegheit for å aktivisere/halde vedlike hjernen og kommunisere med folk utanifrå.

Samordnet med forslag fra:

Førde pensjonistlag

Innstilling fra fylkesforeningen:

Vi støttar framlegget frå Førde pensjonistlag og ber om at sentralstyret tek saka vidare til Landsmøte 2018.

Innstilling fra sentralstyret:

Sentralstyret støtter intensjonen i forslaget.

Tilgang til internett er en forutsetning både for å orientere seg og utføre nødvendige oppgaver. Likeledes er TV med flere kanaler en tjeneste alle forventer. Påbudet må gjelde for både kommunale tjenesteytere og private tjenesteytere der kommunen er oppdragsgiver.

Forslag 130 ivaretas av følgende forslag:

3l. Pasienter og beboere på kommunale institusjoner og private institusjoner der kommunene er oppdragsgiver, må ha tilgang til internett og flerkanaIs fjernsyn på eget rom.

Innstilling fra landsstyret:

Forslag 3l enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Følgende hadde ordet: Ellen Stampe

Delegat nr. 93

Enstemmig vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 131

Forslagsstiller:

Holmestrand Pensjonistforening

Forslag:

Det offentlige Norge må ta et ansvar i forhold til at eldre må få nødvendig hjelp og bli motivert til å mestre enkel bruk av IT.

Pensjonistforbundet skal være en pådriver slik at landets kommuner tar ansvar for å yte tjenester ved enkle spørsmål og svar til de eldre av oss som er avhengig av IT som et verktøy. Dette bør være en naturlig del av kommunens servicekontor og/eller bibliotek tjenester til sine borgere.

Begrunnelse:

Stat, kommune og mange andre institusjoner oppfører seg i informasjonsflyten som om alle betjener en PC og/eller IP. Dette er en stor diskriminering av eldre som ikke er opplært med dette verktøyet hverken gjennom utdanning eller på arbeidsplassen. Det er heller ikke alle som har noen de kan eller vil spørre.

Offentlig ansatte har plikt til å hjelpe innbyggere med utfylling av offentlige skjema. I dag som de fleste skjemaene er digitale, bør det være selvsagt at det offentlige motiverer og informerer om enkel bruk av IT

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Fylkesforeningen gir sin tilslutning.

Innstilling fra sentralstyret:

Sentralstyret støtter intensjonen i forslaget.

Det er ikke samsvar mellom den omfattende digitaliseringen av offentlig sektor og ressursene som vies til opplæring. Eldre som ikke behersker ny teknologi blir fremmedgjort og hjelpetrengende. Staten har et særskilt etisk ansvar for at borgerne kan ta i bruk de digitale løsningene staten tilbyr.

Forslag 131 ivaretas av følgende forslag:

3m. *Stortinget må sette av mer penger til opplæring av eldre i bruk av digitale verktøy.*

Innstilling fra landsstyret:

Forslag 3m enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Følgende hadde ordet: Steinar Simonsen

Delegat nr. 59

Ivar Netland

Delegat nr. 17

Pensjonistforbundet

Eldar Hernes

Delegat nr. 137

Olav Kolberg

Delegat nr. 45

Enstemmig vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 132

Forslagsstiller:

Nesset Pensjonistforening

Forslag:

Kommunenes informasjonssystem må balanseres og til enhver tid, være tilpasset innbyggernes mulighet for å kunne motta informasjon.

Begrunnelse:

I en digital verden, er mange kommuner i ferd med å innføre informasjonssystemer som mange innbyggere ikke er klar til å motta.

Bruk av digitale systemer som hjemmeside, facebook, SMS o.l. er etter hvert blitt hverdagen i kommuneadministrasjon. Det må likevel ikke legges opp slik at viktig informasjon til innbyggerne ikke når frem til de som skal ha den, og som etter lov, har rett til å få informasjonen.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 3n (side 180)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 3n

Vedtak landsmøtet 2018:

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 133

Forslagsstiller:

Dal pensjonistforening, 2880 Nord-Torpa

Forslag:

Det bør bevilges statlige midler for å intensivere opplæring for bruk av digitalt verktøy.

Ikke alle vil benytte seg av denne muligheten, OG det må da etter søknad godkjennes at vedkommende får tilsendt «slippen min» og andre nødvendige offentlige dokumenter pr. post.

Begrunnelse:

Digitaliseringsklasseskillet vil fortsette enda i mange år, og det er en menneskerett å ha tilgang på «sine» dokumenter fra det offentlige. Tross alt spares det store summer i forhold til tidligere ved at de fleste kommuniserer digitalt.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Forslaget støttes av Oppland fylkesforening.

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 3n (side 180)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 3n

Vedtak landsmøtet 2018:

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 134

Forslagsstiller:

Finnsnes og Omegn Pensjonistforening.

Forslag:

Nr. 2 Lønnslippen tilbake til alle Pensjonister.

Begrunnelse:

Om vi får feil utbetalinger fra NAV og vi ikke kan kontrollere det på dataen fordi vi ikke har data eller kan bruke det, da blir vi uansett gjort ansvarlige for NAVs eventuelle feil utbetalinger. Vi kan bli stempla soma NAV misbrukere og dømt og fengsla

Samordnet med forslag fra:

Samordnes med Ringvassøy

Innstilling fra fylkesforeningen:

Innstiller

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 3n (side 180)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 3n

Vedtak landsmøtet 2018:

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 135

Forslagsstiller:

Ålen PF

Forslag:

De som ikke har tilgang til nett bør få tilsendt lønnsslippen i posten.

Begrunnelse:

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Stortinget vedtok i budsjett 2018 at «slippen» skal sendes ut i posten til alle som ønsker det. Fylkesstyret støtter likevel forslaget fra Ålen, da det er viktig at forbundet holder trykket oppe om saken, slik at ordningen videreføres etter 2018.

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 3n (side 180)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 3n

Vedtak landsmøtet 2018:

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 136

Forslagsstiller:

Folldal Pensjonistforening

Forslag:

De som ønsker det, må få lønnslippen sin tilbake på papir i posten.

Begrunnelse:

De som ikke behersker data, får nå ingen opplysninger om utbetalinger og skattetrekk. Det er uverdigg å måtte be familie og venner om hjelp til dette.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Saken er løst

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 3n (side 180)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 3n

Vedtak landsmøtet 2018:

Samleforslag 3n (for forslag 132 – 136)

Forslag 132-136: Rett til å motta offentlig informasjon gjennom kanaler man behersker.

Sentralstyrets innstilling: Sentralstyret støtter intensjonen i forslagene.

Ett handler om kommunal informasjon og fire om Navs utbetalingsslipp (statlig informasjon). Fellesnevneren er rett til å få offentlig informasjon på en måte man mestrer. Det vil alltid vil være noen som av ulike årsaker ikke har forutsetninger for å lære og ta i bruk digitale løsninger. Disse må sikres lik tilgang til nødvendig offentlig informasjon.

Forslag 132-136 ivaretas av følgende forslag:

3n. Brukere som ikke behersker digitale løsninger må ha rett til å få offentlige informasjon gratis gjennom kanaler de behersker.

Landsstyrets innstilling: Forslag 3n enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Trygg alderdom – Bolig og velferdsteknologi

Forslag 137 – 145

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 137

Forslagsstiller:

Den Gamle Garde

Forslag:

Handlingsprogram – Trygg alderdom

Pensjonistforbundet skal jobbe for at:

- Nok tilbud på gode og fleksible omsorgsboliger som et valgfritt alternativ til å bli boende hjemme lengst mulig.

Begrunnelse:

Det er veldig bra at alle som ønsker det, skal kunne bo hjemme lengst mulig. Imidlertid kan dette forsterke isolasjon og ensomhet. Det må derfor også finnes nok tilbud til eldre som ser seg tjent med å bo i et bofellesskap; fleksible omsorgsboliger, i et fellesskap hvor tilgang på nødvendig hjelp etter hvert som hjelpebehovene øker. Det er et poeng at eldre kan flytte inn i omsorgsboliger, før de blir så pleietrengende at de heller trenger sykehjemsplass. Da kan de være en ressurs sammen med andre eldre i en overgangsfase.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Tiltres. Kan sees i sammenheng med Omsorg+

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 3e (side 132)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 3e

Vedtak landsmøtet 2018:

Behandlet tidligere

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 138

Forslagsstiller:

Vestvågøy pensjonistforening

Forslag:

Inntektsgrensa for bostøtte må heves.

Begrunnelse:

Å ha et godt sted å bo er grunnleggende for trygghet, tilhørighet og et likestilt samfunn.

Bostøtten er en viktig ordning som reduserer boutgiftene for mennesker med lav inntekt. Dette gjelder mange eldre, særlig alderspensjonister som bor alene.

Boutgiftene er blitt så høye, også ute i distriktene, at det som blir igjen til å leve av minker for hvert år. Det snakkes så vakkert om å utjevne forskjeller, her er bostøtte et utmerket middel som burde komme mange flere til gode.

Man bør også se på hva som er boutgifter. I dag «tvinges» alle til å skaffe seg nettverk og utstyr for å henge med i den digitale hverdagen. Helst en smarttelefon også med abonnementsutgifter og diverse apper til bruk i hverdagen. Disse utgiftene burde legges inn i beregningen som gjøres når man søker om statlig bostøtte.

Strøm legges inn som en fast kostnad med kr. 500,- per måned. Dette er ikke engang nok i sommermånedene. Vinterstid dobles utgiftene. Store deler av landet har enkelte år en fyringssesong som strekker seg over 9 måneder.

Til slutt litt om andre utgifter som er like høye for dem med lav inntekt som for andre:

Mange bor i grisgrendte strøk uten kollektivtilbud og er helt avhengig av egen bil. Bensin og bompenger er like store for fattig som for rik.

Langt flere eldre enn tidligere har sine egne tenner med påfølgende store utgifter til tannlege. Syn og hørsel svekkes med årene og medfører store utgifter til briller og til batterier og annet utstyr til høreapparater.

En del medisiner går ikke på egenandelskortet og utgjør en stor utgift for brukerne.

For å holde seg frisk anbefales det å ha et sunt kosthold. Sunne matvarer er ofte dyrere enn usunne. Det anbefales også å delta aktivt i foreningsliv og kulturelle begivenheter. Slikt koster også penger.

Mange bor langt fra barn og barnebarn og kontakt med familien er også viktig for helsa. En flyreise er noe enkelte bare kan drømme om.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Pensjonistforbundet Nordland viser til at bostøtte ordningen er omtalt i gjeldende handlingsplan 2015-2018 pkt. 4.1. og vil anbefale at det i ny handlingsplan kreves at inntektsgrensen for bostøtte heves i takt med de stadig økende boutgifter.

Innstilling fra sentralstyret:

Sentralstyret støtter intensjonen i forslaget.

Bostøtten må tilpasses og reguleres i forhold til husstandenes faktiske inntektsnivå og boligutgifter. I dag er kriteriene for strenge og støtten for lav. Samtidig faktureres også kommunale boliger nå med gjengs leie, slik at boutgiftene har steget mye. Ett eksempel: En bostøttemottaker i Oslo, enslig minstepensjonist uten formue og bil, leid bolig med husleie kr 12 000 per måned og øvrige utgifter i henhold til SIFOs satser, går kr 1500 i underskudd hver måned (18 000 i året).

Forslaget ivaretas av følgende forslag:

3o. Husbankens bostøtte må kontinuerlig tilpasses husstandenes inntektsnivå og boutgifter

Innstilling fra landsstyret:

Forslag 3o enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 139

Forslagsstiller: Helseutvalget Møre og Romsdal

Forslag:

Erstatte «Bo hjemme lengst mulig» med ny visjon for Pensjonistforbundet:

«Hjelp til å klare seg selv lengst mulig».

Begrunnelse:

«Bo hjemme lengst mulig» er en så uforpliktende visjon at alle kan slutte seg til den - både de som vil hjelpe eldre til en verdig alderdom i hjemmet, og de som er ute etter å få redusert hjelpetilbudene til eldre mest mulig.

Og, hva er «hjemme»? I egen bolig? I eldreboliger tilrettelagt for eldre? I omsorgsboliger uten hjelpetjenester? I omsorgsboliger med omsorgstjenester? Eller er det alle steder eldre bor, unntatt sykehjem?

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Forslaget tiltres

Innstilling fra sentralstyret:

Forslag 139 oversendes redaksjonskomiteen sammen med forslag 142 og 143 (side 188 og 189) for en samlet uttalelse.

Viktig å presisere at å bo lengst mulig i eget hjem ikke nødvendigvis betyr den boligen du bor i nå.

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 140

Forslagsstiller:

Helseutvalget, Pensjonistforbundet Nordland

Forslag:

Reversere forslaget om å overføre ansvaret for hjelpemiddelsentralen til kommunene.

Begrunnelse:

Regjeringen vil gi kommunene finansieringsansvar og flere oppgaver på hjelpemiddelområdet. For brukerne av slikt utstyr, vil dette bety at det blir dyrere og vanskeligere å få de hjelpemidler som trengs.

Det sies at Norge har verdens beste hjelpemiddelordning. Vi har gode hjelpemiddelsentraler, hjelpemidlene blir finansiert via den statlige folketrygden. Alle kan få dekket sine behov uavhengig av hvor i landet en bor.

Norske kommuner er flinke på mye, men de er også forskjellige. Hvorfor risikere at tilgang på hjelpemidler blir avhengig av kommunebudsjettet, eller av hvilken kompetanse som finnes lokalt.

Hjelpemidlene er for mange helt nødvendig for å kunne leve et aktivt og sosialt liv. Hvorfor bruke tid og ressurser på å ødelegge noe som fungerer?

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Pensjonistforbundet Nordland mener at det er feil å overføre ansvaret for hjelpemiddel-sentralene til kommunene. En ordning som i dag fungerer godt kan bli avhengig av den enkelte kommunes økonomi. Av erfaring vet vi at de økonomiske midlene som følger med en overføring til kommunene, ikke dekker de faktiske utgifter.

Pensjonistforbundet Nordland anbefaler at Pensjonistforbundet arbeider for at forslaget skal bli reversert.

Innstilling fra sentralstyret:

Sentralstyret støtter forslaget.

Fra vårt høringssvar i 2017: «Retten til hjelpemidler bør fortsatt ligge i folketrygden med et statlig finansieringsansvar. Dette sikrer forutsigbarhet, helhet og en likeverdig rett til hjelpemidler på alle livsområder. Hjelpemiddel-sentralenes rolle bør opprettholdes, fordi de besitter en kompetanse som er vanskelig å erstatte.».

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 141

Forslagsstiller:

Pensjonistforbundet – Sandnes lokallag

Forslag:

De eldre må gjennom brukermedvirkning settes i stand til å styre utviklingen av Velferdsteknologi.

Begrunnelse:

- De eldre får anledning til å teste og å komme med forslag som kan styre den videre utvikling.
- Nøkkelord:
 - Kompetanse
 - Mestring
 - Motivasjon
 - Muligheter
 - Metoder
- Viktig med standardisering

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Forslaget tiltreddes.

Innstilling fra sentralstyret:

Sentralstyret støtter forslaget.

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 142

Forslagsstiller:

Helseutvalget i PF Finnmark

Forslag:

Innspill til Pensjonistforbundets handlingsprogram for 2018 – 2021, kap. 3. Trygg alderdom og 4.4 Velferdsteknologi.

Helseutvalget foreslår at fokuset på å ivareta rettssikkerheten må forsterkes i handlingsprogrammet 2018-2021. Utviklingen av digitale løsninger kan fort medføre utilsiktet overvåkning som ikke er i overensstemmelse med brukerens rettssikkerhet og personvern (spesielt i forhold til hjelpetrengende og personer med demenssykdommer).

Begrunnelse:

Bruk av velferdsteknologi i omsorgstjenestene må være basert på samtykke og ikke innebære unødvendige eller uforholdsmessige inngrep i brukerens og pårørendes personvern og privatliv.

Samordnet med forslag fra:

Ingen

Innstilling fra fylkesforeningen:

Innspill til Pensjonistforbundets handlingsprogram for 2018 – 2021

3. Trygg alderdom

4.4 Velferdsteknologi

Helseutvalget foreslår at fokuset på å ivareta rettssikkerheten må forsterkes i handlingsprogrammet 2018-2021. Utviklingen av digitale løsninger kan fort medføre utilsiktet overvåkning som ikke er i overensstemmelse med brukerens rettssikkerhet og personvern (spesielt i forhold til hjelpetrengende og personer med demenssykdommer).

Innstilling fra sentralstyret:

Forslag 142 oversendes redaksjonskomiteen sammen med forslag 139 (side 185) og 143 (side 189) for en samlet uttalelse.

Rettsikkerhetsperspektivet må løpende opprettholdes. Samtidig er vi tilfreds med lovverket som ble vedtatt i 2013 (Lov om endringer i pasient- og brukerrettighetsloven mv. § 4-6 a. *Bruk av varslings- og lokaliseringsteknologi*).

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 143

Forslagsstiller:

Sund Pensjonistlag, Hordaland

Forslag:

Omsorgsteknologi og responstid

Ny omsorgsteknologi kan gjera heimen tryggare både for eldre og for pårørende. Responstida vil avgjera kor trygt ein eigentleg lever. Same kor mange og avanserte sensorar eit hus vert utstyrt med, vil tida det tek før hjelpa kjem, vera avgjerande viktig.

Alarmknappen er heilt sentral. Slik det fungerer no, så er det berre den kommunale omsorgstenesta som registrerer at alarmen går. Men responstida kan bli betydeleg redusert dersom vi får eit samarbeid mellom fleire etatar. Då kan den som er nærmast staden der alarmen går, rykkja ut. Ei slik samordning kan omfatta branntenesta, ambulansetenesta, politi og omsorgstenesta.

Om desse tenestene kan kommunisera med kvarandre, vil responstida i mange tilfelle bli kortare og tryggleiken for eldre tilsvarande betre.

Pensjonistforbundet må gå i front her slik at ordninga kan koma på plass som eit naturleg ledd i utbygginga av omsorgsteknologien.

Begrunnelse:

Forbundet må ha et våkent øye med det som skjer i eldreomsorgen. Pensjonistforbundet har til tider mer hatt en tilskuerrolle enn en aktiv deltager i debatten. Det er ikke godt nok. Det at det ikke bygges nok sykehjem er et faresignal som en må ha et våkent øye for.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Innstilling fra sentralstyret:

Forslag 143 oversendes redaksjonskomiteen sammen med forslag 139 (side 185) og 142 (side 188) for en samlet uttalelse.

En vesentlig forutsetning for at eldre kan bo lenger i eget hjem er at de og deres pårørende kan være trygge på at hjelpen er nær. Felles alarmsentral er innført flere steder i landet, men omfatter som regel kun politi og brann, ikke helse. Det er kun i ett av tolv politidistrikter (Nordland) at politi, brann og helse er samlokalisert. Og det er motstand i helsevesenet, f.eks. sier AMK i Tromsø at 90 prosent av deres henvendelser er helserelatert og foretrekker derfor å ikke være del av en felles sentral.

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Følgende hadde ordet: Sverre Burgum

Delegat nr. 113

Enstemmig vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 144

Forslagsstiller:

Sund PI

Forslag: Heilskapleg omsorg

Pensjonistforbundet meiner at eldre må få bu i eigen heim så lenge det er forsvarleg. Etter kvart som behovet for hjelp og pleie melder seg, vil det vera omfanget og kvaliteten av hjelpa som avgjer kva som er forsvarleg. Den venta sterke auken i talet på eldre («eldrebølgja») er no få år unna. Korleis førebur pensjonistforbundet seg på dei utfordringar som ventar oss?

Å ha gjennomtenkte synspunkt og gode innspel i eldrepolitikken må vera ei sentral oppgåve for pensjonistforbundet i åra framover. Ny teknologi vert viktig, men må brukast med vit og forstand. Det vert stundom kalla fridomsteknologi, men kan fort bli ein veg inn i einsemda. Det er lite hjelp og fridom å vita at nokon langt borte no veit at du har falla, om ingen kjem for å hjelpa deg. Responstida vil vera avgjerande.

Nye buformer må utprøvast, særleg kollektiv der (yngre) eldre kan flytta til lettstelte husveret der det er tilrettelagt for sosial kontakt gjennom felles buløysingar og der hjelpa er nær når det trengst.

Frivillig innsats skal koma i tillegg til og ikkje i staden for dei offentlege tenestene. Dei pårørande skal ikkje slita seg ut før hjelpa kjem. Parolen om å bu i heimen så lenge som forsvarleg må ikkje bli kamouflert politisk motvilje mot å byggja sjukeheimar og omsorgsbustader med heildøgn bemanning.

Utfordringane og problemstillingane er mange og mangfaldige, difor treng vi eit vake, pågåande og offensivt pensjonistforbund.

Begrunnelse:

Forbundet må ha et våkent øye med det som skjer i eldreomsorgen. Pensjonistforbundet har til tider mer hatt en tilskuerverolle enn en aktiv deltager i debatten. Det er ikke godt nok. Det at det ikke bygges nok sykehjem er et faresignal som en må ha et våkent øye for.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Innstilling fra sentralstyret:

Intensjonen støttes, forslag 144 oversendes handlingsprogramutvalget.

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 145

Forslagsstiller:

Dal pensjonistforening, 2880 Nord-Torpa.

Forslag:

En generell tilgang på installering og utvikling av velferdsteknologi uavhengig av kommuneøkonomien. Dette gjøres i samråd med pasient og pårørende.

Begrunnelse:

Det vil øke den enkeltes mulighet til å være selvhjulpen og bestemme over eget liv. Samtidig spares helsekroner ved redusert behov for fysisk tilstedeværelse fra omsorgstjenesten.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Forslaget støttes av Oppland fylkesforening.

Innstilling fra sentralstyret:

Sentralstyret støtter forslaget.

Tilgang på nødvendige tjenester skal ikke være avhengig av hvor man bor. Staten må ta et ansvar for at alle kommuner har tilstrekkelige ressurser (se for øvrig forslag 67 på side 93 om styrket kommuneøkonomi).

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Trygg alderdom – Vergemål

Forslag 146 - 147

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 NR 146

Forslagsstiller:

Holmestrand Pensjonistforening

Forslag:

Pensjonistforbundet skal ta initiativ til å markedsføre og informere om muligheten for å opprette en fremtidsfullmakt etter Vergemålsloven.

Begrunnelse:

Pensjonistforbundet bør være en pådriver i å gjøre kjent muligheten for å skrive fremtidsfullmakt mens en selv har helse til å forvalte sine midler. Det er en viktig sak for oss eldre at vi kan bestemme over våre midler også ved eventuell nedsatt funksjon som gjør at vi ikke lenger kan ivareta våre forpliktelser.

Mange av de eldre antas å bli demente de siste årene av sin levetid.

Det er en selv som best vet hva som er viktigst i hverdagen. Det er derfor viktig at vi har muligheten til å uttrykke vår vilje, før vi risikerer å få en sykdom som hindrer at vi kan forme vårt eget liv. Fremtidsfullmakt er også viktig for eldre som har spesifikke ønsker om hvordan ens midler skal forvaltes. Fremtidsfullmakt er et alternativ til vergemål for den som ønsker å ordne forholdene sine selv for en fremtid der en selv ikke er i stand til å treffe egne avgjørelser. Vergemålsloven gir anledning til å opprette fremtidsfullmakt.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Fylkesforeningen gir sin tilslutning.

Innstilling fra sentralstyret:

Intensjonen støttes, forslag 146 oversendes handlingsprogramutvalget.

Fremtidsfullmakt er en god måte å sikre at pasienter og brukeres fremtidige interesser ivaretas etter deres ønsker og behov.

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Følgende hadde ordet: Torunn Kopperud Delegat 91

Enstemmig vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 Nr 147

Forslagsstiller: Kirkenes Pensjonistforening

Forslag: VERGEMÅLSLOVEN MÅ REVIDERES

Begrunnelse:

Erfaringene med den nye Vergemålsloven er at Fylkesmennene landet over har inntatt en meget restriktiv tolkning av regelverket. Dette fører med at vergen ikke kan benytte formuen til pasienter/klienter til fornuftige tiltak til gavn for den som en er verge/arving til. Kirkenes Pensjonistforening mener at det er riktig at det alltid skal gjenstå et anstendig beløp gjennom denne delen av livsløpet.

Vi ser at det er kommet frem utrolig mange eksempler på for restriktiv tolkning.

Samordnet med forslag fra:

Ingen

Innstilling fra fylkesforeningen:

Vergemålsloven må revideres fordi det synes som om fylkesmennene landet over har inntatt en meget restriktiv tolkning av regelverket. Dette medfører at vergen ikke kan benytte formuen til pasienter/klienter til fornuftige tiltak til gavn for den som en er verge/arving til.

Innstilling fra sentralstyret:

Sentralstyret støtter ikke forslaget.

Slik det fremstår argumenteres det både for at loven er for streng og at fylkesmennenes tolkning er for streng, uten at det gis eksempler som underbygger verken det ene eller det andre. I forbindelse med revideringen av loven i 2016, overtok fylkesmannen det ansvar og de oppgaver som tidligere var tillagt de kommunale overformynderiene. Vi utelukker derfor ikke at forslagsstiller har rett i hele eller deler av sin påstand, men kan ikke slutte oss til en ubegrunnet påstand om at loven må revideres. Det er behov for å utrede konsekvenser av loven og hvordan den forvaltes av fylkesmennene.

Forslag 147 ivaretas av følgende forslag:

3p. Regjeringen bør nedsette et utvalg som utreder konsekvenser av vergemålsloven og hvordan den forvaltes av fylkesmennene.

Innstilling fra landsstyret:

Forslag 3p enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

4. Aktivitet og deltakelse (forslag 148 – 173)

- Aktivitetssenter (forslag 148 – 149)
- Aldersgrenser (forslag 150 – 155)
- Frivillig sektor (forslag 156 – 158)
- Samferdsel (forslag 159 – 166)
- Folkehelse (forslag 167 – 173)

Aktivitetssenter

Forslag 148 – 149

Forslag 148 og 149 ivaretas av samleforslag 4a (side 199)

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 148

Forslagsstiller:

Bømlo Pensjonistforening

Forslag:

Kommunene må pålegges å etablere aktivitetssentre

Begrunnelse:

Økende antall eldre med stort behov for aktivisering

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Forslaget støttes

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 4a (side 199)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 4a

Vedtak landsmøtet 2018:

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 149

Forslagsstiller:

Tverlandet pensjonistforening

Forslag:

Morgendagens aktivitetssenter må bygges ut videre, slik at alle kommuner har minst ett senter.

Begrunnelse:

Her snakker vi om fysisk og psykisk helse og sosial kontakt. Det vi ser er at dette gir store besparelser for samfunnet.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Pensjonistforbundet Nordland viser til at forslaget om oppretting og utvikling av ulike aktivitetssenter ligger i gjeldende handlingsplan 2015-2018 pkt.3.1.

Pensjonistforbundet Nordland er enig i at ulike modeller må utvikles og anbefaler at arbeidet med aktivitetssenter må videreføres i ny handlingsplan.

Innstilling fra sentralstyret:

Ivaretas av forslag 4a (side 199)

Innstilling fra landsstyret:

Ivaretas av forslag 4a

Vedtak landsmøtet 2018:

Samleforslag 4a (for forslag 148 og 149)

Forslag 148 og 149: Pålegge kommunene å etablere minst et aktivitetssenter.

Sentralstyrets innstilling: Sentralstyret støtter intensjonen i forslagene.

Forslag 148 og 149 ivaretas av følgende forslag:

4a. Alle kommuner og bydeler må opprette aktivitetssentre for eldre.

Landsstyrets innstilling: Forslag 4a enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Aldersgrenser

Forslag 150 – 155

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 150

Forslagsstiller:

Pensjonistforbundet Hordaland

Forslag:

PENSJONISTENES LIVSERFARING MÅ TAS I BRUK VED DOMSTOLENE

Paragraf 70, pkt. 1 i Lov om domstoler (Domstoloven) må endres til:

I tillegg må vedkommende være over 21 år og under 72 år ved valgperiodens start.

Begrunnelse:

I dagens Domstollov er folk «utgått på dato» ved fylte 70 år ved oppnevning til meddommere i rettsvesenet, bortsett fra fagkyndige meddommere der ingen aldersgrense er satt.

Pensjonsalderen er hevet til 72 år med anledning til å gå av når en er 70 år. Og politikerne har stadig oppfordret folk til å stå lenger i arbeidslivet. Men de samme politikerne sier nei til at oppegående folk på 70 år kan velges som meddommere både i Forliksråd, Tingrett og Lagmannsrett.

Grunnen for høyere pensjonsalder i Norge er at levealderen har økt. Mange som går ut av arbeidslivet enten de er i 60-årene eller fylt 70 år, er aktive i samfunnslivet, har stor arbeidskapasitet og synes det er for tidlig «å trekke inn årene» når de er 70 år.

Det finnes ingen aldersgrense for politikere som får delta både i Regjeringens arbeid, i Stortinget, fylkesting og kommunestyret. Disse gjør vedtak som i aller høyeste grad vedrører oss alle uansett alder. Vi har aldri hørt at alderen har vært et problem i politiske organ. Og bra er de.

Hvis det likevel skal settes en aldersgrense for de som skal utføre en samfunnsinnsats i rettsvesenet, bør denne heves til 72 år i tråd med pensjonsalderen. Rettsinstansene våre bør gjenspeile det norske samfunnet og gi plass både for yngre, middelaldrende og seniorer.

Samordnet med forslag fra:

Odda og Tyssedal Pf, forslag 5

Innstilling fra fylkesforeningen:

Forslaget støttes

Innstilling fra sentralstyret:

Sentralstyret støtter intensjonen i forslaget. Forslag 150 – 152 oversendes handlingsprogramutvalget.

Et av forslagene tidfester ny øvre aldersgrense til 72 år, de to øvrige har generelle krav om økning uten tidfesting. I dag er regelen slik at lekdommere velges av kommunestyret for en periode på fire år. Nedre aldersgrense for å bli valgt er 21 år og øvre aldersgrense 70 år ved valgperiodens start. Det betyr i praksis at man kan være meddommer til man er 74 år. Det er mer enn liknende rettigheter i arbeidsmiljøloven (generell øvre aldersgrense 72 år). Eldres helse kan endres vesentlig i løpet av fire år, slik at en individuell vurdering som finner en 85-åring skikket, kan ha motsatt konklusjon om

vurderingen fant sted 2-3 år senere. Det kan derfor være gode grunner for å ha en øvre aldersgrense for verv som varer i fire år. Samtidig er det viktig å øke eldres deltakelse i samfunnet og fjerne noen formelle hindre for dette.

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 151

Forslagsstiller:

Odda-Tyssedal Pensjonistforening

Forslag:

Forslag: (2.Økonomi og arbeidsliv)

Meddommere i rettssystemet bør kunne delta også etter fylte 70 år

Begrunnelse:

Pr. i dag blir personer som er over 70 år ikke representert i rettssystemet som meddommere

Samordnet med forslag fra:

Pensjonistforbundet Hordaland forslag 26

Innstilling fra fylkesforeningen:

Innstilling fra sentralstyret:

Sentralstyret støtter intensjonen i forslaget. Forslag 150 – 152 oversendes handlingsprogramutvalget.

Et av forslagene tidfester ny øvre aldersgrense til 72 år, de to øvrige har generelle krav om økning uten tidfesting. I dag er regelen slik at lekdommere velges av kommunestyret for en periode på fire år. Nedre aldersgrense for å bli valgt er 21 år og øvre aldersgrense 70 år ved valgperiodens start. Det betyr i praksis at man kan være meddommer til man er 74 år. Det er mer enn liknende rettigheter i arbeidsmiljøloven (generell øvre aldersgrense 72 år). Eldres helse kan endres vesentlig i løpet av fire år, slik at en individuell vurdering som finner en 85-åring skikket, kan ha motsatt konklusjon om vurderingen fant sted 2-3 år senere. Det kan derfor være gode grunner for å ha en øvre aldersgrense for verv som varer i fire år. Samtidig er det viktig å øke eldres deltakelse i samfunnet og fjerne noen formelle hindre for dette.

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 152

Forslagsstiller:

Lørenskog Pensjonistforening

Forslag:

Lørenskog Pensjonistforeningen foreslår å ta inn i handlingsprogrammet at Pensjonistforbundet skal arbeide for å få opphevet 70-års aldersgrense for domsmenn og medlem i forliksråd.

Begrunnelse:

Programområde –politisk innflytelse.

Det er i dag langt på vei akseptert å se på aktive pensjonister som en ressurs for samfunnet.

Derfor er det ikke lenger akseptabelt at en automatisk blir diskvalifisert som domsmann eller medlem av forliksråd ved fylte 70 år.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Pensjonistforbundet Akershus støtter forslaget.

Innstilling fra sentralstyret:

Sentralstyret støtter intensjonen i forslaget. Forslag 150 – 152 oversendes handlingsprogramutvalget.

Et av forslagene tidfester ny øvre aldersgrense til 72 år, de to øvrige har generelle krav om økning uten tidfesting. I dag er regelen slik at lekdommere velges av kommunestyret for en periode på fire år. Nedre aldersgrense for å bli valgt er 21 år og øvre aldersgrense 70 år ved valgperiodens start. Det betyr i praksis at man kan være meddommer til man er 74 år. Det er mer enn liknende rettigheter i arbeidsmiljøloven (generell øvre aldersgrense 72 år). Eldres helse kan endres vesentlig i løpet av fire år, slik at en individuell vurdering som finner en 85-åring skikket, kan ha motsatt konklusjon om vurderingen fant sted 2-3 år senere. Det kan derfor være gode grunner for å ha en øvre aldersgrense for verv som varer i fire år. Samtidig er det viktig å øke eldres deltakelse i samfunnet og fjerne noen formelle hindre for dette.

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 153

Forslagsstiller:

Oppland fylkesforening

Forslag:

Aldersdiskrimineringen av eldre bilførere må opphøre.

Begrunnelse:

Gjeldende førerkortforskrifter, sammen med helsedirektoratets veileder til legene for utfylling av helseattesten, har medført store vanskeligheter for mange over 75 år. Legers praksis med bl.a. å gjennomføre kognitive tester på alle ved fornyelse av førerkort ved fylte 75 år og senere har ført til at mange har blitt fratatt førerkortet selv om flere av testene er helt uten betydning for evnen til å kjøre bil. Selv om helsedirektoratet i år har endret veilederen til at slike tester kun skal gjennomføres ved mistanke om kognitiv svikt, har mange leger fortsatt slik testing av alle som standard.

Førerkortforskriftene inneholder krav til helse- og førlighet. Sykdom og helseskade som vil være uforenelig med retten til å kjøre bil øker med økende alder. Slike forhold vil nesten utelukkende medføre legekontakt og således bli fanget opp. Legen har plikt til å melde fra hvis helseskaden er uforenelig med bilkjøring. Det er således ikke grunnlag for egen aldersbestemmelse i tillegg. Det foreligger ikke sikker dokumentasjon på at eldre bilførere medfører økt trafikkrisiko. I Danmark har man nylig gått bort fra alder som eget kriterium for retten til å inneha førerkort. Sverige og Tyskland har ikke slike særbestemmelser. Vi ser ingen grunn til at vi må ha andre regler i Norge enn i de landene. Pensjonistforbundet må arbeide for at denne urimelige aldersdiskrimineringen må opphøre.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Forslaget støttes av Oppland fylkesforening.

Innstilling fra sentralstyret:

Oversendes redaksjonskomiteen sammen med forslag 154 (side 206) og 164 (side 218) for en samlet uttalelse.

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 154

Forslagsstiller:

Pensjonistforbundet Østfold

Forslag:

Eldre mennesker som mister retten til å kjøre bil, uten en klar diagnose fra legen, har rett til å kreve praktisk kjøretest. Legens vurdering og resultatet av kjøretesten avgjør om gyldigheten for å inneha førerkort kan forlenges.

Begrunnelse:

Det er riktig at det skal stilles sterke krav for å kunne føre bil. I dag har legen for stor selvstendig avgjørelsesmyndighet på om retten til å føre bil kan forlenges. Hvis det ikke finnes klare diagnoser på hvorfor førerkortet ikke anbefales forlenget, bør den enkelte selv kunne kreve praktisk kjøretest, uten at det foreligger anbefaling fra lege og fylkesmann.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Anbefaler forslaget vedtatt.

Innstilling fra sentralstyret:

Oversendes redaksjonskomiteen sammen med forslag 153 (side 205) og 164 (side 218) for en samlet uttalelse.

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 155

Forslagsstiller:

Dyrøy Pensjonistforening

Forslag:

4. Trygg alderdom – Aldersdiskrimineringa i helsevesenet

Begrunnelse:

Vi har alt nå erfart en viss diskriminering i helsevesenet. Det bør satses sterkt på at dette ikke får utvikle seg videre, da det kan spre seg til andre områder i eldreomsorgen.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Tilsluttes

Innstilling fra sentralstyret:

Intensjonen støttes, forslag 155 oversendes handlingsprogramutvalget.

Handlingsprogrammet bør ha oppmerksomhet på lik tilgang til nødvendige helsetjenester. Diagnose, ikke alder må være det bærende prinsipp.

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Frivillig sektor

Forslag 156 - 158

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 156

Forslagsstiller:

Storsteinnes Og Omegn Pensjonistforening

Forslag:

Nr. 3 Styrke arbeidet for økte bevilgninger til Frivillighetsarbeidet i Kommunene.

Bør være et krav at der skal være frivilligsentral/frivilligkoordinator i hver kommune.

Begrunnelse:

Frivilligsentralenes betydning for alle aldersgrupper som ikke er i ordinært yrkesarbeid er av uvurderlig betydning. Frivilligsentralene kan bidra til i stor grad å øke den frivillige innsatsen for fellesskapet. Sentralene er også i stor grad med på å gi en vellykket integrering og skape samhold mellom ulike grupper i samfunnet. Gjelder ulike aldersgrupper, ulike nasjonaliteter, ulike religioner etc.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Innstilles

Innstilling fra sentralstyret:

Intensjonen støttes, forslag 156-158 oversendes handlingsprogramutvalget.

Sentralstyret støtter intensjonene i forslagene 156-158. Styrking av frivillig sektor er et omfattende felt som bl.a. omhandler kommuneøkonomi, momskompensasjon, frivilligsentraler, folkehelse og opplæringsbehov. Handlingsprogrammet bør inneholde omtale av frivillighetens betydning og konkrete krav for å forbedre vilkårene.

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 157

Forslagsstiller:

Pensjonistforbundet – Sandnes lokallag

Forslag:

Bedre koordinering av det frivillige arbeidet.

Begrunnelse:

Koordinere frivillig arbeid mot andre som driver med dette.

Øke bruken av «unge eldre» i dette viktige arbeidet.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Forslaget tiltredes.

Innstilling fra sentralstyret:

Intensjonen støttes, forslag 156-158 oversendes handlingsprogramutvalget.

Sentralstyret støtter intensjonene i forslagene 156-158. Styrking av frivillig sektor er et omfattende felt som bl.a. omhandler kommuneøkonomi, momskompensasjon, frivilligsentraler, folkehelse og opplæringsbehov. Handlingsprogrammet bør inneholde omtale av frivillighetens betydning og konkrete krav for å forbedre vilkårene.

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 158

Forslagsstiller:

Storsteinnes Og Omegn Pensjonistforening

Forslag:

Nr. 2 Øket POSITIVT fokus på «Bølgen av aktive og vitale eldre» som nå kommer.

Begrunnelse:

«Eldrebølgen» er blitt et negativt ladet begrep. Det faktum at denne sterkt voksende aldersgruppen utgjør økende muligheter på en rekke felt er ikke fokusert i det hele tatt.

Det er heller ikke satt sterkt nok fokus på denne aldersgruppen som ressursgruppe innen:

- Frivillig innsats.
- Erfaring og fagkunnskap.
- Kjøpekraft. (Varehandel, servicenæring, reiseliv)

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Innstilles

Innstilling fra sentralstyret:

Intensjonen støttes, forslag 156-158 oversendes handlingsprogramutvalget.

Sentralstyret støtter intensjonene i forslagene 156-158. Styrking av frivillig sektor er et omfattende felt som bl.a. omhandler kommuneøkonomi, momskompensasjon, frivilligsentraler, folkehelse og opplæringsbehov. Handlingsprogrammet bør inneholde omtale av frivillighetens betydning og konkrete krav for å forbedre vilkårene.

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Samferdsel

Forslag 159 - 166

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 159

Forslagsstiller:

Evje og Hornnes Pensjonistforening.

Forslag:

Regelverk for bruk av privatbil til t.d. spesialistundersøkelser må samordnes med regler for bruk av offentlig transport.

Begrunnelse:

Offentlig transport blir for mange brukere en svært tungvinn løsning. Da blir bruk av privatbil det eneste fornuftige. Dette innebærer ofte utgifter til bompenger og parkering. Dette er utgifter som ikke alltid blir tatt med i godtgjørelse/refusjoner.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Tiltres

Innstilling fra sentralstyret:

Sentralstyret støtter ikke forslaget.

Slik det fremstår, kan det forstås dithen at det (nesten) ikke er mulig å bruke privatbil, samt at om man gjør det dekkes ikke utgiftene tilstrekkelig. Begge deler er galt. HELFOs hovedregel er at reiser dekkes med en standardsats per kilometer, uansett hvilket transportmiddel som benyttes, forutsatt at reisen er lenger enn 10 kilometer hver vei og koster mer enn lokal minstetakst med offentlig transport. For reiser over 300 kilometer dekkes utgifter tilsvarende billigste offentlige transport på strekningen, i stedet for standardsats per kilometer. HELFO presiserer at «Du kan bruke privat bil som transportmiddel ved reiser til og fra behandling. Hovedregelen er at du får dekket reisen med en standardsats per kilometer. Har du med ledsager i bilen, dekkes reisen likevel bare med én standardsats per kilometer. Tilleggsutgifter for parkering, bilferge, bom og piggdekk dekkes dersom du har dokumentasjon på at dette var nødvendig av helsemessige eller trafikale årsaker. Er det helsemessige årsaker til behovet for bil, skal behandler dokumentere dette. Hvis det er trafikale årsaker til behovet for bil, skal pasientreisekontoret bekrefte dette.».

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 160

Forslagsstiller: Åndalsnes Pensjonistforening

Forslag:

Forbundet må gjennom sine fylkes- og lokallag arbeide for bedre transporttjenester for eldre, særlig hjemmeboende eldre.

Begrunnelse:

I dag er det mange hjemmeboende eldre som ikke har tilfredsstillende transporttilbud. Dette gjelder særlig rutegående tilbud i distriktene. Dette kan løses ved at busselskapene enten har minibusser eller kommunen etablerer «hente- bringetjeneste» og evt. motivere til «vennekjøring»

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Forslaget tiltres og tas inn i handlingsprogrammet

Innstilling fra sentralstyret:

Intensjonen støttes, forslag 160 oversendes handlingsprogramutvalget.

Tilgang på et godt kollektivtilbud og en raus TT-ordning er viktig for eldres livskvalitet og bør omtales i handlingsprogrammet.

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Følgende hadde ordet: Gerd Magnhild Misfjord

Delegat nr. 131

Olav Kolberg

Delegat nr. 45

Vedtatt mot 1 stemme

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 161

Forslagsstiller:

Pensjonistforbundet Østfold

Forslag:

Pensjonistforbundet skal arbeide for at mennesker som er pasienter på palliative avdelinger også skal ha rett til gratis taxi turer.

Begrunnelse:

Mennesker som er pasienter på palliative avdelinger skal også ha rett til gratis taxi-turer. Det virker helt feil at de ikke har rett til dette. Selv om disse pasientene er inne i sin siste livsfase, må det være mulig for dem å komme ut på lik linje med andre, når de har dager da de ønsker og klarer dette. Tror det er svært viktig for mange nettopp i en sånn fase av livet, å kunne se steder rundt seg en siste gang.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Forslaget anbefales vedtatt.

Innstilling fra sentralstyret:

Sentralstyret støtter ikke forslaget.

Rett til gratis transport må være utløst av konkrete individuelle behov (slik som i TT-ordningen), f.eks. en gitt helsetilstand og/eller begrenset økonomi. Pasienter på en palliativ avdeling er ikke nødvendigvis en homogen gruppe.

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 162

Forslagsstiller:

Tromsø Pensjonistforening

Forslag:

Tromsø Pensjonistforening ber Pensjonistforbundet søke innsyn i Troms Fylkeskommunes disponering av de statlig tildelte TT-midlene til funksjonshemmede i Troms. Formålet er om mulig å finne løsninger som kan gi brukerne større tildelinger enn dagens praksis.

Begrunnelse:

TT-ordningen er en statlig tildeling av midler til fritidsreiser og sosial deltakelse for dem som må ha dør-til-dør-transport og av ulike årsaker ikke kan bruke vanlige offentlige transportmidler.

Troms fylke tildeles hvert år ca. 10 millioner kroner over statsbudsjettet til TT-ordningen. Brukeren søker gjennom lege (fastlegen),

søknadene administreres av den enkelte kommune (som har nærhet til brukeren), og sendes videre til Troms Fylkeskommune som forvalter midlene og utbetaling.

Medlemmene i Tromsø Pensjonistforening får innspill fra brukere, pårørende og sosiale nettverk om at brukertildelingene er for små, men samtidig har midler årlig blitt stående ubrukt. Disse midlene kan ikke overføres til formålet neste år.

Det forventes nå at Pensjonistforeninga skal se etter nye muligheter for å kunne øke brukerstøtten innafor de statlig tildelte midlene.

Tromsø Pensjonistforening håper at støtte fra Pensjonistforbundet kan bidra til bedre belysing av saken og mulige løsninger.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Oversendes fylkesårsmøtet

Innstilling fra sentralstyret:

Sentralstyret støtter ikke forslaget.

Det hører ikke hjemme i et handlingsprogram og bør løses lokalt av fylkesforeningen

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 163

Forslagsstiller:

Egil og Birgit Halvorsen (medlemmer i Vallset Pensjonistforening)

Forslag:

Reiser for pasienter som skal til og fra lege, sykehus, behandling må gjøres enklere, mange som ikke får penger igjen for det pga. mistenkeliggjørelse. Når vi har til gode på frikort må det være kr 200,- eller over for at det skal utbetales.

Begrunnelse:

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Fylkestyret i Hedmark avviser forslaget.

Innstilling fra sentralstyret:

Forslag 114 (side 152) og 163 oversendes redaksjonskomiteen for uttalelse.

Dette er kun et problem dersom man kun har én reise til under 100 kroner og én konsultasjon til under 200 kroner. Har man flere reiser eller konsultasjoner summeres det opp og man får utbetalt alt. Pasientreiser: «Beløp som er mindre enn 100 kroner blir i utgangspunktet ikke utbetalt. Dersom du innen seks måneder gjennomfører flere pasientreiser, og summen av disse utgjør minst 100 kroner, kan du likevel ha rett på å få utbetalt disse beløpene under ett.». HELFO: «Stortinget fastsetter hvert år beløpsgrensen (egenandelstaket) for å få frikort for helsetjenester. Betaler du over den fastsatte beløpsgrensen, vil beløpet du har krav på bli utbetalt til din konto. Stortinget har bestemt at beløp som er mindre enn 200 kroner, ikke utbetales (folketrygdlovens § 22-19 2. ledd). Har du beløp til gode fra begge frikortordningene som til sammen utgjør 200 kroner eller mer, får du beløpet utbetalt automatisk.». Det er behov for bedre informasjon om ordningen.

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 164

Forslagsstiller:

Kvaløya og Omegn Pensjonistforening

Forslag:

Kostnader ved fornying av førerkort.

Det viser seg å være ulik praksis hos den enkelte lege hva en helseattest med vanlig synsundersøkelse og utfylling av helseattest koster. Vi har eksempel på at prisen varierer fra kr. 450,- til kr.1250,-.

Vi foreslår derfor å få undersøkt om det er mulig å ha standard pris hos legen, eller at kostnaden kan dekkes på egenandelskortet.

Begrunnelse:

For noen utgjør dette en ganske stor utgift i tillegg til utstedelsen som koster fra kr.280,- 350,-.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Innstilles

Innstilling fra sentralstyret:

Oversendes redaksjonskomiteen sammen med forslag 153 (side 205) og 154 (side 206) for en samlet uttalelse.

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 165

Forslagsstiller:

Pensjonistforbundet Sogn og Fjordane

Forslag:

Pensjonistforbundet krev at Helse – og Omsorgsdepartementet snarast endrar forskrift av 25. juni 2015 nr 793 om pasienters, ledsageres og pårørendes rett til dekning av utgifter ved reise til helsetjenester (pasientreiseforskrifter). Dei reelle innstrammingane og reduksjonane i dekning i høve til tidlegare forskrifter må reverserast. Det må gjerast endringar som gjer det mogeleg å få dekning for reelle utgifter til reisa, minste reiseavstand som gjev rett til dekning må reduserast frå 10 til 3 km, tillaten ventetid må reduserast og ein må ikkje kunne krevje bruk av buss der det ikkje finst tenlege bussruter.

Begrunnelse:

Endringane i forskriftene har ført til at mange har mist retten til dekning, heilt eller delvis. Særleg er kravet til minste reiseavstand urimeleg høgt. Det er og svært vanskelege og byråkratiske krav for å få dekkja t.d. parkeringsavgift, ferjebillett og bompengar. Dette fører til at det vert dei mest ressurssterke som krev dekning og som oppnår rimeleg dekning av reiseutgiftene. Vi har fått opplyst at berre 30% av dei som har rett på dekning, søker om det. Det er grunn til å tru at mange av dei som mest hadde trengt å fått dekkja reiseutgiftene, ikkje får det. Vi er redde for at departementet sine forskriftsendringar hadde eitt mål, å spare pengar for staten. Dette kjem også fram i svaret frå Helse – og Omsorgsdept. av 16.06.17.

Samordnet med forslag fra:

Gaular pensjonistlag

Innstilling fra fylkesforeningen:

Vedtak i sak 68/17FS: Saker til landsmøte, Forslag nr 1: Forskrift for dekning av pasientreiser,

Vedtak: Styret syner til vårt skriv av 15.04.17. som m.a. vart sendt til Pensjonistforbundet sentralt og til Helse – og Omsorgsdepartementet, der saka er grundig utgreidd. (Begge breva fylgjer som vedlegg).

Styret vil be sentralstyret ta med sak om endring av forskrifter på Landsmøtet 2018.

Innstilling fra sentralstyret:

Intensjonen støttes, forslag 165 oversendes handlingsprogramutvalget.

Slik det fremstår, forutsetter forslagsstiller at man er enig eller uenig i et forslag som har mange gjensidig uavhengige krav. Men man kan faktisk være enig i noe og enig med noe annet, f.eks. kan man være for å endre krav til reiselengde, men mot å redusere krav til ventetid. Vi er imidlertid enig i utgangspunktet, at forskriften må være utformet slik at reelle behov dekkes best mulig. Derfor foreslår vi at saken, inkl. vedlagte dokumentasjon og Pensjonistforbundets høringsuttalelse fra 2014, oversendes handlingsprogramutvalget.

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Følgende hadde ordet: Per Kjelstad

Delegat nr. 20

Sogn & Fjordanes forslag fikk 99 stemmer og dermed vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 166

Forslagsstiller:

Finnsnes og Omegn Pensjonistforening.

Forslag:

Nr. 1 Postombæring minst 5 dager i uka hele året.

Begrunnelse:

Det er den absolutt minste servise det går an å tilby oss pensjonister. Mange kommuniserer per brev og ikke på data med e-mail.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Innstiller

Innstilling fra sentralstyret:

Sentralstyret støtter intensjonen i forslaget.

Samferdselsdepartementet har sendt på høring (frist april 2018) et forslag om postombæring kun annenhver dag, det vil si mandag, onsdag og fredag den første uka, og tirsdag og torsdag den andre uka. I høringsnotatet vises det til at volumet har falt kraftig, samt at andre europeiske land allerede har kuttet antall dager med postombæring. Vår bekymring har tidligere knyttet seg vel så mye til frakt av nødvendige medisiner som brev og annen post. I høringsnotatet hevder regjeringen følgende: «For at en medisinsending skal ha rett til fraktrefusjon, må den inneholde legemidler for noen få, alvorlige sykdommer, eller være spesialproduserte legemidler med kort holdbarhet. Ut fra alvorlighetsgraden antas det at disse allerede i stor grad sendes ekspress over natt, og at endringen i postloven som foreslås nå ikke vil påvirke forsendelsesmåten og dermed kostnadene knyttet til fraktrefusjonsordningen. Når det gjelder vanlige medisiner og medisinsk forbruksmateriell fra apotek, opererer apotekene allerede i dag med en leveringstid fra én til tre dager. Fra 2018 vil dette med forsendelse med Posten normalt bli to til fire dager når én felles poststrøm blir innført.». Sentralstyret mener at ombæring av ordinær post må skje minst annen hver dag. Ved spesielle behov må andre løsninger vurderes.

Forslag 166 ivaretas av følgende forslag:

4b. Ombæring av ordinær post må skje minst annen hver dag. Det må spesielt vektlegges mulighetene for sikring av medisinutdeling o.l.

Innstilling fra landsstyret:

Forslag 4b enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Følgende hadde ordet: Odd Harald Bjørnøy

Delegat nr.142

Olav Kollberg

Delegat nr. 45

Jens Petter Jelle

Delegat nr. 126

Bengt G. Eriksson

Delegat nr. 132

Knut Harald Røang

Delegat nr. 155

Forslaget til Finnsnes og Omegns Pensjonistforening fikk 118 stemmer og dermed vedtatt

Folkehelse

Forslag 167 - 173

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 167

Forslagsstiller:

Styret i Pensjonistforbundet Telemark

Forslag:

Pensjonistforbundet setter fokus på viktigheten av deltakelse i samfunnet også når det gjelder de eldre av våre nye landsmenn

Begrunnelse:

Styret i Pensjonistforbundet Telemark mener det er svært viktig å få også den eldre delen av våre nye landsmenn med i våre Pensjonistforeninger. Dette kan oppnås ved at Pensjonistforbundet vurderer en måte å nå denne gruppen på. Vi ber derfor om at dette må være en del av av det arbeidet som skal gjøres de neste årene

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Innstilling fra sentralstyret:

Intensjonen støttes, forslag 167 oversendes handlingsprogramutvalget.

Betydningen av økt deltakelse blant eldre innvandrere bør omtales i nytt handlingsprogram.

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Følgende hadde ordet: Tahar Haddad

Delegat nr. 99

Enstemmig vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 168

Forslagsstiller:

Lørenskog Pensjonistforening

Forslag:

Lørenskog pensjonistforening foreslår at det fortsatt skal stå i handlingsprogrammet at forbundet både lokalt og sentralt i samarbeid med politiske myndigheter på alle nivåer, skal styrke arbeidet med å forebygge ensomhet hos eldre.

Begrunnelse:

Programområde – aktivitet og deltakelse.

Det er en kjensgjerning at mange eldre trekker seg tilbake og går inn i en ensom tilværelse.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Pensjonistforbundet Akershus støtter forslaget.

Innstilling fra sentralstyret:

Intensjonen støttes, forslag 168 oversendes handlingsprogramutvalget.

Tiltak mot ensomhet bør omtales i handlingsprogrammet.

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 169

Forslagsstiller:

Pensjonistforbundet – Sandnes lokallag

Forslag:

Pensjonistforbundet bør sammen med kommunene og andre aktører ta initiativ til økt fysisk aktivitet blant eldre.

Begrunnelse:

- Vil føre til stor helsegevinst
- Hindre ensomhet

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Forslaget tiltredes.

Innstilling fra sentralstyret:

Intensjonen støttes, forslag 169 oversendes handlingsprogramutvalget.

Tiltak for økt fysisk aktivitet bør omtales i handlingsprogrammet.

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 170

Forslagsstiller

NAV Hedmark Pensjonistforening

Forslag:

Formidle kunnskap om hva kroppen vår trenger etter hvert som vi blir eldre.

Begrunnelse:

Det er i alles interesse at vi skal bo hjemme så lenge som mulig. Vi har derfor hatt fokus på møteplasser, aktivitet og nytte av frivillig arbeid både for oss selv og andre.

Etter hvert som tiden går bor mange alene, det tynnes ut blant ektefeller/samboere og venner. Gamle nettverk rakner og det må etableres nye. Hele livet må vi tilpasse vår hverdag etter den situasjon vi står oppe i og samfunnets utvikling.

Vi vet mye om mat både fra forskning og ikke minst fra de ulike diettene som presenteres i media. Men hva vet vi om næringsopptak av ulike vitaminer og «byggeklosser» som kroppen trenger etter hvert som i eldes?

Dette er et område vi ønsker mer fokus og kunnskap om.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Fylkestyret støtter intensjonen i forslaget

Innstilling fra sentralstyret:

Intensjonen støttes, forslag 170 oversendes handlingsprogramutvalget.

Tiltak for bedre kosthold bør omtales i handlingsprogrammet.

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 171

Forslagsstiller:

Dyrøy Pensjonistforening

Forslag:

5. Aktivitet og deltakelse – Trygghet og respekt

Begrunnelse:

Grunnlaget til en verdig alderdom er at en føler tilhørighet og er trygg i sin daglige tilværelse. De eldre må også kunne føle seg likeverdig og respektert i omgangen med sine sambygdinger

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Styret støtter intensjonen i forslaget om tilgjengelighet, trygghet, likeverd og respekt.

Innstilling fra sentralstyret:

Intensjonen støttes, forslag 171 oversendes handlingsprogramutvalget.

Tiltak for verdighet (m.m.) bør omtales i handlingsprogrammet.

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 172

Forslagsstiller:

Seniorforeningen i EVRY

Forslag:

Bidra til sosial samhandling

Rådgivning i rettigheter/plikter i ulike faser av livet.

Støtte til etablering/drift av Seniorsentre

Bistand ved klage på vedtak

Utnytte andres erfaring: «Best practice»; Drammen kommune; «Lyst på livet».

Senior som gjennomgående benevnelse på en Pensjonist. Pensjonist henger igjen fra tidligere ved at en pensjonist har avsluttet sitt arbeidsforhold, noe som ikke alltid er tilfelle i dag.

Begrunnelse:

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Tiltres ikke

Innstilling fra sentralstyret:

Sentralstyret støtter ikke forslaget.

Slik det fremstår omfatter det fem svært ulike innspill som kunne vært behandlet separat, men der samtlige mangler begrunnelse.

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 173

Forslagsstiller:

Pensjonistforbundet Vestfold

Forslag:

"KRAFTTAK FOR SANG"

Sang i eldreomsorgen
Syngende institusjoner

Begrunnelse:

Forskning viser at sang bidrar til bedre livskvalitet og kan redusere medisinbruk.

Det er ønskelig at Pensjonistforbundet blir med i samhandlingsplattformen sammen med 24 organisasjoner og institusjoner i Norge.

Ved å delta i samhandlingsplattformen vil Pensjonistforbundet få tilgang til informasjon om sangens betydning og aktiviteter innen organisasjonen « Krafttak for sang».

Pensjonistforbundets medlemmer kan være en ressurs for institusjonene i lokalmiljøet.

"Krafttak for sang" har eget sekretariat. Kontakt jarle.flemvaag@musikk.no – tlf 95138354

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Pensjonistforbundet Vestfold støtter forslaget

Innstilling fra sentralstyret:

Sentralstyret støtter ikke forslaget.

Krafttak for sang er en seriøs aktør, men vi må vite mer om betingelsene for å delta, hvem som står bak osv. før vi kan gi vår tilslutning. Samarbeid med andre organisasjoner for å oppnå felles mål blir et viktig satsingsområde fremover, men hver samarbeidspartner må vurderes grundig før man bestemmer seg for ev. samarbeid.

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Følgende hadde ordet: Anne Marie Mikkelsen

Delegat nr. 92

Eldar Hernes

Delegat nr. 137

Pensjonistforbundet

Liv Thun

Delegat nr. 2

Anne Lise Hessen Følsvik

Delegat 125

Vedtatt mot 10 stemmer

5. Diverse forslag (174 – 178)

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 174

Forslagsstiller:

Pensjonistforbundet Akershus

Forslag:

Endring av Handlingsprogrammets struktur.

Pkt. 2 POLITISK INNFLYTELSE

KRAV OM ELDREOMBUD parole nummer 2.

KRAVET OM ELDREOMBUD vil styrke alle elders vern og posisjon i det norske samfunnet. Samtidig gjeninnføring av forhandlingsretten vil gi eldre og trygdede generelt også politisk og demokratisk verdighet.

Begrunnelse:

Både forhandlingsretten og eldreombud gir VARIG, politisk innflytelse.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Pensjonistforbundet Akershus ønsker to hovedavsnitt: trygg alderdom og politisk innflytelse. Alle innspillene fra utvalget som har lagt frem forslag til handlingsplan, kan redigeres inn under de to nevnte punkter.

Innstilling fra sentralstyret:

Forslag 174 – 178 oversendes handlingsprogramutvalget.

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 175

Forslagsstiller:

Pensjonistforbundet Akershus

Forslag:

Endring av Handlingsprogrammets struktur.

Pkt. 1 TRYGG ALDERDOM skal være vår hovedparole.

TRYGG ALDERDOM som sikrer verdighet og akseptable levekår med tilrettelagt bolig eller institusjonsplass, samt forutsigbar økonomi med valgfrihet til å arbeide utover 70 års alder.

Begrunnelse:

TRYGG ALDERDOM er vår viktigste fanesak ut i det norske samfunn. Dette er vår sak!

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Pensjonistforbundet Akershus ønsker to hovedavsnitt: trygg alderdom og politisk innflytelse. Alle innspillene fra utvalget som har lagt frem forslag til handlingsplan, kan redigeres inn under de to nevnte punkter.

Innstilling fra sentralstyret:

Forslag 174 – 178 oversendes handlingsprogramutvalget.

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 176

Forslagsstiller:

Drøbak Frogn Pensjonistforening

Forslag:

Det må formuleres og defineres en eldrepolitikk

Begrunnelse:

Dagens eldrepolitikk er nærmest identisk med omsorgspolitik.

Vi mener eldrepolitikk må defineres som de krav, tilbud og ordninger som rettes inn mot oss alle i perioden fra vi går ut av det ordinære arbeidslivet til vi eventuelt er i behov av offentlig omsorg.

Det er nå nært opp mot en million alderspensjonister i Norge – og av disse er det noe over 220 000 over 80 år. Modellen som benyttes for å bestemme behovet for institusjonell omsorg er at dette tallmessig vil gjelde 20% av de som er 80 år eller eldre.

Dette betyr at det er 900 000 til 950 000 pensjonister som ikke har slikt behov.

Generelt sett kan vi si at dagens pensjonister er svært oppegående, med god helse, betydelige kunnskaper og erfaringer og overskudd til å kunne bidra inn i samfunnslivet på ulike områder. Våre politikere har sett dette, da de stadig bruker formuleringer som at «de eldre er en viktig ressurs» samtidig som det ikke er skapt grunnlag for at denne ressursen kan komme til anvendelse.

Pensjonistene er underrepresentert i organisasjonslivet, i det politiske liv og er følgelig uten særlig påvirkningskraft i samfunnsutviklingen.

Pensjonistforbundet bør i samarbeide med aktuelle organisasjoner ta initiativ til en debatt rettet inn mot dette.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Pensjonistforbundet Akershus støtter forslaget og ber om at Forbundet utarbeider et eldrepolitisk manifest.

Innstilling fra sentralstyret:

Forslag 174 – 178 oversendes handlingsprogramutvalget.

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Enstemmig vedtatt

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 177

Forslagsstiller:

Den Gamle Garde

Forslag:

Handlingsprogram – Våre verdier

- Foreslår at «Våre verdier» skal være: Inkludering – medbestemmelse - trygghet

Begrunnelse:

Forslaget til ny formulering fra programkomiteen; Inkludering – medbestemmelse – innflytelse - er litt smør på flesk – medbestemmelse og innflytelse er to sider av samme sak. Trygghet er imidlertid en grunnleggende verdi, så den bør vi beholde.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Tiltres

Innstilling fra sentralstyret:

Forslag 174 – 178 oversendes handlingsprogramutvalget.

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Følgende hadde ordet: Laila Nikolaisen

Delegat nr. 70

Landsstyret forslag fikk flertall mot Gamle Gardes forslag som fikk 75 stemmer

Forslag til landsmøte 4. til 7. juni 2018 nr 178

Forslagsstiller:

Pensjonistforbundet Oslo

Forslag:

Handlingsprogrammet

Organisasjonsutvikling tas med som et nytt kapitel 5 i Handlingsprogrammet for neste periode. Punktet må omtale:

- Mål og strategier for organisasjonsutvikling
- Samspill mellom organisasjonsleddene
- Kommunikasjonsutfordringer
- Kompetanse og opplæring av tillitsvalgte
- Medlemsverving

Begrunnelse:

Organisasjonen er et middel til å oppnå målene i handlingsprogrammet. Derfor må organisasjonen til enhver tid vurdere om den har riktig oppbygging og dimensjonering i forhold til oppgavene som skal løses. Hvis mål, oppgaver og prioriteringer endres, må organisasjonen tilpasses den nye situasjonen.

Handlingsprogrammet, slik det nå er, omtaler ikke hvordan organisasjonen skal tilpasses og utvikles i forhold til de oppgaver forbundet står ovenfor. Dette er en mangel med dagens program og derfor må handlingsprogrammet inneholde et eget kapittel 5 om organisasjonsutvikling.

Samordnet med forslag fra:

Innstilling fra fylkesforeningen:

Tiltres

Innstilling fra sentralstyret:

Forslag 174 – 178 oversendes handlingsprogramutvalget.

Innstilling fra landsstyret:

Sentralstyrets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak landsmøtet 2018:

Landsstyrets forslag vedtatt mot 25 stemmer